

АКТУАЛНО

Милка Василева, Председател на УС на БАПЗГ:

НЕОБХОДИМО Е ОЩЕ ПО-ЯСНО И КАТЕГОРИЧНО ДА ПОСТАВИМ
НАШИТЕ ИСКАНИЯ КЪМ НОВИТЕ УПРАВЛЯВАЩИ, ТАКА ЧЕ ВСЕКИ
БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИН ДА ИМА ЕДНАКЪВ ДОСТЪП
ДО ЗДРАВНИ ГРИЖИ

ИНТЕРВЮ

Никола Сендов, старши рехабилитатор
в Отделение „Физикална и рехабилитационна
медицина“ на МБАЛ „Д-р Атанас Дафовски“ –
Кърджали

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

Ирена Емилова, старша медицинска сестра
в Аджибадем Сити Клиник Медицински
център Варна

НАЦИОНАЛНА СРЕЩА

ПРОВЕДЕ СЕ НАЦИОНАЛНА СРЕЩА
НА РАБОТЕЩИТЕ В АМБУЛАТОРИИ
ЗА ЗДРАВНИ ГРИЖИ

- ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ
- ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ
- НОВИНИ

- МЛАДА СМЯНА
- МЕДИЦИНСКА НАУКА
- НОВОСТИ В МЕДИЦИНСКАТА ПРАКТИКА

Здравни грижи®

СЪДЪРЖАНИЕ:

АКТУАЛНО

Милка Василева, Председател на УС на БАПЗГ:

НЕОБХОДИМО Е ОЩЕ ПО-ЯСНО И КАТЕГОРИЧНО ДА ПОСТАВИМ НАШИТЕ ИСКАНИЯ КЪМ НОВИТЕ УПРАВЛЯВАЩИ, ТАКА ЧЕ ВСЕКИ БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИН ДА ИМА ЕДНАКЪВ ДОСТЪП ДО ЗДРАВНИ ГРИЖИ

5 - 6

ИНТЕРВЮ

Никола Сендов, старши рехабилитатор
в Отделение „Физикална и рехабилитационна медицина“
на МБАЛ „Д-р Атанас Дафовски“ – Кърджали:

ДЪРЖАВАТА ТРЯБВА ДА ПОМИСЛИ ЗА ЦЕЛЕВО СУБСИДИРАНЕ
НА ФОНД „РАБОТНА ЗАПЛАТА“ В ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

7 - 13

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

Ирена Емилова, старша медицинска сестра
в Аджибадем Сити Клиник Медицински център Варна:

МОЯТА МИСИЯ В ЖИВОТА Е ДА ПОМАГАМ НА ДРУГИТЕ

14 - 19

ПРАЗНИК

ОТБЕЛЯЗАХМЕ 146 ГОДИНИ ОТ ОСВОБОЖДЕНИЕТО НА БЪЛГАРИЯ

20

ПОЧИТ

БАПЗГ ПОЧЕТЕ ПАМЕТТА НА МЕДИЦИТЕ, ЗАГИНАЛИ ЗА
ОСВОБОЖДЕНИЕТО НА БЪЛГАРИЯ ОТ ОСМАНСКО ВЛАДИЧЕСТВО

21 - 23

СЪДЪРЖАНИЕ:

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ЖЕНАТА УС на БАПЗГ в поздравление за 8-ми март: БЪДЕТЕ НЕЖНИ И СИЛНИ, ЗНАЕЩИ И ПОДКРЕПЯЩИ	24
НАЦИОНАЛНА СРЕЩА ПРОВЕДЕ СЕ НАЦИОНАЛНА СРЕЩА НА РАБОТЕЩИТЕ В АМБУЛАТОРИИ ЗА ЗДРАВНИ ГРИЖИ	25 - 28
ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ В СЛИВЕН, ПЛОВДИВ И КЪРДЖАЛИ СЕ СЪСТОЯХА ОБУЧЕНИЯ, ПОСВЕТЕНИ НА ПРЕВЕНЦИЯТА, ПРОФИЛАКТИКАТА И ЛЕЧЕНИЕТО НА ЗАТЛЪСТЯВАНЕТО; ЕНДОСКОПСКАТА ЕНДОНАЗАЛНА ХИРУРГИЯ; ПРЕВЕНЦИЯ НА ЛЕКАРСКИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ ГРЕШКИ ОНЛАЙН ОБУЧЕНИЯ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАК НА ШИЙКАТА НА МАТКАТА; ЗАМЪРСЯВАНЕТО НА ВЪЗДУХА; НЕВРОРЕХАБИЛИТАЦИЯТА 127 СПЕЦИАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ СЕ ВКЛЮЧИХА В ДИСТАНЦИОННИ КУРСОВЕ ПРЕЗ ПЪРВОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2024 Г.	29 - 57
ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ ЮБИЛЕЙНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ С МЕЖДУНАРОДНО УЧАСТИЕ „50 ГОДИНИ МЕДИЦИНСКО ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА В ПЛЕВЕН“; НАЦИОНАЛНАТА КОНФЕРЕНЦИЯ С МЕЖДУНАРОДНО УЧАСТИЕ НА ТЕМА „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ, РЕГИОНАЛНИ ПРОБЛЕМИ И ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕШЕНИЯ“	58 - 59
МЛАДА СМЯНА НОВИНИ ОТ МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ПЛЕВЕН, МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - СОФИЯ И ФИЛИАЛ ХАСКОВО НА ТРАКИЙСКИЯ УНИВЕРСИТЕТ - СТАРА ЗАГОРА	60 - 63

СЪДЪРЖАНИЕ:

ЗДРАВЕ ТЮТЮНЕВИЯТ ДИМ Е ЗЛОВРЕДЕН НЕ САМО ЗА ЧОВЕКА, НО И ЗА ПРИРОДАТА	64 - 65
МЕДИЦИНСКА НАУКА НОВОСТИ В ОБАСТТА НА ТРАНСПЛАНТАЦИИТЕ, ВАКСИНОПРОФИЛАКТИКАТА И ИЗКУСТВЕНИЯ ИНТЕЛЕКТ	66 - 69
НОВОСТИ В МЕДИЦИНСКАТА ПРАКТИКА НОВОСТИ В НАЦИОНАЛНИЯ ЦЕНТЪР ПО ЗАРАЗНИ И ПАРАЗИТНИ БОЛЕСТИ, УМБАЛ „СОФИЯМЕД“ И УМБАЛ „ПЪЛМЕД“ - ПЛОВДИВ	70 - 72
ДОБРИ ДЕЛА БЛАГОТВОРИТЕЛНИ ИНИЦИАТИВИ И ДАРЕНИЯ В ПОЛЗА НА ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ РЕКОРДЕН БРОЙ МЛАДЕЖИ ДАРИХА КРЪВ В УМБАЛ-БУРГАС	73 - 75
НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ, ЕС И СВЕТА УВЕЛИЧАВАТ БРОЯ НА ГЕНЕТИЧНИТЕ ЗАБОЛЯВАНИЯ, ЗА КОИТО ЩЕ СЕ ИЗВЪРШВА НЕОНАТАЛЕН СКРИНИНГ ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ СЕ АНГАЖИРА ДА ПОДКРЕПИ ДЪРЖАВИТЕ ПРИ НЕДОСТИГ НА ЛЕКАРСТВА	76 - 92
ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ ОБУЧЕНИЯ С ФИКСИРАНА ДАТА ЦЕЛОГОДИШНИ ОБУЧЕНИЯ С НАЧАЛНА ДАТА ПО ИЗБОР	93 - 128

АКТУАЛНО

**Милка Василева,
Председател на УС на БАПЗГ:**

**НЕОБХОДИМО Е ОЩЕ ПО-ЯСНО И КАТЕГОРИЧНО ДА ПОСТАВИМ
НАШИТЕ ИСКАНИЯ КЪМ НОВИТЕ УПРАВЛЯВАЩИ, ТАКА ЧЕ
ВСЕКИ БЪЛГАРСКИ ГРАЖДАНИН ДА ИМА ЕДНАКЪВ ДОСТЪП ДО ЗДРАВНИ ГРИЖИ**

Здравейте скъпи приятели,

Политическата несигурност у нас и по света като че ли компенсаторно провокира силно желание за обучение и професионални срещи. Целия месец март беше наситен с различни форми на продължаващо обучение както онлайн и дистанционни курсове, организирани от БАПЗГ Централна, така и присъствено в няколко регионални колегии. Лектори както винаги бяха наши известни учени и преподаватели, които с огромна отговорност и преподавателски чар завладяха аудитории от повече от 200 колеги от различни специалности. Сега наистина пролича важността на Националните професионални консултативни съвети към БАПЗГ, които активно се включиха с предложения за теми на обученията, контакти с преподаватели и техническа подготовка на събитията.

Световната здравна организация обяви седмицата 5 - 12 май за Седмица на медицинската сестра и акушерката. Светът признава ролята

на тези професии за изключително важна за постигане на здраве за всички до 2030 г. А ние в България, по наша традиция, ще празнуваме заедно всички професионалисти по здравни грижи. Няма по-малко важна професия нито в медицината, нито в общественото здраве. Тази година ще отбележим професионалните празници – 5-ти май – Международен ден на акушерката 12-ти май – Международен ден на медицинската сестра с Национална конференция с международно участие на тема: „Обществено здравеопазване. Регионални проблеми и възможности за решения“. Идеята на тази конференция е да демонстрира ролята и значението на професионалистите по здравни грижи за общественото здравеопазване, да открием нов дебат за здравеопазването и да потвърдим готовността си за лидерска роля в бъдещите процеси на исканата промяна.

АКТУАЛНО

Целият месец април ще бъде посветен на работа не само около професионалните ни празници, но и достойно ще отбележим 7-ми Април – Международен ден на здравето. Всички сме убедени, че без нас здравеопазване няма, но е необходимо още по-ясно и категорично да поставим нашите искания към новите управляващи, така че всеки български гражданин да има еднакъв достъп до здравни грижи. Основната цел на Националната здравна стратегия 2030 е подобряване на здравето чрез промоция и профилактика на болестите. Нашата роля тук е ключова и ние трябва да станем видими за обществото чрез активно участие в различни събития за пропагандиране на здравословен начин на живот и подкрепа в общността. Това беше и една от основните теми на разговори и политически дискусии по време на Европейското председателство в Брюксел. Беше постигнато съгласие да се работи за общи принципи на единна здравна политика на страните от ЕС и да се убедят правителствата да инвестират в здравните грижи и да направят всички необходими усилия да произведат необходимия си медицински персонал и да запазят наличния. Тези решения са важни за нашето съсловие, защото ни дават още повече възможности за професионална реализация, особено в извънболничната помощ, където вече работят амбулатории по здравни грижи, въпреки все още под формата на частна инициатива. От нас се иска да не унинваме, да усъвършенстваме квалификацията си, да уважаваме професиите си и да мотивираме все повече млади хора да предпочетат вечните ни благородни професии.

Бъдете здрави и нека пролетта ни дари с радостни и успешни дни!

20 години БАПЗГ

МЕДИЦИНСКА СЕСТРА

РЕХАБИЛИТАТОР

ЛЕКАРСКИ АСИСТЕНТ

АПТЕКАР

МЕДИЦИНСКИ ЛАБОРАНТ

РАДИОЛОГ

ЗАЕДНО УСПЯВАМЕ!

Ние даряваме *здраве* и връщаме *Вашите усмивки!*

www.nursing-bg.com

ИНТЕРВЮ

Никола Сендов, старши рехабилитатор
в Отделение „Физикална и рехабилитационна медицина“
на МБАЛ „Д-р Атанас Дафовски“ – Кърджали:
ДЪРЖАВАТА ТРЯБВА ДА ПОМИСЛИ ЗА ЦЕЛЕВО СУБСИДИРАНЕ
НА ФОНД „РАБОТНА ЗАПЛАТА“ В ЛЕЧЕБНИТЕ ЗАВЕДЕНИЯ

Образование, квалификация:

Никола Сендов е завършил Полувисшия медицински институт „Мара Малеева“ в Пловдив (понастоящем Медицински колеж към Медицински университет - Пловдив) през 1995 г., специалност „Рехабилитатор“ с Образователно-квалификационна степен „Специалист“. Завършва специалност „Управление на здравните грижи“, ОКС „Бакалавър“ във ФОЗ на Медицински университет – София (2010 г.). Продължил е образованието си в МУ-София и през 2013 г. е се е дипломирал с магистърска степен по „Здравен мениджмънт“ (2013 г.).

Трудов стаж:

Има 28-годишен трудов стаж в МБАЛ „Д-р Атанас Дафовски“ – Кърджали. От 2001 г. е старши рехабилитатор в Отделението „Физикална и рехабилитационна медицина“. Звеното е акредитирано за практически упражнения на студенти от специалност „Рехабилитатор“. Тук се провеждат лятната стажантска практика и преддипломния стаж. Старши рехабилитатор признава, че е строг със стажантите, тъй като те трябва да бъдат добре подготвени за предизвикателствата в бъдещата си клинична практика. Радва се, че неговите възпитаници понякога му се обаждат, за да му благодарят за наученото, което им е било полезно в практиката, или за да се посъветват с него.

Продължаващо обучение:

Изкарал е курсове за продължаващо обучение по мануална терапия (УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“), инхалационна терапия и аерозолотерапия (МБАЛ „Св. София“), лазертерапия (УМБАЛ „Царица Йоанна“ - ИСУЛ).

Награди, отличия:

На 7 април 2011 г. за Международния ден на здравето и Професионалния празник на здравния работник получава наградата „Рехабилитатор на годината“ на кмета на Община Кърджали. През същата година на 12 май – Международния ден на сестринството и официален празник на професионалистите по здравни грижи - получава наградата на БАПЗГ „Ръководител по здравни грижи – 2011 г.“ след номинация от Регионална колегия на БАПЗГ – гр. Кърджали.

ИНТЕРВЮ

- Здравейте, старши рехабилитатор Сендов! Ще споделите ли с нашите читатели защо избрахте специалност „Рехабилитатор“ като възможност за професионална реализация?

- Моята мечта беше да се запиша да уча в специалност „Медицина“. От детските си години не съм мечтал да бъда нещо друго освен лекар. Обичам да помагам на хората, обичам да помагам на всички живи същества. Никога не съм си се представял в друга професионална сфера. След като завърших средното си образование кандидатствах за специалност „Медицина“, но за голямо мое съжаление не ме приеха. Посрещнах този факт много тежко. Изкарах военната си служба и след 2 години отново реших да кандидатствам, като този път и в специалност „Стоматология“ – не ми стигнаха 5 стотни. Помислих си, че от мен нищо не става. Приятелка ме посъветва да опитам да кандидатствам за специалността „Рехабилитатор“ в Полувисшия медицински институт в Пловдив. Останаха само

два дни до крайния срок за подаване на кандидат-студентските документи. Явих се на изпита по биология. По принцип се притеснявам на изпит, но тогава бях много спокоен. Изкарах отличен успех 5.85 и бях приет трети от 8 свободни места за мъже. И така попаднах на пътечката, наречена „Рехабилитация“, за която изобщо не съжалявам до ден днешен.

- Това наистина е една прекрасна специалност, която у нас все още не се използва в цялата ѝ богата палитра. Разкажете за Вашите първи стъпки в професията?

- Когато започнах работа през месец септември 1995 г. в Отделението по физиотерапия и рехабилитация моделът на работа беше двуполюсен. Имаше медицински сестри, които се занимаваха само с апаратна физиотерапия. На другия полюс бяха рехабилитаторите, които се занимаваха само с рехабилитация, кинезитерапия и мануална терапия. Това ми се стори много странно, защото в лечебните бази, в които съм бил в Пловдив нямаше такова разделение на персонала. Рехабилитаторите изпълняваха и физиотерапевтичната апаратна дейност, и кинезитерапевтична дейност – уреди, гимнастически упражнения и т. н..

В моя първи работен ден една колежка ме посрещна, казвайки: „Вие много рано сте дошли за процедури“. Обясних ѝ, че не съм за процедури, а съм тук за да работя. Тя ме запозна с колектива, всички ме приеха много добре. Старшата медицинска сестра ме въведе в работата.

- Кога заехте ръководна длъжност?

- През 2001 г. беше обявен конкурс за старши рехабилитатор. Реших да кандидатствам, тъй като имаше законова промяна, приета от Комисията по здравеопазването в парламента – ръководни кадри можеха да бъдат и специалисти от други специалности, освен от специалност „Медицинска сестра“. Ръководството на болницата разбра, че трябва да даде шанс на такива кадри, които са добри професионалисти и могат да бъдат ръководители. Така след успешно проведения конкурс заех

ИНТЕРВЮ

длъжността „Старши рехабилитатор“, която изпълнявам и до днес. Искам да благодаря специално на Росица Генчева – председател на Регионална колегия на БАПЗГ – Кърджали - за подкрепата, която съм получавал от нея през годините!

- Не Ви ли се стори трудно да отговаряте за толкова много специалисти?

- Да, много трудно беше. В отделението работеха 42-ма души – медицински сестри, лекари, санитари, процедурчици и съответно 12 рехабилитатори. Трябваше на помисля за всеки, стъпвайки на 6-годишния професионален опит, който бях натрупал. Сработихме се добре с д-р Венета Пеева, началник на отделението. За жалост тя почина миналата година, лека ѝ пръст. Работил съм добре и със следващия началник на отделението - д-р Румяна Ангелова. От 2 години работя с трети началник отделение - д-р Михриджан Софта-Мехмед. Работим в една посока и това ни дава сили да настояваме пред ръководството на болницата за купуването на по-модерна апаратура, допълнително оборудване, по-добри битови условия. Всичките ни успехи са благодарение на разумно взети решения и работа в синхрон.

- Как постъпвате с трудните случаи, при които шансът за подобрене е малък?

- Имал съм трудности при рехабилитационните процедури на пациенти в тежко състояние – предимно пациенти с болести на Централната нервна система. След инцидента те не могат да хващат предмети, да се хранят. Те са отчаяни, а впоследствие започват да се чувстват и непотребни. Ролята на нас рехабилитаторите е да мотивираме тези пациенти да ни съдействат, да се борят. Става дума за пациенти след инсулт, след счупвания на различни кости от тялото, с различни парези. Доверието между нас се получава постепенно като се опознаем по време на терапевтичните процедури. Рехабилитаторът освен добър професионалист, трябва да бъде и психолог. Важно е пациентът да повярва в него, впоследствие да повярва и в себе си, че е възможно чудото на възстановяването да се случи.

- Какви усилия полагате за да се стигне до осезаемо подобрене в състоянието на пациента?

- Имах една пациента от едно кърджалийско село, която беше в много тежко общо състояние след инсулт, но след прилагане на рехабилитационната програма вече може да се обслужва сама вкъщи. Можете ли да предположите колко време сме се занимавали?!... На 23 февруари 2024 г. стана една година от нашата първа среща. Хоспитализирали сме тази жена в отделението по клинична пътека за слединсултни състояния, давал съм ѝ указания за продължаваща рехабилитация в домашни условия. Разбира се, заслуга за добрия изход имат и близките на пациентката, като я подкрепяха и напътстваха. От моя страна беше важно да бъда търпелив, упорит и постоянен. Всеки рехабилитатор трябва да притежава тези качества, ако иска да постигне успех.

- Вие се борите за този успех заедно с пациента, ставате като едно цяло.

- Точно така. Дори съм имал моменти, в които с пациенти съм се чувствал по-близък отколкото с мои близки или приятели. Някак си се сродяваш с пациента.

Вероятно защото пациентите имат нужда от съвет и понякога споделят неща, извън здравословното си състояние.

Много често при първата ни среща пациентът ме гледа „накриво“ и с недоверие. Първите една - две процедури са повече разговор с него, едно внушение от моя страна, че ще се опитам да подобря състоянието му. Впоследствие той се отпуска, започва да съдейства и нещата започват да се

ИНТЕРВЮ

случват. На първата среща не мога да покажа и минимална част от знанията и уменията си. Разгръщането ми като рехабилитатор става при последващите срещи. Това се случва и с моите колеги.

- Освен пациенти с инсулти, пациенти с какви други диагнози разчитат на Вашата помощ?

- Освен на пациенти със заболяванията на централната нервна система – инсулти, множествена склероза, болестта на Паркинсон и др., помагаме на пациенти с болести на периферната нервна система - плексити, радикулити, лумбаго, болки в кръста, болки в крайниците, травматизъм на някои нерви, възпаление на седалищния нерв. С различните лечебни методики помагаме за раздвижването на пациента, намаляването и премахването на болката.

- Как идват пациентите при Вас?

- С насочване от лекар от доболничната помощ или по клинична пътека за лечение на централна нервна система, периферна нервна система и опорно-двигателния апарат. Включват се и състояния след фрактури или оперативни интервенции на стави, мускули и сухожилия, след алопластика (смяна на износената естествена става с изкуствена). Разполагаме с 4 болнични стаи с общо 10 болнични легла, много добри битови условия, собствен санитарен възел, денонощни медицински грижи, хранене, процедури.

- Колко рехабилитатори работят във Вашето отделение?

- В момента сме четирима, миналата година бяхме пет. Надявам се до края на годината да се възстанови предишния брой, за да можем да бъдем по-полезни на пациентите. Ние посещаваме различни отделения в болницата, за да осъществяваме различни процедури на място – Отделението по неврология, Хирургичния блок, Отделението по реанимация, където правим инхалационни процедури.

Никола Сендов с колеги от Отделението по Физикална и рехабилитационна медицина в МБАЛ „Д-р Атанас Дафовски“ – Кърджали.

ИНТЕРВЮ

- Кой е най-младият рехабилитатор при Вас?

- Една от колежките започна работа при нас преди 6 години. Тя дойде на мястото на колежка, която се пенсионира.

- В момента има ли стажанти при Вас?

- През март месец имаме студенти на двуседмична практика, а през май месец ще започне лятната стажантска практика. Когато дойдат младите колеги направо си отдъхвам образно казано, защото макар и да нямат нашия опит, бързо се научават – през първия ден гледат, през втория ден се справят с помощ от наша страна, а на следващия ден работят вече сами.

- От кое учебно заведение идват тези бъдещи рехабилитатори?

- От Медицинския колеж към Тракийския университет – Стара Загора и от Медицинския колеж към Медицински университет – Пловдив.

- Ако представяте Вашата професия пред ученици, какво бихте им казали? Защо да изберат да станат рехабилитатори?

- По принцип за мене медицината не бива да бъде пропаганда. Медицината, както всяка една работа, трябва да я усещаш в себе си.

Старши рехабилитатор Никола Сендов с наградата на БАПЗГ „Ръководител по здравни грижи – 2011 г.“.

*Отдясно – Милка Василева, председател на УС на БАПЗГ,
отляво – Росица Генчева, председател на Регионална колегия на БАПЗГ – Кърджали.*

ИНТЕРВЮ

- Имам предвид, че някои деца имат нужда от повече информация, защото няма медици в семейството им или в средата, в която общуват. Вие какви позитивни неща бихте изтъкнали за професията си?

- Първото най-важно нещо е, че с тази своя дейност могат да помогнат на пострадалия да се върне към живота и да продължи напред.

- У нас все още рехабилитацията не се прилага като превенция – например при обездвижване заради дълга работа на компютър.

- Съвременният начин на работа, този статизъм, който съществува в много от професиите, наистина води до много здравословни проблеми – затлъстяване, гръбначни изкривявания, ставни болки и т. н. Съвместно с РЗИ-Кърджали разработихме преди 5 години една програма за скрининг на гръбначни изкривявания в IV, V и VI класове. Отидохме в три училища и се установи, че едно на 12 деца, които пожелаха да бъдат прегледани, се оказаха с гръбначни изкривявания. Те никога не са имали никакви оплаквания или симптом. Според мен още в детските градини и детските ясли трябва да бъде заложена физиопрофилактиката срещу респираторни заболявания. Преди време, когато бях дете, задължително ни водеха 10 дни в годината да ни облъчват с ултравиолетови лъчи в т.нар. фотариуми. В момента никъде в града няма такава възможност. В училище се правеше скрининг за гръбначни изкривявания, който сега също няма къде да се направи. Днешните млади хора с тези телефони и таблети, принудителната поза, в която стоят дълго време с наведена глава или отпуснати на легло, фотьойл, под – получават без съмнение някаква гръбначна деформация. Затова е важен скринингът, а след това и превантивни упражнения, които да доведат до някакъв оздравителен процес. В противен случай със спирането на растежа на организма, деформацията ще остане трайна. В активния период на растежа – 12-15-годишна възраст – ако се предприемат професионални действия при евентуално открито гръбначно изкривяване, няма да има никакви остатъчни последици от гръбначното изкривяване понеже до тази възраст скелетно-мускулната система расте и се оформя. При сериозно изкривяване на 20 и повече години, деформацията може да се оправи само чрез по-сериозна медицинска намеса – например поставянето на импланти.

- Какво трябва да направят родителите на учениците, които сте открили с гръбначни изкривявания?

- Ние препоръчахме те да се обърнат към специалист – травматолог, за да се направи диагностика с рентгенова снимка. Ние рехабилитаторите нямаме право да назначаваме такава снимка. Ние правим само така наречения дермографски преглед на гръбначния стълб. Нужно е да има скрининг, превенция и профилактика на гръбначните изкривявания, но това трябва да стане на национално ниво, обвързано с наредба на Министерството на здравеопазването и със съдействието на Районните здравни инспекции.

- Според Вас трябва ли да се остойността отделните всички дейности, свързани с лечебния процес по дадена клинична пътека, за която плаща Националната здравноосигурителна каса?

- В момента клиничната пътека се заплаща като обща цена и се разпределя определен процент от сумата за всички изпълнители – медицински и немедицински. Много е трудно да се остойности една рехабилитационна процедура в болничната помощ.

ИНТЕРВЮ

- БАПЗГ много пъти е настоявала в становища, отворени писма и по протести, че професионалистите по здравни грижи трябва да започват работа със стартова заплата в размер на три минимални работни заплати. Смятате ли, че това би мотивирало повече млади хора да поискат да учат за медицински сестри, акушерки, рехабилитатори, рентгенови и медицински лаборанти, фелдшери/лекарски асистенти?

- Разбира се, че финансовата оценка на труда на медицинските специалисти също е важна за мотивацията. В този смисъл апелът на БАПЗГ е добър, но в същото време лечебните заведения се финансират със средства от клиничните пътеки на НЗОК. Отражение дава колко и с какви заболявания ще бъдат приетите за лечение пациенти, по кои клинични пътеки ще бъдат лекувани. Сумите, които ще бъдат внесени след лечението на тези пациенти ще бъдат разпределени между всички структури, свързани с извършените дейности. Мога да Ви кажа със сигурност, че на базата на стойностите на клиничните пътеки, няма да бъде възможно лечебното заведение да си позволи посочената от БАПЗГ стартова заплата. Кой работодател няма да иска да задоволи своите служители, за да работят без да се притесняват, че не могат да посрещнат всичките си нужди?! Според мен за да се случат нещата трябва лечебните заведения да получават целева субсидия от Министерството на здравеопазването за Фонд „Работна заплата“. Дори да не се получи на 100% исканото от Вас, дори и на 50% Министерството на здравеопазването е добре да финансира лечебните заведения със средства, които трябва да бъдат изразходвани само за възнаграждения на работещите медицински специалисти. Така заплатите ще могат да се увеличат, медицинските специалисти ще бъдат спокойни, няма да работят и на други места, няма да бъдат преуморени и недостатъчно ефективни както на работните си места, така и в семействата, заради допълнителния труд, който полагат. Нужно е в лечебните заведения да има оптимално-достатъчно медицински специалисти, за да може да се разпределя работата и да не се стига до хронична преумора и Синдрома на професионалното прегаряне.

Разговора води Румяна Милева

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

Ирена Емилова, старша медицинска сестра в Аджибадем Сити Клиник Медицински център Варна: **МОЯТА МИСИЯ В ЖИВОТА Е ДА ПОМАГАМ НА ДРУГИТЕ**

Ирена Емилова има 22-годишен стаж като медицинска сестра. В момента е старша медицинска сестра в Аджибадем Сити Клиник Медицински център Варна – едно от най-големите лечебни заведения в доболничната помощ в Североизточна България с широк кръг специалисти и сектор „Образна диагностика“. Тя е и анестезиологична и реанимационна медицинска сестра в ОА-ИЛ на МБАЛ „Света Анна“ – Варна (от 2016 г. до момента).

Завършила е специалност „Медицинска сестра“ в Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – Варна (2001 г.). През 2009 г. получава бакалавърска диплома по „Стопанско управление и Здравен мениджмънт“ (Университет „Проф. д-р Асен Златаров“ – Бургас). По-късно получава магистърска диплома по „Управление на здравните грижи (Медицински университет – Варна).

Професионалният ѝ път започва като реанимационна и анестезиологична медицинска сестра в МБАЛ „Света Анна“ – Варна. По-късно работи като реанимационна сестра в МОБАЛ „Д-р Стефан Черкезов“ – гр. Велико Търново. Работила е в Клиника по анестезиология и интензивно лечение - КАИЛ в УМБАЛ „Св. Марина“ – Варна. Успоредно с това работи в Специализираната хирургическа болница за активно лечение „Проф. Темелков“. Работи в Реанимация, Еднодневна хирургия, Неф-

рология и диализа, сектор „Трансплантации“ на УМБАЛ „Света Марина“ – гр. Варна. Близко 4 години е била координатор по бъбречни трансплантации за град Варна. От 2011 до 2016 г. работи като старша медицинска сестра в Клиниката по неврохирургия на УМБАЛ „Св. Марина“ – Варна. Има опит като медицинска сестра в Ендоскопския кабинет в Клиниката по гастроентерология в УМБАЛ „Св. Марина“.

Старша сестра Емилова има редица сертификати за завършени обучения по различни теми: „Съвременен лечение на рани с превръзките на Хартман“, „Диабетно стъпало и сестрински грижи“, „Претрансплантационни и трансплантационни грижи“. Завършила е обучение за „Анестезиологична медицинска сестра“ в УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“ – гр. София. През май 2023 г. завършва курс за „Ендоскопски сестри“ в Аджибадем Сити Клиник Младост гр.София. През октомври 2023 г. участва в XXVI-та Конференция "Дни на Българската Ортопедия и Травматология" в гр. Пловдив, като достойно представя град Варна с доклад на тема: "Периоперативен анестезиологичен мениджмънт при ендопротезиране на тазобедрената става".

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

- Старша сестра Емилова, как се насочихте към трудната професия на медицинската сестра?

- Завърших Професионалната гимназия „Св. Св. седмочисленици“ в град Търговище с усилено изучаване на биология и химия. Целият ни клас кандидатства в Русенския университет „Ангел Кънчев“ специалност „Кинезитерапия“. И аз бях приета, но впоследствие реших да кандидатствам и за специалност „Медицинска сестра“ в медицинските колежи в София, Добрич и Варна. Бях приета и на трите места, но избрах Варна заради красивото море. Още преди да завърша образованието си бях започнала работа в Отделението по Анестезиология и реанимация на МБАЛ „Св. Анна“ – Варна, където получих най-добрите умения и знания в тази област.

- В момента масово специалистите по здравни грижи работят на две и три места. Вие също не правите изключение. Смятате ли, че постигането на по-достойно заплащане на труда на специалистите по здравни грижи, ще им даде възможност да посрещат нуждите си без да са принудени да работят на няколко места?

- Безспорно ще имат възможност за избор. Сега много колеги работят поне на две работни места, пренебрегвайки личния си живот и своето здраве.

- Има ли дефицит на специалисти по здравни грижи при Вас?

- Аджибадем Сити Клиник във Варна поддържа младите специалисти по здравни грижи като взема в екипа си току-що завършили кадри - клинични и рентгенови лаборанти. С гордост мога да кажа, че за 4 години и половина, откакто съм старша сестра в Медицинския център на Аджибадем Сити Клиник, съумях да запазя кадрите в заварено положение. Ценен опит беше, че започнах като редова медицинска сестра и видях какви са нуждите на медицинските сестри и останалите професионалисти по здравни грижи. Когато станах старша сестра започнах да правя усилия да се постигат по-добри условия за работа – по мое предложение или предложения на колегите се споразумяхме за гъвкав график, създадох много протоколи за действие при спешен случай. Всички знаят, че ако се наложи, мога да се включа като редова медицинска сестра, така че да няма негативи за работата.

*С колежки от Аджибадем Сити Клиник
Медицински център – Варна*

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

Ирена Емилова с част от екипа на ОАИЛ в МБАЛ „Света Анна“

*С медицинска сестра Яна Стоянова от ОАИЛ
в МБАЛ „Света Анна“*

*С първата си учителка в ОАИЛ на МБАЛ
„Св. Анна“ - медицинска сестра Марияна
Атанасова*

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

- При тази огромна натовареност остава ли Ви време за любими занимания, екскурзии, концерти и други форми за релаксация?

- Моето хоби е работата. Много обичам да участвам в различни конгреси и конференции, да се срещам с интелигентни и възпитани хора, обменяме полезна информация по време на обучението. Всяка година присъствам на Фестивала на модата и красотата, който се провежда в град Варна. Обичам разходките в град Бургас.

- Кое е последното обучение, в което участвахте?

- През месец март тази година взех участие в Националния семинар „Анестезиология и интензивни грижи/версия 24“ с международно участие. Той се организира от Национална онкологична болница „Дева Мария“ в Бургас и се проведе в Конгресен център Бургас с подкрепата на община Бургас. Форумът събра близо 150 специалисти по анестезиология от България и още 4 държави. Сърдечно благодаря на д-р Борис Таблов - началник на Отделението по анестезиология и интензивно лечение и на Центъра за професионално обучение към УМБАЛ "Дева Мария" ЕООД - град Бургас за възможността да участвам като единствена медицинска сестра в това събитие на високо професионално ниво. Едно наистина ползотворно обучение, на което имахме възможността да се запознаем с новости от света на клиничните проучвания и ежедневната практика в избрани области на анестезиологията и интензивната медицина. За лектори бяха поканени изявени специалисти, работещи в България, Франция, Германия, Дания, Англия, чиято експертност обхваща освен задълбочени теоретични познания, но също така и ежедневна практическа работа в съответната област. Темите, които се обсъдиха, бяха от много голямо значение. Огромно впечатление ми направи факта, че почти всички лектори отбелязаха колко важна е ролята и на медицинската сестра и как работата в екип лекар - медицинска сестра е от изключително значение за доброто развитие на всяко лечебно заведение.

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

- Споменахте за темите, бихте ли маркирали някои от тях?

- Сред представените теми бяха: „Детска анестезия - подготовка, увод в анестезията, регионална анестезия“, „Донорство - възможност за безсмъртие“, „Диабет и анестезия“, КПР, „Антибиотична резистентност“, „Сепсис и септичен шок“, „Анестезиология в акушерството“. Анестезиологията и реанимацията са голямата ми любов, тъй като моята кариера започва преди около 20 години именно в Отделение по Анестезиология и интензивни грижи към МБАЛ "Света Анна - Варна" АД.

- Значи сте убедена в ползите от продължаващото обучение?

- Всяка професионална медицинска област има нужда от периодични срещи и събирания от този вид, в които да обменя информация. Това е важно, за да подобряваме квалификацията си и да споделяме опит от различни болници. Всичко това води до подобряване на знанията си и да бъдем по-полезни на пациентите. Искам да завърша с апел към всички професионалисти по здравни грижи за активно участие в различни практически и научни форуми, защото от това безспорно има голяма полза.

С колежки от Аджибадем Сити Клиник
Медицински център – Варна

ПРЕДСТАВЯМЕ ВИ

- Имате ли някакъв девиз, който Ви помага в трудни моменти?

- Когато имаш желание, решение ще намериш. Когато нямаш желание, оправдания много. Моята мисия в живота е да помагам на другите.

- Кои свои качества цените най-много?

- Целенасочеността и упоритостта. Всичко, което съм постигнала е било по трудния път – много учене, много лишения и придобиване на много знания.

- Пожелавам Ви здраве и да продължите да успявате в добрите начинания!

- Благодаря!

Разговора води Румяна Милева

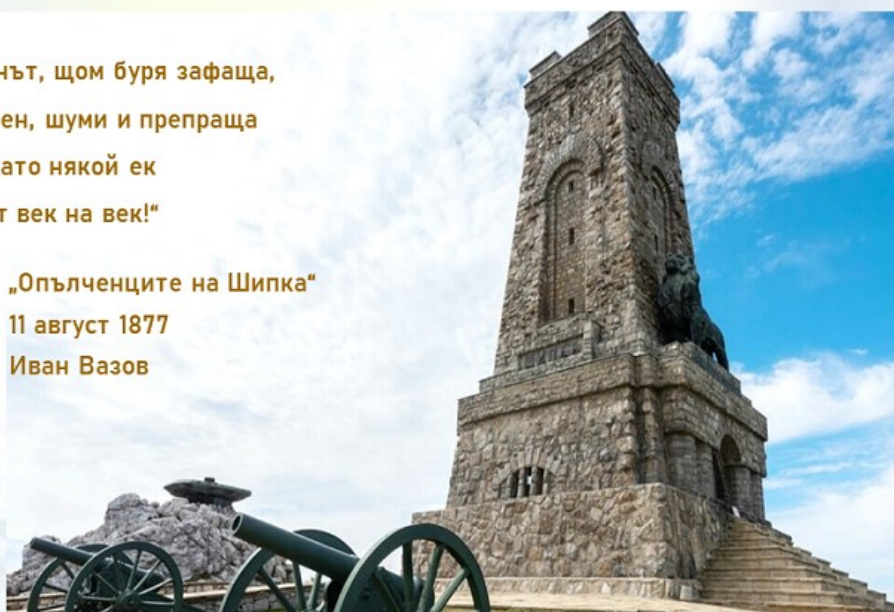
ПРАЗНИК

**ОТБЕЛЯЗВАМЕ 146 ГОДИНИ ОТ ОСВОБОЖДЕНИЕТО НА БЪЛГАРИЯ!
ЧЕСТИТ ПРАЗНИК, СЪПИ КОЛЕГИ!**

„И днес йощ Балканът, щом буря зафаща,
спомня тоз ден бурен, шуми и препраща
славата му дивна като някой ек
от урва на урва и от век на век!“

„Опълченците на Шипка“
11 август 1877
Иван Вазов

ПОЧИТ

БАПЗГ ПОЧЕТЕ ПАМЕТА НА МЕДИЦИТЕ, ЗАГИНАЛИ ЗА ОСВОБОЖДЕНИЕТО НА БЪЛГАРИЯ ОТ ОСМАНСКО ВЛАДИЧЕСТВО

Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи поднесе венец пред Докторския паметник в София. По повод 146-ата годишнина от Освобождението на България от османско владичество на 5 март 2024 г. Българският Червен кръст организира възпоменателна церемония в памет на загиналите в Руско-турската освободителна война лекари, фелдшери, милосърдни сестри, фармацевти, самарянки и санитарии.

С благословението на Негово Светейшество Софийския митрополит и Български патриарх Неофит панихидата беше отслужена от Негово Преосвещенство Белоградчишкият епископ Поликарп в съслужение с архимандрит Евтимий, духовен надзорник на Софийска епархия, протоиерей Димитър Тухчиев председател на храм „Свети вмчк. Пантелеймон“ в столичния квартал Княжево, йеродякон Поликарп и дякон Александър Морозов.

В словото си след панихидата епископ Поликарп благослови народа и каза: „Бог да прости всички медици паднали по бойните полета за свободата на нашата вяра и отечество. Нека помним техния подвиг, да се учим от тяхната саможертва, да им подражаваме в добрите богоугодни и човеколюбиви дела и да се молим за тях. Вечна и блажена да бъде тяхната памет!“

Председателят на Управителния съвет на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи г-жа Милка Василева поднесе венец в памет на загиналите медици за Освобождението на България

ПОЧИТ

Председателят на Българския Червен кръст акад. Христо Григоров произнесе кратко слово, в което изтъкна, че преди 31 години по инициатива на БЧК паметникът е бил тържествено осветен по каноните на Източноправославната църква, за първи път от своето създаване. Той припомни, че Докторският паметник е изграден преди 140 години с дарения и на него са изписани имената на 531 медици, загинали за свободата на България. „Нека всички заедно, обединени, да вървим напред, по пътя на доброто. Никога няма да забравим направеното за нашата свобода“, завърши словото си акад. Григоров.

Специален гост на церемонията беше вицепрезидентът на Република България Илияна Йотова. В словото си тя отбеляза, че паметникът съдържа не просто имената на медицинските чинове, загинали за свободата на България, а нашата памет: „Всяка пролет идваме тук, за да поставим венци и цветя, защото паметта е жива и не е подвластна на политически календари или на конюнктура, а единствено на онова, което носим всички българи в сърцата си – признателността, и самочувствието на един народ, който възкръсва за нова държава“.

Вицепрезидентът благодари на Българския Червен кръст, че всяка година организира гражданското поклонение пред Докторския паметник. Г-жа Йотова изтъкна, че дейността на БЧК е особено ценна днес, в контекста на въоръжения конфликт в Украйна. „Вие показвате, че в XXI век по-важен от изкуствения е естественият интелект. Със себеотрицателната си дейност, която не познава ден и нощ, лято и зима, вие дърпате особени струни в човешката душа – на доброто, на милосърдието и на подадената ръка. Дано доброволчеството ви заразява все повече хора“, пожела тя на червенокръстците.

На церемонията присъстваха министърът на здравеопазването проф. Христо Хинков, председателят на УС на БАПЗГ г-жа Милка Василева, главният секретар на БЛС д-р Валентин Пеев, представители на Военномедицинска академия, граждани и др.

ПОЧИТ

Присъстващите на церемонията отдадоха почит към загиналите медици с едноминутно мълчание. Венци пред Докторския паметник бяха поднесени от името на президента на Република България Румен Радев, на вицепрезидента Илияна Йотова, на Министерството на здравеопазването, на Българския Червен кръст, на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи, на Българския лекарски съюз, на Военномедицинска академия, на УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“, на УМБАЛ „Александровска“, от името на посолството на Русия и др.

Председателят на Българския Червен кръст акад. Христо Григоров, главният секретар на Българския лекарски съюз д-р Валентин Пеев, председателят на Управителния съвет на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи г-жа Милка Василева и генералният директор на БЧК проф. д-р Красимир Гигов (от дясно наляво)

МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН НА ЖЕНАТА

НАЦИОНАЛНА СРЕЩА

ПРОВЕДЕ СЕ НАЦИОНАЛНА СРЕЩА НА РАБОТЕЩИТЕ В АМБУЛАТОРИИ ЗА ЗДРАВНИ ГРИЖИ

На 23 март 2024 г. в Централата на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ) в гр. София се проведе Национална среща на работещите в амбулатории за здравни грижи, организирана от ръководството на Националното сдружение на амбулаториите за здравни грижи в България (НСАЗГБ) по повод навършване на една година от учредяването на сдружението. На срещата присъстваха председателят на УС на НСАЗГБ г-жа Анелия Атанасова, членове на ръководството на сдружението и редови членове от Плевен, Стара Загора, Варна, Пазарджик, Силистра, Видин, София, Враца, Карлово и Ловеч. Почетни гости на честването бяха г-жа Милка Василева - председател на УС на БАПЗГ, г-жа Петя Недкова - председател на Националния съвет по качество на БАПЗГ, г-жа Мария Балевска - парламентарен секретар на БАПЗГ, г-жа Мая Илиева - председател на Синдиката на българските медицински специалисти (СБМС) и Веселина Ганчева - председател на Контролния съвет на СБМС.

„10 години ни отне за да извоюваме нормативната възможност за откриване на самостоятелни и групови практики по здравни грижи в извънболничната помощ. Ще продължим да настояваме за финансиране на дейностите в тези практики от Националната здравноосигурителна каса“, каза в поздравителните си думи към присъстващите председателят на УС на БАПЗГ г-жа Милка Василева.

НАЦИОНАЛНА СРЕЩА

Председателят на УС на НСАЗГБ г-жа Анелия Атанасова изказа благодарност към Милка Василева и БАПЗГ за подкрепата, която е получило сдружението от създаването си до момента.

Председателят на Синдиката на българските медицински специалисти г-жа Мая Илиева припомни за протестите, които организира синдикатът от 2019 г. насам и срещите на членове на ръководството на СБМС и представители на местните структури на синдиката с директори на лечебни заведения с настояване за по-добри условия на труд и постигане на договорените нива на начална работна заплата, залегнали в Колективния трудов договор. Тя изтъкна, че и занапред силите на СБМС ще бъдат насочени към защита интересите на медицинските специалисти, така че да се гарантират условия за по-качествени здравни грижи, достойно заплащане на медиците, финансиране на дейностите в самостоятелните практики по здравни грижи от НЗОК .

НАЦИОНАЛНА СРЕЩА

Председателят на Националния съвет по качество към БАПЗГ г-жа Петя Недкова изтъкна, че Асоциацията обединява интересите на медицинските сестри, акушерките, фелдшерите/лекарските асистенти, рентгеновите и медицинските лаборанти, и рехабилитаторите. Тя допълни, че когато НСК подготвя предложения за нормативни документи, становища, методики и правила в сферата на здравните грижи, разчита на експертизата на Националните професионални консултативни съвети към БАПЗГ за отделните професии. Петя Недкова припомни, че в сайта на БАПЗГ е качена Методиката за дейността на свободно практикуващи медицински сестри, акушерки, рехабилитатори и фелдшери/лекарски асистенти, в която са публикувани формуляри за специфична документация, които са необходими на работещите в самостоятелни практики професионалисти по здравни грижи: Договор за предоставяне на здравни грижи, Декларация за информирано съгласие, Индивидуален план за грижи, План за сестрински/акушерски рехабилитационни и други грижи, Сестринско досие за грижи в дома, Карта за ам-

булаторно извършване на сестрински дейности и манипулации, Досие за акушерска грижа, Карта за осъществена консултация, Карта за медицинска рехабилитация, Карта за измерване обема на движение в ставите и крайниците, Рехабилитационни програми за раздвижване на пациенти с различни диагнози в домашна обстановка.

НАЦИОНАЛНА СРЕЩА

Присъстващите на срещата споделиха трудности и казуси, пред които са изправени в ежедневната си практика. Те споделиха и добри практики, идеи и предложения за бъдещето на амбулаториите за здравни грижи.

В края на срещата г-жа Анелия Атанасова връчи на присъстващите специалисти по здравни грижи удостоверения за членство в Националното сдружение на амбулаториите за здравни грижи в България.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

69 СПЕЦИАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ ВЗЕХА УЧАСТИЕ В ОБУЧЕНИЕ ЗА ЛЕЧЕНИЕ НА ЗАТЛЪСТЯВАНЕТО

На 12 март 2024 г в МБАЛ „Д-р Иван Селимински“ – Сливен се проведе обучение на специалистите по здравни грижи на тема: „Затлъстяване. Лечение на затлъстяването. Хранителен режим, физическа активност.“ Лектор беше д-р Наталия Канева – началник на Отделението по ендокринология в лечебното заведение. На обучението присъстваха 69 специалисти по здравни грижи. За електронния бюлетин на БАПЗГ информира главната медицинска сестра на болницата Красимира Танева.

В изложението си д-р Канева посочи комплексните фактори, водещи до затлъстяване, като повишен калориен прием, генетична предразположеност, намалена физическа активност и др. Участниците в обучението бяха запознати с методите за определяне на степента на

затлъстяване чрез изчисляване на Индекс на телесната маса. Обърнато бе специално внимание на висцералното натрупване на мастна тъкан, като показател за висок риск за влошаване на здравословното състояние.

Разгледани бяха психологическите профили на пациентите с наднормено тегло и затлъстяване и как те приемат храната и храненето и каква е тяхната оценка за теглото им, намират ли го за наднормено.

Обучението приключи с обсъждане на възникналите въпроси и изпитен тест. Участниците в курса ще получат кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ за продължаващо обучение.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Д-р Канева запозна участниците в обучението със заболяванията, които съпътстват затлъстяването и какъв е рискът от повишаването на ИТМ, както и безспорните ползи от понижаването на телесното тегло, като подобряване на инсулиновата чувствителност и гликемичния контрол, подобрения в серумните нива на триглицеридите, общия холестерол, LDL-C и концентрациите на HDL-C, намаляване на систоличното и диастоличното кръвно налягане, подобрения в структурата и функцията на сърдечно-съдовата система.

Лекторът представи съвременните тенденции в медикаментозното лечение при пациенти със затлъстяване, както и методите на бариатричната хирургия. Особено внимание беше обърнато на хранителните режими, подходящи при такива пациенти, като се обсъдиха ползите и недостатъците при някои от тях. Неразделна част от лечението на пациенти с наднормено тегло и затлъстяване е препоръчването на подходяща физическа активност, която да подпомогне пациентите в справянето с излишните килограми.

Според дефиницията на Световната здравна организация затлъстяването представлява хетерогенен многофакторен синдром на прекомерно отлагане на мастна тъкан в тялото, което повлиява неблагоприятно здравето. Затлъстяването е метаболитно заболяване с характер на епидемия и е водеща причина за смъртност и инвалидизация в Европа и по света. То е основна причина за появата на редица рискови фактори и хронични заболявания като хипертония, дислипидемия и захарен диабет тип 2, предизвикващи сърдечно-съдови усложнения, повишен риск от редица карциноми и висока смъртност. Ето защо, контролът на теглото играе основна роля в управлението на сърдечно-съдовите рискови фактори и последствията от тях.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ ПРЕМИНАХА ЕДНОДНЕВНО ОБУЧЕНИЕ НА ТЕМА “КЛИНИКО-ПРАКТИЧНИ ПОЗНАНИЯ И УМЕНИЯ ПРИ ЗАБОЛЯВАНИЯТА В ЕНДОСКОПСКАТА ЕНДОНАЗАЛНА ХИРУРГИЯ”

Обучителен курс на тема „Клинико-практични познания и умения при заболяванията в ендоскопската ендоназална хирургия“ се проведе на 13 март 2024 г. в УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД - Пловдив. Той се организира за трета поредна година с цел повишаване квалификацията на медицинските специалисти, като част от програмата за продължаващо обучение на Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи (БАПЗГ). За това информираха от лечебното заведение.

Присъстващи на лекциите бяха медицински сестри от университетската болница, както и от други лечебни заведения. Обученията се провеждат ежегодно по предварително изготвена план-програма обхващаща различни специалности, като главен организатор и координатор за това е главната медицинска сестра на болницата Ивелина Божинова. В мероприятиято се включиха, както медицински специалисти от университетската болница, така и от други лечебни заведения.

Ръководител на обучението беше проф. д-р Карен Джамбазов, д.м., изпълнителен директор на УМБАЛ „Свети Георги“ - Пловдив, председател на Българското сдружение по оториноларингология и хирургия на глава и шия и ръководител на Катедрата по УНГ болести към Медицински университет - Пловдив.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

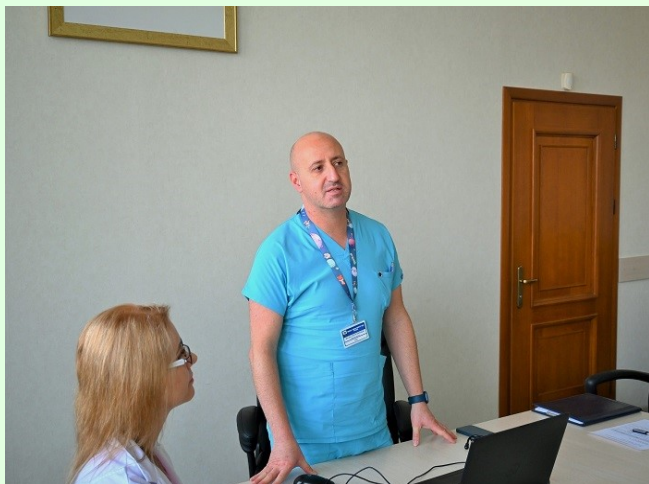

Проф. Джамбазов запозна специалистите по здравни грижи с възпалителните заболявания на околоносните кухини, като темата обхващаше динамиката в анатомията и особеностите във физиологията на околоносните кухини от раждането на човек до старческа възраст. Бяха представени и патологичните състояния - остри синусити, остър максиларен синусит, остър етмоидит, остро възпаление на синус фронталис, остър сфеноидит, хронични синусити, аеросинусит, алергични хреми, сенна хрема, несезонна (апериодична) алергична хрема, вазомоторна хрема, полипи на носа.

В теоретичната част на курса освен проф. Джамбазов, лекция изнесе и д-р Александрина Топалова – специалист по оториноларингология към Клиниката по УНГ болести на болницата. Тя представи темата: „Диагностика, предоперативна подготовка и следоперативна грижа при пациенти със заболявания на околоносните кухини“. Заболяванията на околоносните кухини могат да бъдат сериозен фактор, влияещ върху качеството на живот на пациентите, като те могат да доведат до лошо качество на съня, разсеяност, главоболие, трудности в ежедневието, нарушена концентрация и др.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Голям интерес предизвика и лекцията: „Особености на анестезията в ендоскопската ендоназална хирургия“ представена от доц. Георги Павлов – специалист по анестезиология към Клиниката по анестезиология и интензивно лечение към УМБАЛ „Свети Георги“ ЕАД, гр. Пловдив. Темата обхващаше разяснения за цялостния процес от преданестезиологичната консултация, поставянето на пациента на операционната маса, премедикация, интубация, водене на анестезията, екстубация, до момента на извеждането на пациента от операционната зала. Представени бяха методики за анестезия, видовете анестетици и лекарствени продукти, специфики в положението на болния и разположе -

нието на анестезиологичния екип по време на операция, както и значението на добрата колаборацията между операционния и анестезиологичния екип по време на оперативна интервенция, което е предпоставка за спокойна и хармонична работна среда, гарантира високо качество на дейността и максимално добър резултат.

Славка Щерева, старша медицинска сестра на Високотехнологичния център за трансфер на знания и здравни технологии – Интегрален център за лечение на тумори и травми на глава и шия към УМБАЛ „Свети Георги“ – Пловдив, представи темата „Подготовка на операционната зала за FESS. Роля и място на операционната медицинска сестра“.

Подготовката на операционната зала FESS изисква извършването на множество дейности преди започването на хирургическата интервенция, за които отговорност носи операционната медицинска сестра. За изпълнението на тези задължения е необходимо тя да притежава специфични теоретични знания и практически умения, които да прилага по време на различни хирургични интервенции:

- *Нейна задача е подреждането на стерилното оборудване и инструментариум и проверката за неговата наличност и годност за работа;*
- *Тя подготвя медицинската апаратура и се уверява в изправността ѝ;*
- *Подпомага другите членове на екипа да поставят стерилни престилки и ръкавици;*
- *Уверява се, че са взети необходимите предпазни мерки за безопасността на пациента и персонала в операционната зала;*
- *Осигурява качествени грижи по време на операцията и изпълнява нарежданията на ръководителя на хирургичния екип;*
- *Организира противоепидемичния режим и профилактиката на вътреболничните инфекции в операционния блок и др.*

Участниците в курса ще получат кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ за продължаващо обучение.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

СТАРША СЕСТРА ЛИНА ТОДОРОВА ВЗЕ УЧАСТИЕ В КОНГРЕСА НА ЕВРОПЕЙСКАТА ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА КРОН И КОЛИТ

Лина Тодорова, старша медицинска сестра в МБАЛ - Варна към ВМА взе участие в XIX Конгрес на Европейската организация за Крон и колит (ЕССО), който се проведе в Стокхолм в периода 21-24 февруари 2024 г.

След специализирания курс по възпалителни болести на червата (IBD) старша сестра Тодорова придоби нови познания и умения, които ще ѝ позволят да бъде още по-добра в работата си. За това съобщи Райна Бояджиева, председател на Регионална колегия на БАПЗГ – Варна.

ЕССО осигурява важна платформа за здравните специалисти, които се ангажират в дискусии, споделят виждания и си сътрудничат за напредък в областта на гастроентерологията. Участниците в конгреса се запознаха с базирани на доказателства практики, които ще им помогнат да подобрят качеството на живота на пациенти, засегнати хронични заболявания на храносмилателната система.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

МЕДИЦИНСКИ СПЕЦИАЛИСТИ ОТ МБАЛ „Д-Р АТАНАС ДАФОВСКИ“ РАЗИСКВАХА ТЕМИ, СВЪРЗАНИ С ЛЕКАРСКИТЕ И МЕДИЦИНСКИТЕ ГРЕШКИ

Темата “Медицински или лекарски грешки - къде е проблемът?” разискваха на колегиум в МБАЛ „Д-р Атанас Дафовски“ – гр. Кърджали лекари и специалисти по здравни грижи с проф. д-р Златица Петрова, дм - университетски преподавател и експерт в областта на качеството в здравеопазването. За това съобщиха от лечебното заведение на 21.03.2024 г.

Пред присъстващите проф. Петрова представи дефинирането на проблема медицинска или лекарска грешка. Според ИАМО лекарска грешка се определя като професионално неправилно действие или бездействие или съвкупност от такива на лекар, извършено при оптимално създадени условия на работа, в резултат на незнание или недооценка на обстоятелствата и/или състоянието на пациента, при което са настъпили неблагоприятни последици за здравето и живота му, но са могли да бъдат предотвратени. Като медицинска грешка се определя неизпълнение и/или неправилно изпълнение на планирани действия и/или нормативни изисквания или приложение на грешен план за постигане на целта. Следователно, наличието на медицински грешки предполага съществуването на проблем в цялата здравна система не само от медицинска, но и от икономическа, правна, етична и обществена гледни точки. Това е показател за нивото на качество в здравеопазването, който изисква вниманието да се насочи не само към медицинската грешка сама по себе си, но и към извършване на подобрения във всички аспекти на медицинското обслужване.

Обсъдени бяха събития, които изискват незабавна реакция за действие, както и подходите (персонален и системен) за превенция на грешките в практиката. Почертана беше и ролята на институциите и медиите за обективното отразяване и отношение към проблемите.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

На 26 март 2024 г. в конферентната зала на МБАЛ „Д-р Атанас Дафовски“ над 45 специалисти по здравни грижи разискаха на колегиум източниците на грешки при вземане на биологичен материал (кръв и урина) и тяхното отстраняване. Пред специалисти по здравни грижи д-р Радка Михайлова, началник на Клиничната лаборатория в лечебното заведение, обсъди правила и грешки при вземане, съхранение и изпращане на материали за изследване в Клинична лаборатория. Бяха обсъдени въпроси от практично-приложен характер.

Обучението е кредитирано по Единната кредитна система на БАПЗГ за продължаващо обучение и участниците в него ще получат по 5 кредитни точки.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

237 СПЕЦИАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ СЕ ВКЛЮЧИХА В БЕЗПЛАТНО ОНЛАЙН ОБУЧЕНИЕ НА ТЕМА „ЗАЩО Е НЕОБХОДИМА СКРИНИНГОВА ПРОГРАМА ЗА РАК НА ШИЙКАТА НА МАТКАТА?“

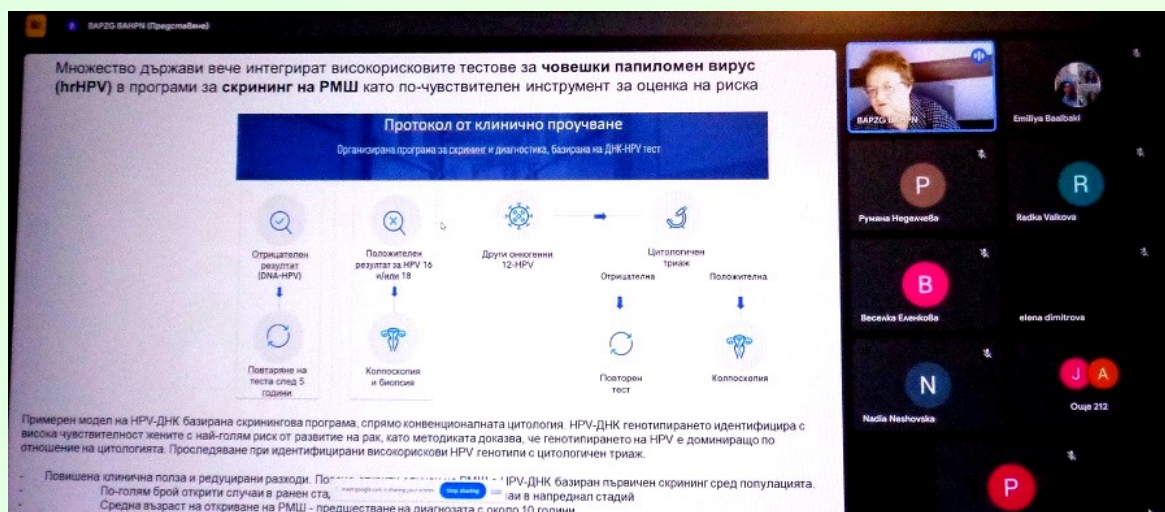
237 специалисти по здравни грижи от цялата страна (медицински сестри, акушерки, фелдшери, медицински и рентгенови лаборанти, преподаватели от направление „Здравни грижи“) се включиха в безплатно онлайн обучение на тема „Защо е необходима скринингова програма за рак на шийката на матката?“, организирано от Българската асоциация на специалистите по здравни грижи. Интерактивният курс за продължаващо обучение се проведе на 21 март 2024 г. в платформата Google Meet. Лектор беше проф. Радка Аргирова, дмн - вирусолог в областта на HIV, ретровирусите и онкогенните вируси; председател на Българското дружество по медицинска вирусология; в момента работи като вирусолог в Клинична лаборатория на Аджибадем Сити Клиник Болница Токуда.

В изложението си специалистката изтъкна, че човешките папиломавируси (HPV) са над 200 вида и хората често се срещат с тях. До 50-годишната си възраст 80% от жените са се срещали с HPV. Около 10% от жените са застрашени да развият високостепенни лезии с времето – за период 15-25 години след първата среща с HPV вируса. Стана ясно, че трансформацията на инфектираните клетки към ракови клетки става бавно, което дава възможност за ефективно лечение в началния и средния стадии на този процес.

„Повечето подтипове не създават проблеми, но 14 тях са високо рискови и предизвикват генитални брадавици или онкологично заболяване, като най-опасни сред тях са HPV16 и HPV18, които са отговорни за 70% от случаите на рак на шийката на матката“, изтъкна проф. Аргирова. Тя допълни, че освен рак на матката тези вируси могат да причинят рак на пениса, рак на ануса, рак на вулвата, рак на гърлото и др.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Проф. Аргирова посочи, че срещу рисковите HPV вируси има 9-валентна ваксина. Тя е доказала своята ефективност, тъй като се прилага от 2006 г. насам. Ваксината е поставена на близо 7 млн. души (предимно момичета в тийнейджърска възраст) и са отчетени намалени нива на заразените с рак на шийката на матката. У нас ваксината се поставя от общопрактикуващите лекари по желание на момичета на 10-13,5-годишна възраст с подкрепата на техните родители. Тя е безплатна за тази рискова група, стана ясно от презентацията.

Специалистката обясни технологията на създаване на ваксината, нейната безопасност и действието ѝ срещу предотвратяването на рисковете при среща на организма с HPV вируси. Тя посочи и допълнителните рискови фактори – живот с HIV или друго имуносупресивно състояние; тютюнопушене; употреба на контрацептиви за период по-дълъг от 5 години; три и повече раждания; наличие на няколко сексуални партньори.

Лекторката изнесе факти за заболяемостта от рак на шийката на матката в национален, европейски и световен план. Този вид рак е на четвърто място по заразност сред онкологичните заболявания. През 2020 г. в света са диагностицирани 661 044 жени с рак на маточната шийка, а 348 186 жени с тази диагноза са починали. На всеки две минути една жена умира от рак на шийката на матката. В Европа 60 000 жени са диагностицирани с рак на шийката на матката, близо 26 000 жени умират от болестта всяка година. 1 009 са новите случаи на рак на шийката на матката в България през 2020 г., като 27% от жените са били в III и IV стадий на заболяването. Общият брой на болелите е 15 579, а смъртните случаи за посочената година са 503. Данните сочат, че заболяемостта у нас е над средното ниво за света – 18 заболели на 100 000 жени срещу 13,3 заболели на 100 000 жени. В Австралия, където момичетата се ваксинират срещу рак на матката заболяемостта е спаднала до 4 на 100 000 жени.

Една от целите на Световната здравна организация до 2030 г. – намаляване на заболяемостта до 4 на 100 000 души. За да бъде постигнато това е необходимо 90% от момичетата до 18-годишна възраст да бъдат ваксинирани. Важно е ваксинацията да стане преди първия полов акт, ако се осъществи след това е необходимо да се направи HPV тест, който да покаже има ли вече инфектиране или не. Ваксинацията може да се осъществи, когато няма съмнение за заразяване с човешки папиломавирус.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

От СЗО искат до посочения период са се постигне и проследяване с HPV тест на 70% от жените до 35-годишна възраст и да се направи втори HPV тест на жените на 45-годишна възраст.

„Ако бъде открит в ранен стадий, ракът на маточната шийка е предотвратим и лечим в 92 -100%. Диагнозите в късен стадий дават малък шанс за излекуване – едва 17%“, изтъкна проф. Аргирова. Тя допълни, че проследяването на четири европейски проучвания сочи, че HPV тестването е 60-70% по-ефективно за защита срещу инвазивен рак на маточната шийка в сравнение с конвенционалното цитологично PAP изследване, което е с чувствителност 53%. Това показва безопасно удължаване на интервалите на скрининг от три до най-малко пет години при използване на HPV тест вместо PAP цитология.

Проф. Аргирова запозна специалистите по здравни грижи с Европейския план „Да победим рака“ на Европейската комисия, който беше представен на 3 февруари 2021 г. Комисията представи нов подход в подкрепа на държавите членки, като фокусът е върху засилена превенция и откриването на ракови заболявания в ранен стадий, което дава повече шансове за благоприятен изход.

На 29 ноември 2022 г бяха приети Препоръките на Съвета на ЕС, касаещи засилен фокус върху превенцията чрез ранно откриване на инфектираните с човешки папиломавирус. Този документ замени Препоръките от 2003/878/ЕО. Здравната комисия към Европейския съюз приветства приемането на нови препоръки на ЕС за скрининг на рака като препоръча изследване за човешки папиломавирус като предпочитано средство за скрининг на рак на маточната шийка при жени на възраст от 30 до 65 години с интервал от пет или повече години. Лекторката сподели линкове към източниците, от които е взела данните, което ще позволи на всеки курсист, при желание от негова страна, да получи допълнителна информация.

„Скрининговата програма за рак на маточната шийка следва да съдържа адекватен диагностично-клиничен алгоритъм, включително ефективна стратегия за оценка на риска и адекватно проследяване при идентифицирани високо рискови HPV генотипи“. изтъкна проф. Аргирова. Тя подчерта, че първичното изследване за онкогенен HPV тест следва да се използва в организирана популационна програма за скрининг на рак на маточната шийка, в контекста на съответен диагностичен алгоритъм и при условие, че се следват разписаните съответни препоръки.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

При модел на първичен HPV скрининг (HPV скрининг първа линия) е необходимо да има разработени протоколи за управление и контрол на риска, включително триажен тест за идентифициране високо рискови HPV генотипи след първично изследване на hrHPV ДНК за незабавна оценка на риска от наличие на трансформираща се инфекция, както и препоръки за насочване по време на целия скрининг.

Трите ключови стъпки при прилагане на модел на първичен HPV скрининг с триаж включва първичен скрининг за наличие на високорискови HPV генотипи, триаж за незабавна стратификация на риска и диагноза. Жени с трансформираща се инфекция се изпращат за колпоскопия с биопсия за да се определи диагнозата.

При разработването на Национална скринингова програма следва жените, които подлежат за изследване да бъдат разделени в три групи: 20 -29 г.; 30-65 г. (алгоритъм) и над 65 г. Проф. Аргирова обясни, че е необходимо да се разработи централизирана база данни за проследяване на резултатите от скрининга и да се посочат последващите действия. Важно е да бъдат въведени мерки за контролна качеството, за да се гарантира точността на резултатите от скрининга и ефективността на цялостния процес – външен контрол на участващите лаборатории.

Представеният HPV ДНК пилотен скринингов проект е проектиран въз основа на успешни насоки, които заменят цервикалния цитологичен скрининг с ДНК HPV тест, извършван на 5-годишни интервали. Скринингът е извършен за популация жени на възраст 25-64 години, подкрепян от системата на общественото здравеопазване и има за цел да достигне 80% покритие след завършване на първия кръг.

Избраният ДНК-HPV тест открива 14 hr-HPV типове, вкл. и генотипове HPV-16 и 18. Всички жени с отрицателен тест ще бъдат оценени отново след 5 години. Жени с положителен тест за HPV-16 и/или 18 ще бъдат насочени за колпоскопия. Тези, които показват другите 12 hr-HPV типа, ще бъдат тествани чрез цитология с двойно оцветяване (биомаркер p16/Ki-67) или други биохимични методи (метилиращ тест) и ако се открие някаква аномалия, те също ще бъдат насочени за колпоскопия. Хистопатологичната оценка ще бъде прегледана от група патолози и подпомогната от p16/Ki-67 имунохистохимия.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Лекторката изтъкна, че HPV скринингът води до по-добри клинични резултати и по-ниски разходи; повече открити случаи на рак на маточната шийка, както в ранен стадий на болестта, така и в късен стадий; по-голям процент покритие на популационно ниво (вместо покритие от 30% с цитологичен скрининг, покритие на 80% от жените, които подлежат на скрининг).

Европейската комисия представи Европейски план „Да победим рака“
3 февруари 2021 г.

На 3 февруари 2021 г. Европейската комисия представи Европейски план „Да победим рака“
На 29 ноември 2022 г. приети Препоръки на Съвета на ЕС 2022 г., касаещи засилен фокус върху превенция чрез ранно откриване: Нов подход към скрининга за рак, който заменя Препоръки 2003/878/ЕО.

На 3 февр. 2021 г. Европейската комисия представи Европейски план „Да победим рака“ ([Europe's Beating Cancer Plan](https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_342))

Комисията представя нов подход (new approach) в подкрепа на държавите-членки, като фокусът е върху засилен превенция и откриването на ракови заболявания в ранен стадий. Ранното откриване на рак значително увеличава шансовете за успешно лечение.

На 29 ноември 2022 г. приети Препоръки на Съвета на ЕС 2022 г., касаещи засилен фокус върху превенция чрез ранно откриване: Нов подход към скрининга за рак, който заменя Препоръки 2003/878/ЕО. EUROPEAN UNION: Europe's Beating Cancer Plan: A new EU approach to prevention, treatment and care HPV-related cancers are one of the most preventable and treatable forms of cancer.
(Source: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_342).

Здравната комисия към Европейски съюз приветства приемането на нови препоръки на ЕС за скрининг на рака като препоръчва изследване за човешки папиломен вирус (HPV) като предпочитано средство за скрининг на рак на маточната шийка при жени на възраст от 30 до 65 години, с интервал от пет или повече години.
(Source: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_22_7548)

17

„Искам да осигурим достъп до най-високите стандарти за диагностика и лечение. Представяне на нов достъп на гражданите до целите на Европейски съюз за съвременни технологии за откриване и лечение на рака“

Проф. Аргирова обясни, че предстои Министерството на здравеопазването да приеме наредба, според която родители, които не са съгласни детето им да бъде ваксинирано срещу рак на шийката на матката, да заявяват това писмено. Тя допълни, че ще се търси нормативна възможност при отказ на личния лекар да постави ваксина срещу рак на матката, това да може да бъде направено от произволно избран общопрактикуващ лекар. Ще има промени и по отношение на горната граница за ваксиниране, която от 13,3-годишна възраст се очаква да се увеличи до 18-годишна възраст. Предстоят действия и в посока за ваксинопрофилактика за момчета.

Във времето за дискусия проф. Радка Аргирова отговори на въпроси на участниците, свързани с темата. Курсистите ще получат кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ за продължаващо обучение.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

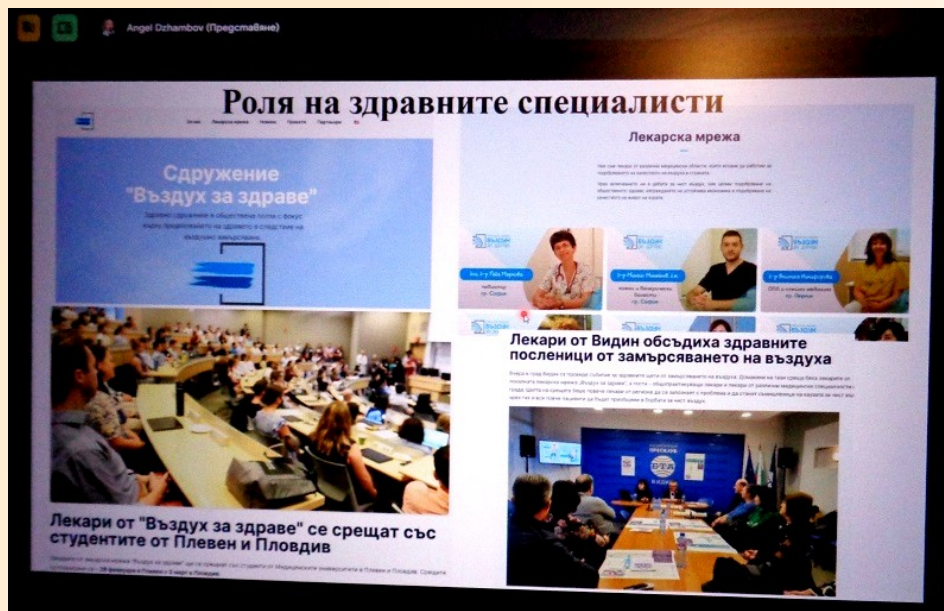
224 СПЕЦИАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ ВЗЕХА УЧАСТИЕ В ОБУЧЕНИЕ НА ТЕМА „ЗАМЪРСЯВАНЕ НА ВЪЗДУХА – РАЗПРОСТРАНЕНИЕ, ВЛИЯНИЕ ВЪРХУ ЗДРАВЕТО И ПРОФИЛАКТИКА“

224 специалисти по здравни грижи от цялата страна (медицински сестри, медицински лаборанти, акушерки, фелдшери, рентгенови лаборанти, преподаватели от направление „Здравни грижи“) взеха участие в безплатно онлайн обучение на тема „Замърсяване на въздуха – разпространение, влияние върху здравето и профилактика“. Интерактивният курс за продължаващо обучение се проведе на 22 март 2024 г. в платформата Google Meet. Организатори на курса са БАПЗГ – Централна, Националният професионален консултативен съвет към медицинските лаборанти и Лекарска мрежа „Въздух за здраве“. Лектор беше доц. д-р Ангел Джамбов, дмн, работи в Катедрата по хигиена към Медицински университет - Пловдив; от 2023 г. е водещ изследовател и ръководител на изследователска група „Здраве и качество на живот в зелена и устойчива околна среда“, Програмата за стратегически изследвания и иновации за развитие на Медицински университет - Пловдив (ПСНИИР - МУП).

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

„Околната среда, в която живее човекът е изключително важна за неговото здраве. Именно тя е тази, която пази или отключва някои генетични предразположения“, изтъкна в презентацията си д-р Джамбов. Той представи концепцията за човешкия експозом. По аналогия с термина „геном“, описващ съвкупността от генетични детерминанти на човешкото здраве и развитие, Кристофър Пол Уайлд въвежда през 2005 г. термина „експозом“, с който се описва въздействието на съвкупността от преплетени вътрешни и външни фактори, които влияят на човешкото здраве. В различни етапи на жизнения цикъл тези фактори имат динамично въздействие върху човека в различни комбинации и с различна сила. Лекторът изтъкна, че съвременният поглед за здравето акцентира върху значението на чистотата на околната среда като превенция за различни болести, както и като благоприятна среда за по-ефективно и по-бързо лечение, по-малък риск от усложнения и по-бърза реадаптация.

Д-р Джамбов изтъкна, че влиянието на средата може да бъде както директно (увреждания от замърсяване на въздуха, тежки метали, травми при различни инциденти и др.), така и индиректно (възможности/желание за физическа активност, достъп до социална подкрепа и ресурси, избор на стил на живот, хранително поведение и др.) .

Специалистът подчерта, че хората с вече настъпило увреждане или заболяване са по-податливи на вредните въздействия на околната среда, тъй като имат понижени съпротивителни способности и устойчивост спрямо тях. Например пациентите със сърдечно-съдови заболявания имат понижена устойчивост на сърдечно-съдовата система на промени в кръвното налягане. Астматиците и пациентите с ХОББ пък имат повишена реактивност на дихателните пътища при вдишване на замърсен въздух. Лица с прекаран инсулт имат понижена мобилност и физическа активност при наличие на вредни въздействия на околната среда заради понижената психологическа устойчивост спрямо стресори.

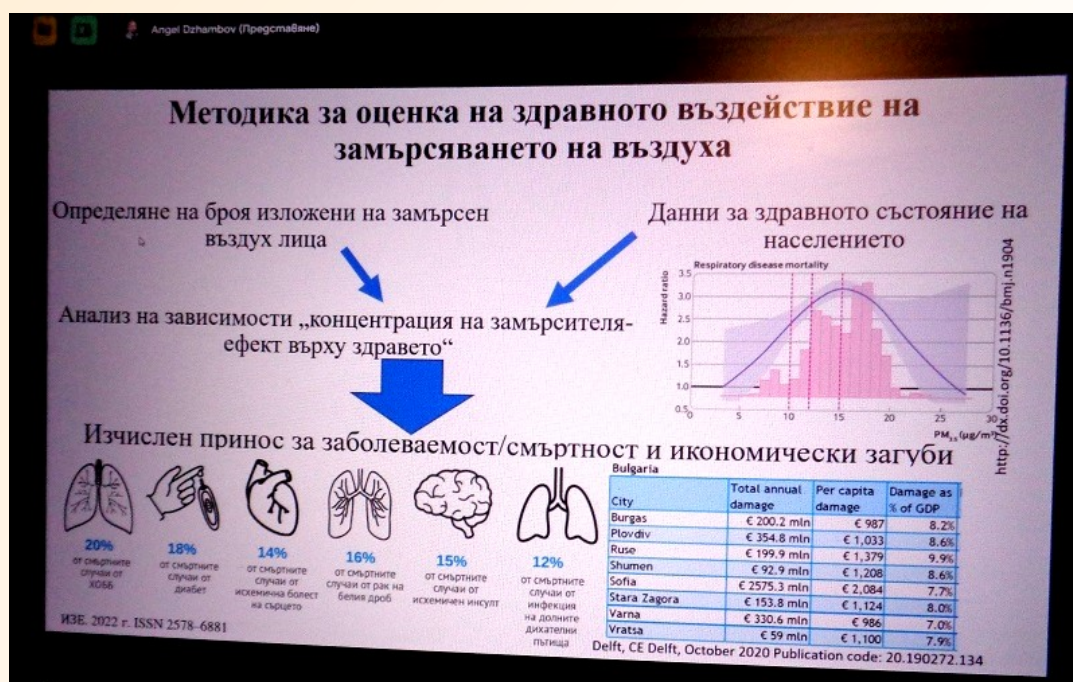
Лекторът се спря на видовете замърсители на атмосферния въздух, които се делят на две основни групи – първични замърсители (азотни оксиди, серен диоксид, въглероден монооксид, фини прахови частици, летливи органични съединения и др.) и вторични замърсители (озон, азотна киселина, сярна киселина, азотен диоксид, серен триоксид и др.).

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Д-р Джамбов се спря подробно на замърсителите – повечето са вследствие на човешка дейност (транспорт, промишленост, домакинства и сгради, земеделие и животновъдство, сметища и др.), но има и природни (прахови частици от пясъчни бури, полени, вулканични изригвания, микрокристали и озон от океаните, космически прах). От изложението стана ясно, че фините прахови частици са най-опасни за здравето, тъй като се задържат дълго във въздуха и проникват дълбоко в белите дробове. Това са малки хетерогенни частици с размер 2.5 микрометра в аеродинамичен диаметър. „По-малки са от еритроцитите, съдържат елементарен и органичен въглерод, амоняк, нитрати, серни и азотни оксиди“, обясни д-р Джамбов. Той допълни, че въпреки спада на фини прахови частици през последното десетилетие, средногодишните концентрации на опасни частици във въздуха у нас остават сред най-високите в Европа – 19.4 микрограма на кубичен метър. Бяха представени таблици с данни за различните държави в Европа. „Най-високи нива на фини прахови частици има през зимата, а най-замърсените градове в България са София и Пловдив“, уточни специалистът. Той се позова на измервания от Изпълнителната агенция по околна среда за 6-годишен период.

Нивото на озон във въздуха през последното десетилетие е намаляло от 87.6 на 79.4 микрограма на кубичен метър и се е доближило до средните нива за региона и ЕС (83.5 микрограма на кубичен метър). Място за успокоение обаче няма, тъй като нивата на озон в България надвишават текущата дългосрочна насока на Световната здравна организация за сезонната дългосрочна максимална дневна осреднена 8-часова стойност (60 микрограма на кубичен метър).

Замърсяването на въздуха от домакинствата у нас идва от използването на твърди горива за отопление или готвене – 19.7% от хората у нас продължават да разчитат на твърдо гориво. Вследствие на това се образуват фини прахови частици, черен въглерод, въглероден оксид, канцерогенни съединения. Изследвания показват, че страните в Югоизточна Европа са с най-високи нива на прахови частици. ТЕЦ-овете през зимата също замърсяват въздуха.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Лекторът представи Методиката за оценка на здравното въздействие на замърсяването на въздуха. 12% от всички причинители на смърт се дължат на мръсния въздух, като фините прахови частици са отговорни за 7% от случаите с летален изход. В световен мащаб замърсяването на въздуха се подрежда на четвърто място по брой смъртни случаи (6.67 млн. души) след причинените смъртни случаи от хипертония, тютюнопушене и нездравословно хранене. Изследванията показват, че 22% от смъртните случаи на пациенти с ХОББ се дължат на мръсен въздух. При останалите заболявания данните също са респектиращи – на мръсния въздух се дължат 18.7% от смъртните случаи при хора с диабет, 14.8% - при хора с исхемична болест на сърцето, 17% - при пациенти с рак на белия дроб, 15.8% - при пациенти с исхемичен инсулт, 13.5% - при хора с инфекции на долните дихателни пътища, 7.7% от смъртните случаи при новородени.

Специалистът обясни, че замърсеният въздух предизвиква патофизиологични механизми. Навлизането на прахови частици в белите дробове причинява локален възпалителен отговор от алвеоларните макрофаги и бронхиалните епителни клетки. Оксидативния стрес води до освобождаването на цитокини и хемокини. Преминването на частици и възпалителни медиатори в кръвообращението води до дисбаланс на активността на автономната нервна система и промени в централния контрол на ендокринната система. Мръсният въздух може да провокира хронични болести като ХОББ, инфекции, рак, астма, инсулинова резистентност, диабет, високо кръвно налягане, повишена съсирваемост на кръвта, дълбока венозна тромбоза, инсулт, невродегенерация, инфаркт, аритмия, застойно сърдечна недостатъчност, понижено качество на спермата, вътреутробно забавяне на растежа на плода, прееклампсия, преждевременно раждане, ниско тегло на новороденото.

Освен натрупване на ефектите във времето дните със силно замърсен въздух могат да предизвикат и остри ефекти – дразнене на горните дихателни пътища и очите, трудно дишане, дори задушаване.

Д-р Джамбов посочи най-рисковите групи – децата, възрастните хора, бременните, лицата с вече съществуващи заболявания, пушачите, хора с ниски доходи, маргинализирани етнически малцинства. Той изнесе данни от нови проучвания у нас за зловередните ефекти на мръсния въздух върху човешкото здраве. Данни от болниците показват увеличаване на приема хронично болни (деца с астма, пациенти със сърдечно-съдови заболявания, диабет, инсулт и др.) в дни на силно замърсен въздух в сравнение с дни, в които въздухът е норма.

Качеството на атмосферния въздух се определя от две групи фактори – количеството на емисиите и начините на тяхното отделяне в атмосферата; географско-климатичните и инфраструктурни особености на района (температурни инверсии, влажност на въздуха, посока на вятъра и вентилация на областта, улици тип каньон, препятствия и др.).

Специалистът препоръчва като превенция ограничаване на рисковите фактори, поддържане на добра обществена хигиена, редовно почистване на дома и използването на различни системи и пречистватели за въздух, повече зеленина в градската среда, избиране на „чисти“ маршрути до работата, проветряване на дома в подходящ времени отрязък, екскурзии сред природата и др.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Ангел Димитров (Представяне)

Превантивни мерки срещу замърсяването на въздуха на мезо- и макро-ниво

Технически при източника на замърсяване

- Използване на „зелени“ или замърсяващи по-малко въздуха технологии в промишлеността
- Използване на горива в транспорта, които отделят никакви или по-малко вредни емисии при горене (напр. електромобили, водород)
- Преминване към възобновяеми и „чисти“ източници на енергия (напр. вятърни ферми, слънчева енергия, ВЕЦ)
- Пречистване на отделяните емисии, преди да постъпят в атмосферата (напр. филтри на автомобили, предприятия)

Ангел Димитров (Представяне)

Превантивни мерки срещу замърсяването на въздуха на мезо- и макро-ниво

Административни

- Принцип „замърсяващият плаща“
 - ✓ По-високи данъци за собственици на стари автомобили и обратното, облекчения за онези, които карат автомобил, който замърсява въздуха по-малко
 - ✓ Санкции за предприятия, замърсяващи въздуха
 - ✓ Санкции от ЕС за страни, замърсяващи въздуха (напр. ТЕЦ-ове в източна Европа)
- Финансово подпомагане на енергийно бедни хора за закупуване на качествено гориво за отопление (въглища, пелети, дърва) или подмяна на стари печки на твърдо гориво
- Зони с ниски емисии – Ограничения за навлизане на превозни средства в определени градски части
- Намаляване на цената на градския транспорт в силно замърсени дни

Ангел Димитров (Представяне)

Превантивни мерки срещу замърсяването на въздуха на мезо- и макро-ниво

Градоустройствени

- Правилно зонироване на населените места с изнасяне на предприятията в индустриална зона далеч от жилищните квартали и подходящо отстояние
- Позициониране на източниците на замърсяване в подветрената страна спрямо градовете
- Отдалечаване на сгради със статут на защитени от източници на замърсяване
- Преустройство на пътната инфраструктура, така че да не се образуват задръствания, изнасяне на тежкия трафик от жилищните квартали и центъра на града
- Благоустройство със зелени насаждения, подходящи за задържане на въздушните замърсители

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

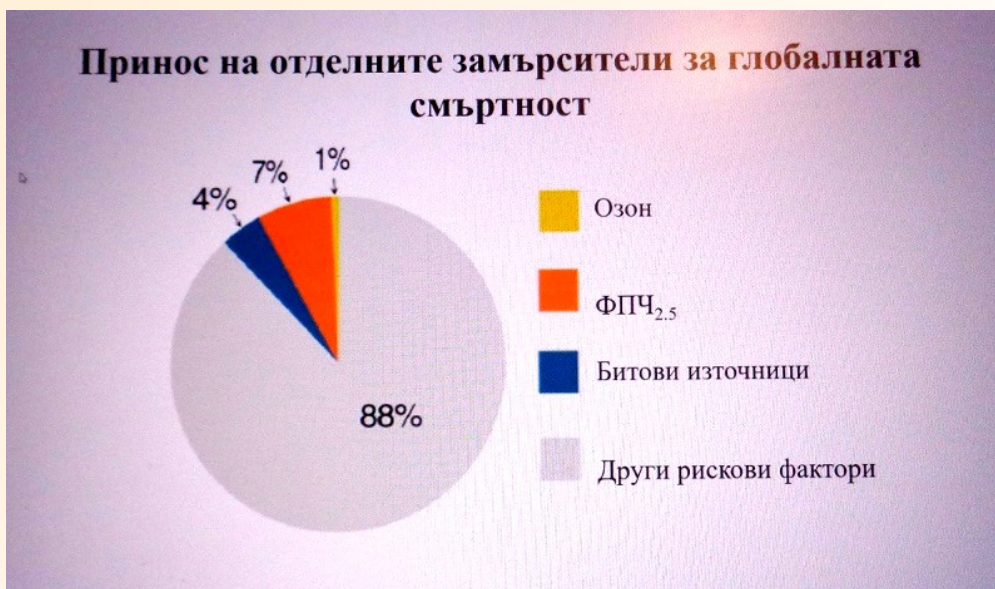
Д-р Джамбов посочи показателите, характеризиращи качеството на атмосферния въздух, съгласно националното и европейското законодателство: фини прахови частици серен диоксид, азотен диоксид и/или азотни оксиди, въглероден оксид, озон, тежки метали (олово, кадмий, никел, живак, арсен); бензен, полициклични ароматни въглеводороди.

За да се постигне по-чист въздух е нужно да се направят четири стъпки:

- *Оценка на качеството на атмосферния въздух (мониторинг и измерване);*
- *Оценка на експозицията на населението;*
- *Оценка на последствията върху здравето на населението;*
- *Определяне на краткосрочни, средносрочни и дългосрочни мерки за подобряване на качеството на атмосферния въздух.*

Лекторът представи стандартите за фини прахови частици на различни страни. Например в Индия нормата за средногодишни фини прахови частици е 40 микрограма на кубичен метър, в Китай – 35 мг/м³, в ЕС – 25 мг/м³, в САЩ – 12 мг/м³, в Австралия – 8 мг/м³. Препоръките на Световната здравна организация са за 5 мг/м³.

Д-р Джамбов запозна участниците с възможностите на изследване на атмосферния въздух у нас. Той изтъкна ключовата роля на здравните специалисти за събирането на данни, предоставянето на адекватни съвети и повишаване на осведомеността на пациентите. Бяха споменати различни инициативи с активното участие на медицински специалисти.

Лекторът представи накратко някои научно-изследователски проекти, след които „Разработване на методология за оценка на качеството на въздуха и влиянието му върху човешкото здраве в градска среда“ (2021, финансиран от фонд „Научни изследвания“ на МОН). Най-новият проект на Програмата за стратегически изследвания и иновации за развитие на Медицински университет -

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Пловдив е на тема „Съчетани ефекти от излагането на естествена и застроена среда - информиране на здравословно и устойчиво градско развитие“ (януари 2023 – юни 2026 г, финансиране по Националния план за възстановяване и устойчивост).

Участниците в обучението ще получат кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ за продължаващо обучение.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

42-МА РЕХАБИЛИТАТОРИ И КИНЕЗИТЕРАПЕВТИ ВЗЕХА УЧАСТИЕ В БЕЗПЛАТНО ОНЛАЙН ОБУЧЕНИЕ ПО НЕВРОРЕХАБИЛИТАЦИЯ

42-ма рехабилитатори и кинезитерапевти от цялата страна взеха участие в четириднешно безплатно онлайн обучение на тема „Неврорехабилитация“. Интерактивният курс за продължаващо обучение се проведе от 25 март до 28 март 2024 г. от 17:00 до 19:15 часа в платформата Google Meet. Обучението беше организирано от Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи и Националния професионален консултативен съвет на рехабилитаторите към БАПЗГ. Лектори бяха проф. д-р Ивет Колева д-р Борислав Йошинов.

Проф. Ивет Колева, дм, дмн, е специалист по неврология, физикална и рехабилитационна медицина, преподавател в Катедра "Кинезитерапия" във Факултета по общественото здраве „Проф. д-р Цекомир Воденичаров, дмн“ при Медицински университет – София. Междувременно ръководи екип от специалисти в частна болница за рехабилитация в София.

Д-р Борислав Йошинов е специалист по кинезитерапия, работи в УМБАЛ „Свети Иван Рилски“ в София.

През първия учебен ден проф. Ивет Колева запозна участниците с основните принципи на неврорехабилитацията. Тя припомни устройството и функцията на централната нервна система и периферната нервна система, както и какви увреди могат да се получат при травми в различни части на тези структури. Бяха представени схеми за структурата и действието на асцендиращите (сензорни) и десцендиращите (моторни) пътища, на екстрапирамидната система, на мозъка. Лекторката се спря на рисковите фактори за исхемичен инсулт и хеморагичен инсулт, за мозъчни инциденти (транзиторна исхемична атака, субарахноидална хеморагия, интравентрикуларна хеморагия).

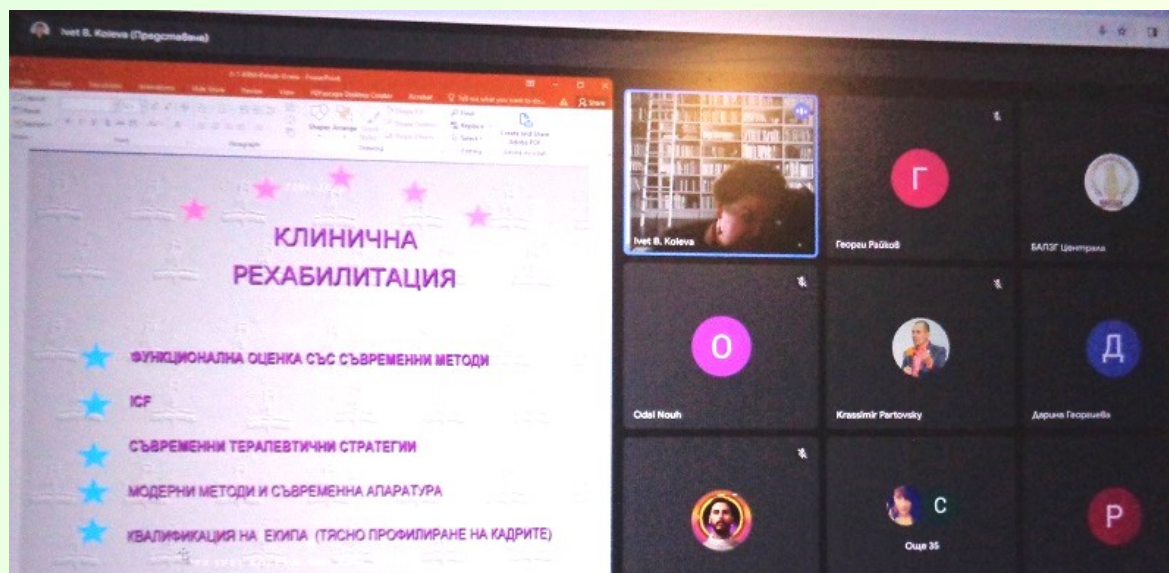
Проф. Колева се спря на богатите възможности на съвременната рехабилитация, при която се използват естествени физикални фактори (хидро/балнеотерапия, аеро/йонотерапия, термо/криотерапия, кинезитерапия, ерготерапия), преформатирани фактори (електро- и магнитотерапия, фототерапия, лазертерапия, ултразвук-терапия). Действието на различните методи цели подобряване на кръвоснабдяването и трофиката на тъканите, обезболяване, стимулиране на метаболитните патерни, стимулиране на функцията на проблемния орган и цялата система. Лекторката разгледа възможностите за физикална аналгезия. Тя припомни златното сечение, открито като принцип от гениалния Леонардо да Винчи.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Проф. Колева разгледа съвременните подходи за функционална оценка. Подходът SOME TEAMS включва оценка на симетрията на лицето и тялото, възрастта, интелектуалната (умствена) острота, експресията (настроение, болки, стрес или дистрес), състоянието на туловището и крайниците, възможностите за движение и координация на отделните движения, яснотата на говора и изказа. Специалистката изтъкна, че в клиничната лабораторна практика се прилага т. нар. Физикално-терапевтичен рехабилитационен пъзел, който включва кинези- и физиотерапия; електро- и магнитотерапия; хидро-, балнео-, пелоидо- и климатотерапия; ерготерапия. Тя подчерта, че по време на терапията е важно да се прилага холистичният метод.

Бяха разгледани възстановителните и здравословни ефекти при прилагане на транскутанна електроневростимулация, магнитно поле, лезерна терапия, акупунктура, дълбока осцилация, ерготерапия, пелоидотерапия, кинезитерапия, пасивна и активна механотерапия, мануална терапия, екстензионна терапия, екстензионна вертебротерапия. Обърна се внимание на адаптиране на средата към нуждите на хора с двигателни дефицити, така че те да могат да се справят сами в ежедневието си. За тази цел се правят специални тренировки, които постепенно се удължават и усложняват.

Лекторката подчерта, че съвременната клинична рехабилитация изисква да се направи функционална оценка със съвременни методи, прилагане на Международната класификация за функционирането, увреждането и здравето (ICF), да се използват съвременни терапевтични стратегии, модерни методи и съвременна апаратура. И не на последно място е нужна висока квалификация на членовете на мултидисциплинарния екип.

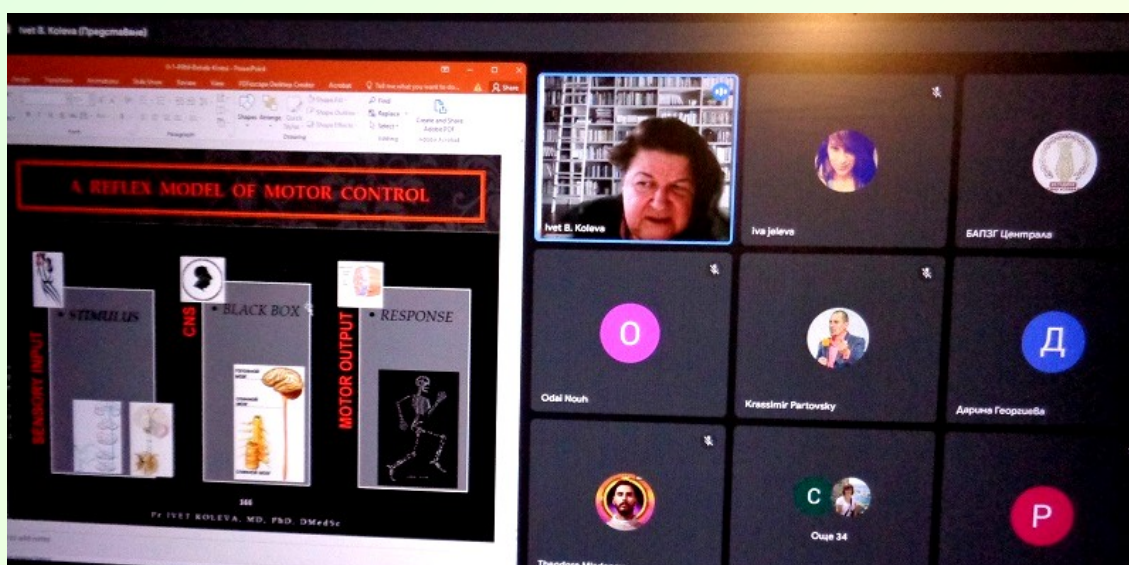
Проф. Ивет Колева разгледа съвременните концепции в областта на ерготерапията. Тя изтъкна, че целенасочената активност (различните дейности) може да бъде използвана освен за функционално възстановяване и за превенция на физическа и психо-социална дисфункция. Беше даден пример как ерготерапията е била използвана при възстановяването на пострадали през Втората световна война.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Лекторката разгледа дисфункциите и дефицитите при заболявания на нервната система (централна и периферна) и опорно-двигателния апарат и възможностите за възстановяване (частично или пълно). Беше обърнато внимание и на специалния подход при трудотерапията, предложен през 1985 г. от американския проф. Гари Килхофнер (1949-2010 г.), специалист по социални науки и професионална терапия. Той е известен със своя концептуален практически модел, който в цял свят е познат като Model of Human Occupations (МОНО), при който по време на реализацията на различни професионални дейности се вземат предвид много фактори – биологични, психологически, социални. Изключително важни са мотивацията на човека за извършването на дадена дейност, волята, периодичността и упоритостта при извършването на определени дейности, както и постигнатата ефективност, удовлетвореност и успех.

Проф. Колева се спря и на холистичния GRAFT Модел (Context Related Abilities Functional Therapy Model), при който се направи анализ на функционалните възможности за извършване на определени задачи. Ерготерапевтичните области включват категории като самообслужване, продуктивност при работа и учебни занимания, игрови занимания и почивка.

Бяха представени физиологичните, кинезиологичните и биомеханичните аспекти на кинезитерапията и ерготерапията. Тя припомни неврофизиологичните основи на движението и няколко вида класификации за отделните фази на движение при ходене. Походката може да се анализира и с кинезиологичен метод, както и с помощта на компютър (ZEBRIS).

Лекторката показва различни възможности за възстановяване функцията на крайниците (захват на горен крайник, трениране на равновесието и походката на долен крайник).

Проф. Колева се спря на трите основни категории рехабилитационни мероприятия: рехабилитационна медицина, терапевтични мерки и асистивни технологии (помощни средства, които са различни в зависимост от нарушенията – лица с двигателни нарушения, със слухови увреди, със зрителни проблеми, с говорни нарушения, с когнитивни увреди). Терапевтичните мерки включват тренировки, упражнения и компенсаторни упражнения; обучение на пациента; подкрепа и съвети; модифициране на околната среда чрез използване на ресурси и асистивни технологии.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Курсистите бяха запознати с идеите на проф. Мери Райли, специалист по рехабилитация, която през 1963 г. лансира идеята, че чрез използването на собствените ръце, задвижени от неговите мозък и воля, човекът може да повлияе на собственото си здраве. Тя е очертала изискванията и полето на работа на ерготерапевтите като е създавала постулат за връзката между физикалната терапия, ерготерапията и мануалната терапия. Проф. Райли е изтъквала и необходимостта терапевтите да притежават не само висока професионална компетентност и практически умения, но и да имат високи морални качества и умение за работа в екип.

Проф. Ивет Колева разгледа отделните компоненти, залегнали в Международната класификация за функционирането, увреждането и здравето (ICF). Тя помага да се направи обстоен анализ на функциите на тялото (болка, обем на движение, мускулна слабост, координационни дисфункции), личностните фактори (възраст, пол, полиморбидност), околната среда (условия в дома, транспорт, работно място, здравно обслужване, семейство, социални отношения), извършването на определени дейности (ставане, подвижност, ходене, транспорт, хващане на предмети), участието в различни отношения (семеини отношения, отдих и почивка, социален живот, участие в политическа дейност). Подробният МРЕТ анализ дава възможност да се изготви рехабилитационен план и да се направи прогноза за вероятността за частично възстановяване, а в по-дълготраен период и за цялостно възстановяване.

Оценката на автономността на пациента при извършване на дейности в ежедневието може да бъде извършена и по определени структурирани скали, предназначени за пациенти с различни болести – неврологични проблеми, множествена склероза, Паркинсонизъм, централна парализация и др. Разширена скала за оценка на инвалидността (EDSS) дава възможност за оценка на степента на инвалидност и наличието на соматични нарушения по скала от нула до 10.

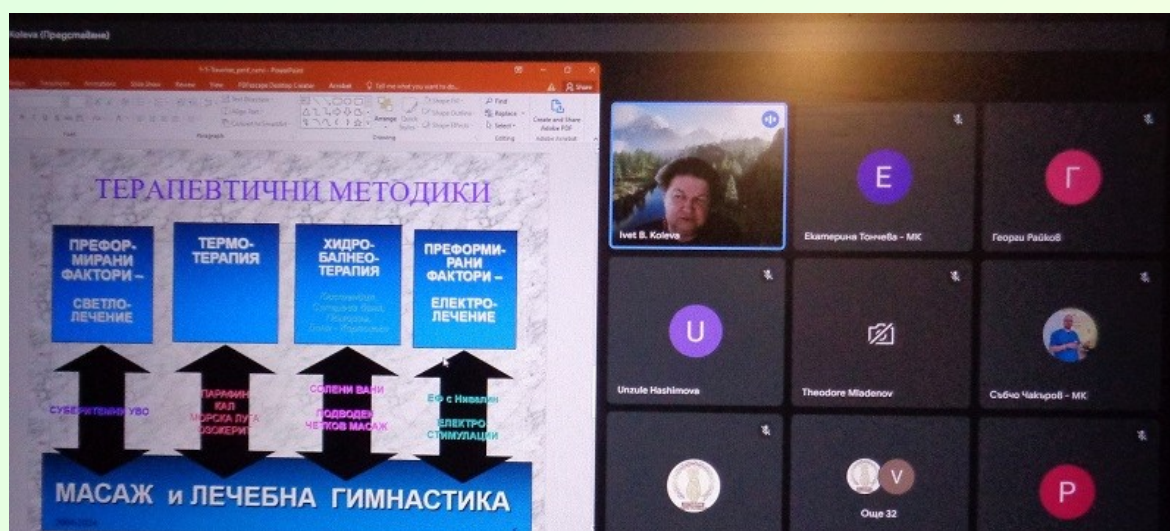
Лекторката се спря на основните моменти при създаване на рехабилитационна програма. Подборът на средствата и методите се извършва индивидуално и поетапно. кинезитерапията включва дихателни упражнения, активни движения на незасегнатите крайници и движения във възможния обем на засегнатите крайници, пасивни упражнения на паретичните крайници, шиниране на паретичните крайници и поставяне на крайника в определена позиция, вертикализация, упражнения с уреди и на уреди, обучение в ходене (със и без помощни средства), трениране на дейности от ежедневието, прилагане на специализирани методики – Бобат, Кабат и др. *„При изразен спастичитет преди кинезитерапевтичния комплекс се извършва криотерапия или се назначава миорелаксант. Необходимо е да се тренира походката и манипулативната дейност“*, обясни проф. Колева. Тя представи различни апарати за извършване на пасивна и активна механотерапия при раздвижване на различни части от тялото, както и приспособления, които правят живота на хората с ограничени движения по-удобен.

В обобщение бяха изброени етапите и конкретните стъпки при раздвижването на пациентите със слединсултна хемипареза, травми на главния и на гръбначния мозък, спинален инсулт на цервикално ниво. Бяха представени и рехабилитационни техники при болест на Паркинсон, множествена склероза, при медуларни проблеми (спинален инсулт, миелични фрактури на гръбначния стълб на торакално и по-високо ниво, спинална форма на множествена склероза).

Проф. Колева се спря и на специфичните проблеми в клиничната практика на неврорехабилитацията (постелен режим, хиподинамия, декубитални рани, спастичитет, контрактури, дълбока венозна тромбоза) и възможностите за тяхната превенция и лечение.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Беше припомнено в какви случаи се прилагат преформирани физикални фактори: ниско честотни, средно честотни и високочестотни токове; ниско честотно импулсно магнитно поле; ултразвук и фонофореза, акупунктура, лазертерапия, лазерпунктура. Бяха показани модерни помощи средства, които помагат на хора с различни дефицити да се справят в ежедневието си. Бяха разгледани нуждите и възможностите за рехабилитация след исхемичен инсулт, церебрални и спинални инсулти, мозъчни лакуни, малко-мозъчен инсулт, мозъчен тромбофлебит, съдова миелопатия, микроневрохирургичното лечение на аневризми.

Курсистите се запознаха с възможностите на различни методи за изследване: тест на Signe Brunnstrom, тест на Emil Mishels, тест на Sodring. Лекторката се спря и на режима на живот, физическите упражнения, теглото, храненето, приема на определени микроелементи, активната кинезитерапия.

Фокусът през втория учебен ден бяха диагностиката и възможностите за неврорехабилитация при Множествена склероза (МС) и болестта на Паркинсон. Темата беше представена от д-р Борислав Йошинов, който се спря на различните характеристики на разновидностите на тези заболявания.

При рехабилитацията на МС се използват естествени и преформирани физикални фактори (основно място заема нискочестотното импулсно поле), кинезитерапията и ерготерапията. Рехабилитационният комплекс включва двигателна програма (3-4 дневно по 15-20 минути), релаксиращ масаж на паретичните крайници, функционална и занимателна трудотерапия, криотерапия, която при изразен спастичитет задължително предшества аналитичната гимнастика. При изразена спастичност се прилагат също електростимулации и акупунктура.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

Д-р Йошинов се спря на различните форми на Паркинсоновата болест, която с времето прогресира. Диагностиката се осъществява с различни методи. Забавянето на болестта може да се постигне с комплексно лечение: симптоматично, медикаментозно, хирургично, психотерапевтично и физиотерапевтично. Беше представена специално разработена комплексна програма от 9 упражнения, които трябва да се изпълняват от паркинсоника всеки ден в рамките на 1 час.

През третия учебен ден бяха разгледани възможностите за неврорехабилитация при травми на централната нервна система.

Беше представено заболяването полиомиелит. За терапия се ползват преформирани фактори (светлолечение, електролечение), електростимулации, масаж и лечебна гимнастика, термотерапия, хидро-балнео-терапия.

Бяха припомнени и възможностите за лечение с морска кал и лечебна луга (пелоидотерапия). Беше представена клиничната картина и възможностите за рехабилитация при пациенти със синдрома на Гилен Баре, радикулерен синдром, полиневритен синдром, парализа на Бел и др.

През четвъртия учебен ден курсистите се запознаха с неврорехабилитацията при проблеми на периферната нервна система.

Участниците в обучението получиха електронен учебник „Клинична неврорехабилитация и Клинична ерготерапия“, издаден през 2020 г. под редакцията на проф. Ивет Колева. Учебното съдържание е разделено на 5 части: „Основни принципи на неврорехабилитацията и невроерготерапията“, „Неврорехабилитация и невроерготерапия при заболявания и увреди на централната нервна система“, „Неврорехабилитация и невроерготерапия при заболявания и увреди на периферната нервна система“, „Перспективи в развитието на неврорехабилитацията и невроерготерапията“, „Библиография“.

Решилиите успешно изпитния тест, ще получат кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ за продължаващо обучение.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

127 СПЕЦИАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ СЕ ВКЛЮЧИХА В КУРСОВЕ ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ ПРЕЗ ПЪРВОТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2024 Г.

127 специалисти по здравни грижи се включиха в курсове за дистанционно продължаващо обучение, които предлага Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи.

През декември миналата година към списъка с курсове се присъедини новият курс на тема „Диабетът в детска възраст“. Така темите за дистанционно обучение през платформата в сайта на БАПЗГ станаха общо 20.

Възползвалите се от дистанционното обучение споделят своето удовлетворение от дистанционното обучение, тъй като в натовареното им ежедневие това е начин да получават знания като пестят време и средства. Това е и възможност да съчетават служебните и личните си ангажименти с часове за продължаващо обучение.

Цената на платените курсове варира от 18 лева до 34 лева. При възможност регионалните колегии на БАПЗГ и първичните дружества обезпечават необходимите финансови средства на желаещи да се обучават специалисти. БАПЗГ предлага и безплатни курсове за дистанционно обучение.

Всеки курс за дистанционно обучение носи определен брой кредитни точки, определени по Единната кредитна система на БАПЗГ. Те се получават след успешно решен тест за проверка на новите знания.

Подробна информация за курсовете за дистанционно обучение могат да се видят в сайта на БАПЗГ, раздел „Дистанционно обучение“.

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

КУРСОВЕ ЗА ДИСТАНЦИОННО ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ НА БАПЗГ

1. Разпознаване на симптомите на насилие – I част	10 кредитни точки
2. Разпознаване на симптомите на насилие – II част	12 кредитни точки
3. Наставничество в сестринството	13 кредитни точки
4. Дигитални технологии в образната диагностика	8 кредитни точки
5. Промоция на здраве. Здравно образование	24 кредитни точки
6. Конфликти в здравеопазването	14 кредитни точки
7. Управление на човешките ресурси в здравните грижи	17 кредитни точки
8. Оценка на качеството на здравните услуги - подходи, методи и техники	14 кредитни точки
9. Организиране и управление на процеса на възпитание в ранна детска възраст	16 кредитни точки
10. Сестрински грижи при трансмисивни (вектор-преносими) инфекции	15 кредитни точки
11. Профилактика на рака на маточната шийка – роля на акушерката	16 кредитни точки
12. Палиативни грижи	21 кредитни точки
13. Помощни технологии - технически помощни средства	8 кредитни точки
14. Технически помощни средства при различни видове увреждания	10 кредитни точки
15. Комуникация с хора с увреждания	5 кредитни точки
16. Хранителни добавки - класификация. Модул 1	8 кредитни точки
17. Хранителни добавки - микроелементи. Модул 2	6 кредитни точки
18. Хранителни добавки - макроеlementи. Модул 3	9 кредитни точки
19. Хранителни добавки - фитохимикали. Модул 4	8 кредитни точки
20. Диабетът в детска възраст	7 кредитни точки

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Провеждане на курсовете: Целогодишно

Начало на курс: Всяко 15-то число на месеца

Продължителност на обучението: 15 дни

Регистрацията в платформата и заплащането за избрания курс се правят най-малко 5 дни преди началото на курса.

При необходимост от допълнителна информация свържете се с нашите курсови администратори на тел: 02/915 69 15, 0884 517 007, 0886 196 991.

E-mail: cpo.bapzg@gmail.com

ПЕРИОДИЧНИ ИЗДАНИЯ

АБОНАМЕНТНА КАМПАНИЯ ЗА СПИСАНИЕ "ЗДРАВНИ ГРИЖИ"

УВАЖАЕМИ ПРОФЕСИОНАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ,

Годишната абонаментна кампания за 2024 г. ще се извършва, както следва:

Фирма "ДОБИ ПРЕС" ЕООД – целогодишно (за справка – тел. 02 963 30 82).

"БЪЛГАРСКИ ПОЩИ" ЕАД – от първо до 15-то число на текущия месец (краен срок 15 март 2024 г.).

Каталожният номер на списание "Здравни грижи" е 1332.

Има възможност и за абонамент за електронен вариант на списанието.

Таксата за абонамента трябва да се преведе на банковата сметка на БАПЗГ като се посочи основанийето за превеждане на сумата (онлайн абонамент за сп. "Здравни грижи"):

IBAN: BG69 BPBI 8170 1714 0267 54

BIC: BPBIBGSF

Банка "Юробанк България" АД

Всеки нов брой на списанието се качва в платформата за дистанционно обучение на сайта на БАПЗГ.

Годишен абонамент за печатния вариант – 18.00 лв.

Годишен абонамент за електронния вариант – 10.00 лв.

Абонаментът за сп. "Здравни грижи" носи 15 кредитни точки.

ВНИМАНИЕ:

Съхранявайте документа, удостоверяващ Вашия личен абонамент. Представете негово копие в съответната Регионална колегия на БАПЗГ, за да бъдат регистрирани кредитните точки в Националния регистър на БАПЗГ.

При необходимост от допълнителна информация свържете се с нас:

02/ 915 69 15, 0886 196 991, 0884 517 007

ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ

**ЮГОИЗТОЧНО-ЕВРОПЕЙСКИ МЕДИЦИНСКИ ФОРУМ,
БЪЛГАРСКА АСОЦИЦИЯ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИТЕ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ
HEALTH REGION CLUSTER
ОРГАНИЗИРАТ НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ С МЕЖДУНАРОДНО УЧАСТИЕ
„ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ. РЕГИОНАЛНИ ПРОБЛЕМИ
И ВЪЗМОЖНИ РЕШЕНИЯ“
10-12 МАЙ 2024 Г., К. К. „ПАМПОРОВО“, ХОТЕЛ „ПЕРЕЛИК“**

ПРЕДСТОЯЩИ СЪБИТИЯ

**ЮБИЛЕЙНА НАУЧНА КОНФЕРЕНЦИЯ
С МЕЖДУНАРОДНО УЧАСТИЕ**
„50 години медицинско
образование и наука в Плевен“

01 - 03
ноември
2024

50 ГОДИНИ
МЕДИЦИНСКИ
УНИВЕРСИТЕТ
ПЛЕВЕН

МЛАДА СМЯНА

СЪВМЕСТНА МАГИСТЪРСКА ПРОГРАМА СТАРТИРАТ МЕДИЦИНСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ПЛЕВЕН И ВИСШЕТО УЧИЛИЩЕ ПО ЗАСТРАХОВАНЕ И ФИНАНСИ

Съвместна магистърска програма стартират Медицински университет - Плевен и Висшето училище по застраховане и финанси (ВУЗФ) в София. Тя се нарича „Икономика на организацията на лечебните заведения“ и ще започне от академичната 2024 - 2025 г. Ректорите на МУ-Плевен и ВУЗФ – проф. Добромир Димитров и проф. Борис Велчев вече подписаха споразумението за стартирането на новата програма, която е създадена за медицински специалисти с цел да им осигури стабилна основа в областта на икономиката и организацията на здравеопазването. За това информира Clinica.bg на 18.03.2024 г.

„Чрез новата съвместна магистърската специалност „Икономика и организация на лечебните заведения“ ще надградим знанията и уменията на лекарите в управлението на болниците – по отношение на икономическите показатели, подбора на кадри, стратегиите за публичност и т.н.“, обясни проф. Добромир Димитров.

От своя страна проф. Борис Велчев обясни, че новата програма се въвежда след подробен анализ, който

е показал дефицит на минимални икономически познания при ръководните кадри на лечебните заведения. „Ето защо, съвместната програма с МУ-Плевен е балансирана и необходима и ще стои равнопоставено на програмата по здравен мениджмънт“, каза той.

В обучението ще участват преподаватели и от двата университета. Новата магистратура ще включва специализирани дисциплини, съобразени с нуждите на здравния сектор. Участниците в нея ще преминават през курсове по икономика, финанси и счетоводство, с фокус върху специфичните аспекти на икономическия анализ, приложим за здравните организации. Те също така ще изучават основи на човешките ресурси, публични финанси и финансово управление на лечебни заведения, за да се разберат по-добре финансовите механизми, които движат здравните системи. Образователната програма ще обхване и иновативни дисциплини, силно засягащи управлението на лечебни заведения като застраховането на медицинските рискове, осигуряването на системата на здравеопазване, правното регулиране в здравеопазването, като гарантира, че обучаващите се ще придобият цялостно разбиране на икономическите и правни фактори, които оказват влияние върху функционирането на болниците.

МЛАДА СМЯНА

В УНИВЕРСИТЕТСКА БОЛНИЦА „ТОКУДА“ ОТКРИХА УЧЕБНА СИМУЛАЦИОННА ЗАЛА ЗА УПРАЖНЕНИЯ НА БЪДЕЩИ МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ

Учебна симулационна зала за упражнения на студентите от специалност „Медицинска сестра“ във Факултета по обществено здравеопазване „Проф. д-р Ц. Воденичаров, дмн“ при Медицински университет – София беше открита на територията

на Аджибадем Сити Клиник УМБАЛ Токуда. Тя е съвместен проект на лечебното заведение и факултета, реализиран в резултат на дългогодишното сътрудничество между тях, съобщиха от учебното заведение на 11.03.2024 г.

Целта на кооперирането между двете организации е предоставяне на по-добър и качествен обучителен процес на бъдещите медицински сестри. Благодарение на функционалностите на залата, преподавателите по здравни грижи ще могат да представят по-атрактивно учебния материал, а студентите – да преминават през подготовка, която е най-близко до реалната работна среда.

При официалното откриване приветствия отправиха проф. Каролина Любомирова, зам.-ректор на МУ-София, доц. Александрина Воденичарова, декан на ФОЗ „Проф. д-р Ц. Воденичаров, дмн“, д-р Венелина Милева, изпълнителен директор на АСК УМБАЛ Токуда, зам.-главна медицинска сестра Миглена Сиракова, АСК УМБАЛ Токуда, г-жа Милка Василева, председател на Българска асоциация на професионалистите по здравни грижи и Мария Дойнова, студентка в специалност „Медицинска сестра“. На церемонията присъстваха представители на преподавателския състав на Катедра „Здравни грижи“ към ФОЗ, старши медицински сестри и специалисти по здравни грижи от АСК УМБАЛ Токуда и студенти.

МЛАДА СМЯНА

27 МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ И 18 АКУШЕРКИ СЕ ДИПЛОМИРАХА ВЪВ ФИЛИАЛ ХАСКОВО НА ТРАКИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ – СТАРА ЗАГОРА

27 медицински сестри и 18 акушерки от Филиал Хасково на Тракийския университет – Стара Загора се дипломираха на тържествена церемония на 28 март 2024 г. Празникът се състоя в Драматично-кукления театър „Иван Димов“ в Хасково. Специални гости на събитието бяха областният управител на област Хасково - г-жа Гинка Райчева, заместник-кметът на Община Хасково - г-жа Мария Василева, ръководители на лечебни заведения, както и ректорско ръководство, декани и директори на структурни звена на Тракийския университет. На тържеството присъстваха близки и приятели на абсолвентите.

Общият успех на Випуск 2023 е много добър 5.07. Отличник на Випуска е Джансел Мюмюн от специалност "Медицинска сестра".

Председателят на БАПЗГ г-жа Милка Василева изпрати поздравителен адрес за промоцията. Тя благодари на преподавателите за техния висок професионализъм, всеотдайност и любов, с които подготвят младата смяна професионалисти по здравни грижи.

МЛАДА СМЯНА

В обръщението си към дипломантите Милка Василева каза: „Скъпи absolventи, вярваме, че ще намерите своето достойно място тук, в България! БАПЗГ ще продължи своите усилия за одобряване от здравните власти на изготвения от нас преди три години Медицински стандарт по здравни грижи. Убедени сме, че приемането на този документ ще гарантира професионална отговорност за взетите решения и предприетите действия; ще стимулира поддържането на високо ниво на професионална компетентност; ще осигури високо качество на здравните грижи и защита на правата на пациентите, и не на последно място, ще подпомогне разработването на безопасни практики за оказване на здравни грижи.“

Председателят на БАПЗГ посъветва младите специалисти да прилагат знанията си отговорно и в добра колаборация с всички членове на медицинския екип, а при трудности да се съветват с по-опитните си колеги. И още: „Следвайте Вашата благородна мисия с увереност, любов и търпение, и ще се радвате на добри резултати и признателност от пациентите. Включвайте се в курсовете за продължаващо обучение, които предлага БАПЗГ в сътрудничество с университетски и лечебни структури. Развивайте се и се променяйте! На добър път! Бъдете здрави и благословени!“

ТЮТЮНЕВИЯТ ДИМ Е ЗЛОВРЕДЕН НЕ САМО ЗА ЧОВЕКА, НО И ЗА ПРИРОДАТА

Пленер и кръгла маса за контрола над тютюневите изделия организира преди дни Коалиция за живот без тютюнев дим, информира Clinica.bg на 27.03.2024 г.

Оказват ли влияние и какво тютюневите изделия и производството им върху околната среда, какви са загубите и как могат да бъдат предотвратени те? По тези въпроси говори д-р Гергана Гешанова, председател на Коалиция за живот без тютюнев дим:

Всеизвестно е, че тютюнопушенето влияе неблагоприятно на човешкия организъм, но тютюнът погубва и околната среда, природата. Той е отговорен и за здравето на земята. Почти 600 млн. дървета се изсичат всяка година, за да бъде отглеждан тютюн. 84 млн. вредни емисии въглероден двуокис се освобождават във въздуха вследствие на пушене на тютюневи изделия, което се равнява на тези от 3 млн. трансатлантически самолета. Тютюневият дим съдържа 70 канцерогенни вещества, които причиняват рак. Така общата икономическа цена на тютюнопушенето годишно възлиза на 1 437 млрд. долара. Същевременно, всяка година се изхвърлят 4,5 трилиона цигарени фаса. Отровите от тях се просмукват в почвата. Отделят се 7 000 токсични вещества, които се натрупват в околната среда. Като имаме предвид това ясно е, че тютюнът е заплаха не само за нашето здраве, но и за природата. Към всички тези замърсители се прибавят и пластмасата от новите приспособления за пушене – електронни цигари и вейпъри. Институциите и неправителствените организации, които се занимават точно с опазването на природната среда трябва да имат предвид тези факти и да работят за ограничаването на вредните въздействия на тютюна и тютюневите изделия.

В много страни заради вредите, които нанася на околната, тютюневата индустрия получава допълнително данъчно облагане. В редица страни дори има забрана за филтрите на цигари, като голям замърсител. Така е в Нидерландия и Белгия. Това са неща, които могат да се случат и у нас. Въпросът е дали има разбиране и добра воля от страна на политиците.

ЗДРАВЕ

Д-р Гергана Гешанова, председател на Коалиция за живот без тютюнев дим:

За нас в България тази тема е нова и непозната, но не означава, че трябва да я подминаваме. Всеки отложен ден води след себе си тонове натрупване на отпадъци в околната среда, които след това ще ударят точно по нашето здраве и това на нашите деца. Затова, много е важно всеки един човек в обществото, от своята собствена позиция да направи възможното за ограничаване на тези замърсители. Политиците, като законотворци, би трябвало да реагират със съответните нормативни уредби. Много важно е, ако бъдат направени такива нормативни документи, които да бъдат приети и да се прилагат – което до голяма степен зависи от нас, гражданите. Ние можем да помогнем и като сами се откажем от тютюнопушенето. България бавно и късно предприема действия в посока на добрите неща и то, когато ни притиска някоя европейска директива или институция. В много европейски страни се мисли за това, тютюневата индустрия да плаща за събирането на отпадъците от цигарите и другите подобни изделия. Международният опит показва, че когато тази тема се повдига за обсъждане, същата тази индустрия се съгласява и заявява, че ще организира такава инициатива. Така тя предизвиква огромна симпатия, че едва ли не чисти околната среда. Важното е да се вземат мерки от държавата. Аз не зная каква ще бъде следващата власт, но важно е тя да знае, че за опазването на здравето и околната среда от отпадъците на тютюневата индустрия трябва да бъдат предприети решителни действия

В САЩ Е ИЗВЪРШЕНА ПЪРВАТА ТРАНСПЛАНТАЦИЯ НА БЪБРЕК ОТ ГЕНЕТИЧНО МОДИФИЦИРАНО ПРАСЕ

62-годишен американец в краен стадий на хронично бъбречно заболяване е първият човек, получил нов бъбрек от генетично модифицирано прасе, съобщиха лекари от Масачузетската болница в Бостън, цитирани от световните агенции. За това информира Zdrave.net на 22.03.2024 г.

Четиричасовата операция, извършена на 16 март, „бележи важен крайъгълен камък в стремежа да се осигурят по-лесно достъпни органи за пациентите“, се казва в изявление на болницата, цитирано от Ройтерс.

Пациентът, Ричард Слейман от Уеймът, Масачузетс, се възстановява добре и се очаква скоро да бъде изписан, съобщиха от болницата.

Слейман е бил трансплантиран с човешки бъбрек в същата болница през 2018 г. след седем години на диализа, но органът е отхвърлен след пет години и той е бил върнат към диализно лечение.

Бъбрекът е предоставен от eGenesis от Кеймбридж, Масачузетс, от прасе, което е било генетично „редактирано“ за премахване на гени, които биха могли да бъдат вредни за човешки реципиент, имало е и добавяне на определени човешки гени за подобряване на съвместимостта.

В допълнение, компанията е инактивирала определени вируси, които се срещат при прасета, но имат потенциал да заразяват хора.

Бъбреци от редактирани по сходен начин прасета, отгледани от eGenesis, са били успешно трансплантирани на маймуни, които са били поддържани живи средно 176 дни, а в един случай повече от две години, съобщиха изследователи в публикация през октомври в списание Nature.

В последните години бъбреци от прасе са трансплантирани последователно в няколко пациента в мозъчна смърт. Последният описан случай беше миналата година, когато хирурзи трансплантираха свински бъбрек на мъж в продължение на повече от месец той функционира нормално.

Лекарствата, използвани за предотвратяване на отхвърлянето на органа на прасето от имунната система на пациента, включват експериментална терапия с антитела, наречена tegoprubart, разработена от Eledon Pharmaceuticals.

По оценката на специалистите интервенцията със свински бъбрек ускорява по-широкото навлизане на ксенотрансплантацията (трансплантация на органи или тъкани от един вид на друг) в практиката, което прави все по-близо превръщането ѝ в потенциално решение за световния недостиг на органи.

Според Обединената мрежа за споделяне на органи повече от 100 000 души в САЩ чакат орган за трансплантация, като най-търсени са бъбреците.

МЕДИЦИНСКА НАУКА

ЕКИП ОТ БРИТАНСКИ УЧЕНИ СЕ ОПИТВА ДА СЪЗДАДЕ ПЪРВАТА В СВЕТА ВАКСИНА ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА РАК НА БЕЛИЯ ДРОБ

Екип от британски учени се опитва да създаде първата в света ваксина за предотвратяване на рак на белия дроб при хора, които са изложени на висок риск от заболяването. За това съобщи БНР на 22.03.2024 г.

Учени от Оксфордския университет, института "Франсис Крик" и Лондонския университетски колеж са използвали технология, подобна на ваксината Oxford-AstraZeneca срещу COVID-19, за да създадат "LungVax"- ваксина, която активира имунната система, така че да убива раковите клетки в белия дроб.

Екипът получи финансиране в размер на 1,7 милиона паунда от елитни благотворителни организации за производството на 3 000 дози от ваксината.

В същото време бе съобщено, че на хиляди пациенти в Англия със съмнение за рак на белите дробове се предлага кръвен тест, който може да покаже дали могат да получат ранен достъп до целеви терапии.

Тестът търси генетични вариации, за да подпомогне решенията за лечение. Някои тумори могат да бъдат лекувани с хапчета, а не със стандартна химиотерапия, което често означава по-малко странични ефекти.

НОВА ТЕХНОЛОГИЯ ЩЕ ПОМАГА НА МЕДИЦИНСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ, ПАЦИЕНТИТЕ И БОЛНОГЛЕДАЧИТЕ ДА ПРОГНОЗИРАТ КРАТКОСРОЧНИТЕ И ДЪЛГОСРОЧНИТЕ РЕЗУЛТАТИ ОТ ИСХЕМИЧЕН ИНСУЛТ

Нова технология ще помага на медицинските специалисти, пациентите и болногледачите да прогнозираят както краткосрочните, така и дългосрочните резултати от исхемичен инсулт, информираха от Асоциацията по афазия и инсулт. За това информира Zdrave.net на 29.03.2024 г.

В европейския проект TRUSTroke изследователските екипи комбинират клинични променливи с информация от доклади на пациенти от три различни европейски болници, като същевременно гарантират неприкосновеността на личния живот, данни и сигурността чрез спазване на най-високите стандарти и протоколи. С помощта на AI те анализират големи количества данни, свързани с прогресията на заболяването и потенциалните рискове за здравето, за да позволят в крайна сметка по-голяма персонализация и ефективно дългосрочно управление на инсулта.

Проектът се стреми специално да намали рисковете, свързани със сериозни здравословни проблеми, когато пациентите напускат болницата, със случаите, когато пациентите се влошават и трябва да се върнат в болницата неочаквано, когато имат проблеми с движението, непълно възстановяване и други неблагоприятни дългосрочни резултати или инсултът се случва отново.

Според генералния директор на Stroke Alliance for Europe Арлин Уилки технологията, използваща изкуствен интелект, ще помогне на лекарите и преживелите инсулт да работят заедно, за да планират по-ефективно дългосрочното възстановяване.

Европейската комисия е одобрила и втори изследователски проект, който използва AI за подобряване на резултатите на пациентите при лечение на инсулт. Използвайки набори от данни от хиляди профили на пациенти и най-съвременни AI модели, изследователите във VALIDATE разработват и валидират система за подпомагане на вземането на клинични решения. В центъра на този проект е създаването на ново приложение, което има за цел да предостави допълнителна информация за клиницистите, като прогнозира резултата от различни стратегии за лечение. Тази система ще даде възможност на здравните специалисти да изберат оптималната стратегия за лечение, съобразена с уникалните обстоятелства на всеки пациент. Освен предоставянето на точна прогноза, успехът на приложението Validate зависи от спечелването на доверието на клиницистите и пациентите при неговото прилагане. За да се постигне това, ще се проведат строги тестове в реални клинични условия чрез наблюдателни проучвания, потвърждаващи неговата ефикасност и надеждност.

МЕДИЦИНСКА НАУКА

ANGIE пък е изследователски проект, финансиран от ЕС, който има за цел да разработи микророботи за целенасочено доставяне на лекарства за разтваряне на кръвни съсиреци при лечение на остър инсулт. При тези инсулти съсиреците възпрепятстват притока на кръв към мозъка, причинявайки тежки и потенциално необратими увреждания. Доставянето на лекарства, насочени към мястото, където са необходими, може значително да намали риска от системни, дългосрочни увреждания, като същевременно бързо разтваря тези блокажи и възстановява притока на кръв.

Като част от проекта, изследователският екип вече е разработил 3D отпечатани изображения на мозъчните съдове на пациент въз основа на MRI сканиране, за да се гарантира, че доставката на лекарството ANGIE работи при реалистични условия. Моделите могат точно да възпроизведат сложната съдова система на мозъка и да симулират реални условия на кръвния поток. Сега те се предоставят за образователни цели, осигурявайки реалистична и безопасна среда за лекарите, лекуващи инсулт, за да усъвършенстват уменията си и улеснявайки по-ранното и по-обширно обучение.

3D изображение на мозъчен съд

НОВОСТИ В МЕДИЦИНСКАТА ПРАКТИКА

ОТКРИХА ОФИЦИАЛНО МОДЕРНИЯ ЛАБОРАТОРЕН КОМПЛЕКС НА ЦЕНТЪР ЗА КОМПЕТЕНТНОСТ

Модерният лабораторен комплекс на Център за компетентност беше официално открит след успешно изпълнение на проект BG05M2OP001-1.002-0001 „Фундаментални, транслиращи и клинични изследвания в областта на инфекциите и инфекциозната имунология“, финансиран от ОП „Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020“ и Европейския фонд за регионално развитие. За това съобщиха от Министерството на здравеопазването на 05.03.2024 г.

Уникалният Център за компетентност, който се намира в Националния център по заразни и паразитни болести, се състои от няколко високотехнологични лаборатории, биологична банка и учебен център, осигурява цялостен подход в борбата с инфекциозните заболявания, включително прогнозиране и своевременно диагностициране на нововъзникващите и завръщащи се инфекции, разработване на адекватна антибиотична и ваксинационна политика, изчерпателно характеризиране и подходи за възстановяване на индивидуалния и групов имунитет.

Още в процеса на своето създаване Центърът за компетентност защити своето предназначение. Именно в него бяха диагностицирани първите случаи на COVID-19, започна единственото в страната секвениране на циркулиращите SARS-CoV-2, въведени бяха тестове за Т-клетъчен имунитет срещу SARS-CoV-2, проследяване на молекулярната еволюция на вируса и дългосрочната имунна памет срещу него. В Центъра бяха диагностицирани и първите случаи на маймунска вариола у нас.

65-месечният проект на обща стойност 23 597 434.18 лв. е осъществен от Националния център по заразни и паразитни болести в партньорство с Националния диагностичен научноизследователски ветеринарномедицински институт „Проф. д-р Г. Павлов“, Института по микробиология „Стефан Ангелов“ при БАН и Медицинския институт на МВР. Центърът за компетентност изгради две единствени по рода си в страната лаборатории с трето ниво на биологична защита, две лаборатории за молекулярно-генетичен анализ с целогеномно секвениране на вируси, бактерии и причинители на паразитози, лаборатория за електронно микроскопски и морфологични анализи, лаборатория за комплексни фенотипни и функционални имунологични анализи и клетъчно сортиране, биологична банка за уникални микробни щамове и материали от човешки и животински произход.

Към Центъра за компетентност работят над 70 утвърдени и млади изследователи и технически персонал, които осъществяват проекти, свързани с идентификация и анализ на циркулиращите в страната патогени (HIV-1, HBV, HCV, нови бактериални патогени, предавани с кърлежи и комари патогени, причинители на зоонози и зооантропонози, микроорганизми с клинично значение в околната среда), изследване на нарастващата микробна резистентност, преждевременното остаряване на имунната система и подходи за нейното възстановяване. Научните резултати са представени на десетки международни и национални научни форуми и публикувани в някои от най-престижните световни научни издания.

НОВОСТИ В МЕДИЦИНСКАТА ПРАКТИКА

ОТКРИХА ОТДЕЛЕНИЕ ПО КАРДИОХИРУРГИЯ В УМБАЛ „СОФИЯМЕД“

Отделение по кардиохирургия вече функционира в УМБАЛ „Софиямед“. То се намира в изцяло нов корпус, проектиран в съответствие с всички съвременни изисквания за болнични сгради и изпълнен съгласно най-високите европейски и световни стандарти за модерна архитектура, социален дизайн и функционалност в здравна среда. В новото отделение се извършва пълният обем кардиохирургична дейност, информира Zdrave.net на 27.03.2024 г. като се позова на съобщение от болницата.

Отделението разполага с 40 легла, 10 от които за интензивно лечение, част от специализиран Интензивен сектор, както и

изцяло новоизграден операционен блок с две операционни зали оборудвани според актуалните световни стандарти с високоспециализирана апаратура на лидери в областта. Структурата разполага с висококвалифициран и опитен екип, оглавяван от кардиохирурга д-р Ивилин Тодоров, д.м., и д-р Милен Бонев – началник Интензивен сектор.

Структурата бе официално открита с тържествен водосвет, извършен от Белоградчишкия епископ Поликарп в присъствието на мениджмънта на лечебното заведение, екипа на новото Отделение и други изявени специалисти от болницата.

Двете операционни зали в него са оборудвани с най-съвременна и високотехнологична апаратура на световните лидери в областта – Stöckert, Dräger, Maquet, General Electric и др.

Секторът за интензивно лечение разполага с апарати за механична вентилация на фирма Dräger, за бъбречнозаместителна терапия - Prismaflex, за временно и продължително механично подпомагане на сърдечната дейност – ЕСМО на фирма LivaNova и интрабалонна контрапулсация на фирма Maquet.

Следоперативният сектор има централизирана система за мониториране на жизнените показатели – монитори и телеметрии на фирма Edan, която позволява максимална безопасност на рехабилитацията в следоперативния период.

НОВОСТИ В МЕДИЦИНСКАТА ПРАКТИКА

ОТКРИХА ОТДЕЛЕНИЕ ПО НУКЛЕАРНА МЕДИЦИНА В УМБАЛ „ПЪЛМЕД“ – ПЛОВДИВ

В структурата на УМБАЛ „Пълмед“ – Пловдив вече работи Отделение по нуклеарна медицина, разполагащо с високотехнологично оборудване от последно поколение, информира Zdrave.net на 28.03.2024 г. като се позова на съобщение от лечебното заведение.

Новото отделение се помещава на етаж 1 на новоизградената сграда „Е“ на медицинския комплекс и предлага широки възможности за диагностика и проследяване на онкологичните заболявания. Изследванията се извършват чрез ПЕТ скенер, модел ПЕТ/КТ Biograph™ mCT, на Siemens Healthineers.

Нуклеарната медицина като специалност и в частност ПЕТ скенерът са важна и неизменна част от стадирането, диагностиката и проследяването на онкологичните заболявания, коментира д-р Кристиян Деневски, началник на отделението. Той уточнява, че хибридните апарати, какъвто е и ПЕТ/КТ, позволяват да се изобрази не само големината и формата на тумора и метастазите му, а и тяхната метаболитна активност. Това е много важен прогностичен белег за ефекта от лечението и тези му качества го правят неизменна част от комплексния алгоритъм за проследяване и лечение на онкологични заболявания, изтъква още той.

При изследванията чрез ПЕТ/КТ се получава уникална информация, която често не може да бъде получена с помощта на други образни методи, за да помогне за диагностицирането на много видове рак, сърдечни, стомашно-чревни, ревматологични, неврологични и други заболявания. Тъй като процедурите на нуклеарната медицина са в състояние да определят високия метаболитизъм на раковите клетки, те могат да открият болестта в най-ранните ѝ стадии.

С присъединяването на ПЕТ/КТ към технологичния инструментариум за борба с рака на „Пълмед“ се създават условия пациентите да се лекуват по възможно най-ефективния и съвременен план.

ДОБРИ ДЕЛА

ОБЩИНСКАТА БОЛНИЦА В БЕРКОВИЦА ЗАКУПИ СПЕЦИАЛИЗИРАНА ТЕХНИКА ЗА ЛЕЧЕНИЕ И ДИАГНОСТИКА С ПАРИ ОТ БЛАГОТВОРИТЕЛЕН БАЗАР НА МАРТЕНИЦИ

На проведения в Берковица благотворителен конкурс и базар за мартеници, наречен „Надеждата в бяло и червено“, са събрани 1180 лева, събщи кметът на Берковица Радослав Найденов.

Събраните средства са дарени на общинската болница в Берковица и с тях е закупена специализирана техника за лечение и диагностика - пулсоксиметър с три сонди за по-големи деца и възрастни, с който се следи насищането на кръвта с кислород, и инхалатори за подобряване на детското здраве и качествено лечение на заболявания на дихателните пътища. Тази апаратура

ще улесни работата на лекарите и медицинския персонал в детското отделение и ще бъде от полза при диагностиката и лечението, както на деца, така и на възрастни, събщи БТА на 18.03. 2024 г. като се позова на съобщение от лечебното заведение.

В благотворителния конкурс за изработване на мартеници се включиха много деца, техните родители и учители. В продължение на повече от месец те изработваха червено-белите символи на пролетта в дома си, в училищата и в детските градини. Накрая мартениците бяха изложени в Етнографския музей в Берковица и много местни хора и гости на града си закупили от тях.

ДОБРИ ДЕЛА

МБАЛ „Д-Р ДИМИТЪР ПАВЛОВИЧ“ В СВИЩОВ ПОЛУЧИ ЧЕТВЪРТО ДАРЕНИЕ ОТ ХОЛАНДСКА ФОНДАЦИЯ

Многопрофилната болница за активно лечение „Д-р Димитър Павлович“ в Свищов получи четвърто дарение от холандската фондация. Представителите на фондацията Джеф Акерманс и Фред Рингс откликнаха на нуждите на лечебното заведение, разказани от управителя на болницата Илиян Венков на проведената на 17 септември 2023 г.

В резултат на проведените разговори и споделените от Венков проблеми и предизвикателства пред здравеопазването в България и по-конкретно пред единственото многопрофилно лечебно заведение на територията на община Свищов, представителите на холандската фондация изразиха желание и готовност за продължаваща подкрепа по отношение на необходимо болнично обзавеждане и оборудване.

В края на миналата година болницата в Свищов подписа договор за сътрудничество с болница в Истанбул. Чрез него лечебното заведение в Свищов ще има възможност за специализирано лечение на световно ниво в болницата партньор.

ДОБРИ ДЕЛА

РЕКОРДЕН БРОЙ МЛАДЕЖИ ДАРИХА КРЪВ В УМБАЛ-БУРГАС

Рекорден брой младежи дариха кръв в УМБАЛ-Бургас. В традиционната акция на болницата, предназначена за абитуриенти, на 28 март 2024 г. се включиха близо 50 дарители, информира Clinica.bg.

Първи в тазгодишната инициатива "Това не си го правил" бяха учениците от Професионалната гимназия по механотехника и електроника. Те бяха придружавани от Анна Златанова - учител по електроника и дългогодишен дарител. Тя е дарявала кръв над 50 пъти и днес го направи отново, този път редом със своите ученици.

Заедно с тазгодишните абитуриенти беше и студентът Боримир Байчев, който е дарявал кръв вече три пъти.

Благодарение на благородната инициатива кампанията броят на младежите, които даряват кръв за първи път в Бургас, расте всяка година. Инициативата ще продължи на 2 април, когато в нея се очаква да се включат ученици от Професионалната гимназия по строителство, архитектура и геодезия "Кольо Фичето".

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ОРГАНИЗИРАТ МОБИЛНИ КРЪВОДАРИТЕЛСКИ ПУНКТОВЕ

Целта ни не е да дарим определено количество кръв, а да се борим за създаването на култура на кръводаряване в България. Това заяви журналистката от БНТ Мариана Векилска, инициатор на кампания, свързана с кръводаряването, в която се включва Българската национална телевизия, информира Zdrave.net на 05.03.2024 г.

„Има хора, много от тях – деца, които се нуждаят от регулярно кръвопреливане поне веднъж в месеца и там кампанията не върши работа. Там върши работа, ако има достатъчно много хора с такова самосъзнание, които да даряват кръв регулярно. И точно затова започнахме тази кампания. Знаем, че с нея няма да се реши проблемът в България, но работим в тази посока“, коментира Векилска.

„Съзнанието на хората по отношение на доброволното кръводаряване трябва да се промени. Доброволци има, но те се появяват, когато има инцидент или нещо подобно“, коментира и Илияна Първанова от Фондация „Светулки за живот“ – майка на дете с таласемия, нуждаещо се от ежемесечно кръвопреливане. Според нея са нужни повече информационни кампании, които да обясняват, че кръводаряването е полезно, тъй като хората се страхуват да даряват кръв.

Кампанията на БНТ започва на 5 март и ще продължи седем седмици – до 19 април. Идеята е всеки четвъртък в определен град в България – общо седем, да има изнесен мобилен кръводарителски пункт, като журналистите от националната телевизия ще отразяват целия ход на кампанията и ще показват хората, които имат нужда от регулярно кръвопреливане, разказа Мариана Векилска.

Идеята за мобилните кръводарителски пунктове е много добра: според световна статистика около 80% от дарената кръв се дарява именно в такива мобилни пунктове и едва 20 на сто – в центровете, коментира Илияна Първанова. Като контрапункт тя изтъкна, че вместо да се търсят удобства за кръводарителите, у нас се върви в обратна посока: от началото на февруари НЦТХ вече не работи през уикендите – време, в което най-много хора са свободни и имат възможност да дарят кръв.

ПРИЕХА ПРАВИЛНИКА ЗА ОРГАНИЗАЦИЯТА И ДЕЙНОСТТА НА ОБЩЕСТВЕНИЯ СЪВЕТ ПО ПРАВАТА НА ПАЦИЕНТА КЪМ МИНИСТЪРА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Новият Правилник за организацията и дейността на Обществения съвет по правата на пациента към министъра на здравеопазването вече е приет, информира Zdrave.net на 06.03.2024 г.

Правилникът беше публикуван за обществено обсъждане през ноември 2023 г., близо три месеца след като министър Хинков определи състава на Обществения съвет. Измененията, приети спрямо първоначално предложението му вариант, са минимални, като всички те са предложени от Българската асоциация за закрила на пациентите (БАЗП). Сред тях е например предложението председателят на Обществения съвет да може да възлага на членовете на Съвета изпълнението на конкретни задачи в рамките на компетентността на организациите и ведомствата, които съответния член представлява. Прието е и предложението за реда, по който да се прекратява участието на членове на Обществения съвет, както и това той да има зам.-председател, който да изпълнява функциите на председател в негово отсъствие.

Други от приетите предложения на БАЗП са свързани с прецизиране на задълженията както на председателя и зам.-председателя на Съвета, така и на неговия секретар.

Почти всички от неприетите предложения пък са отхвърлени поради факта, че вече са регламентирани по един или друг начин в Правилника.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

В ШЕСТ БЪЛГАРСКИ ГРАДА ЩЕ СЕ ПРОВЕДЕ ИНФОРМАЦИОННА КАМПАНИЯ ЗА БОРБА СРЕЩУ ЗАТЛЪСТЯВАНЕТО

В шест български града ще се проведе информационна кампания за борба срещу затлъстяването "Да поговорим за затлъстяването" по повод Световния ден за борба със затлъстяването, събщи БНР на 05.03.2024 г.

61% от пълнолетните българи имат затлъстяване, а 25% са с наднормено тегло. При децата на възраст между 5 и 19 години затлъстяването обхваща 32% от тях. Това беше обявено на пресконференция за началото на националната информационна кампания за борба срещу затлъстяването.

Доц. Теодора Ханджиева-Дърленска посъветва: "На първо място, ако човек страда от проблеми с теглото, трябва да отиде на лекар - ендокринолог или диетолог, които работят с това заболяване. По отношение на начина на живот - да, затлъстяването е заболяване, да, то се дължи на генетична предразположеност, но все пак от нас зависи какви избори ще правим за храненето всекидневно. Един от подходите за справяне с този проблем в Европа е увеличаване на данъците върху нездравословните храни, именно тези, които са с високо съдържание на сол, мазнини и захар".

България е в топ 10 на страните с високи нива на затлъстяване и наднормено тегло сред младите хора, обяви доцент Михаил Околийски, заместник-министър на здравеопазването: "Предвиждаме една мащабна информационна кампания, която да започне още през месец март, с която с различни послания от обществени фигури, на които гражданите на България вярват - изтъкнати спортисти, писатели, да ги убедят да се погрижат за здравето си, за да останат живи и налични за семейството си и да допринасят за благо на обществото".

За втора година България се присъединява към призива на Световната федерация за борба със затлъстяването. Кампанията ще се проведе в шест български града: София, Пловдив, Варна, Бургас, Стара Загора и Плевен. Планирана е програма с лекции, с участието на специалисти и популярни личности.

МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО ПРЕДЛАГА ДОСТЪПЪТ ДО ЕЛЕКТРОННОТО ПАЦИЕНТСКО ДОСИЕ ДА СТАВА И ЧРЕЗ QR КОД

Министерството на здравеопазването предлага достъпът до Електронното пациентско досие да става и чрез QR код. Министерството на здравеопазването предлага достъпът до Електронното пациентско досие да става и чрез QR код. Това е залегнало с промени в Наредбата за функционирането на Националната здравно-информационна система (НЗИС). Предложенията за промени са публикувани на уебстраницата на ведомството за обществено обсъждане, информира Zdrave.net на 12.03.2024 г.

Към момента достъп до електронното досие има само с електронен подпис или ПИК на Националната агенция по приходите.

С предложенията се създава възможност практически всеки гражданин, който притежава смартфон или таблет, да осъществява мобилен достъп до своето електронно здравно досие чрез активиране на специално потребителско мобилно приложение „eЗдраве“ за достъп до електронното си здравно досие (еднократно съвояване на досието с мобилното приложение) на мобилното си устройство.

Сдвояването може да стане по един от следните начини: лично, чрез оправомощени служители в съответната Регионална здравна инспекция (РЗИ) или Районна здравноосигурителна каса (РЗОК) по постоянен или настоящ адрес, в офисите на „Информационно обслужване“ АД, а при техническа възможност – и чрез избрания общопрактикуващ лекар.

Сдвояването става чрез изтегляне на QR код, който се сканира в мобилното устройство на гражданина, чрез което той достъпва своето електронно здравно досие. Сдвояването чрез оправомощено служебно лице се предоставя на място и безвъзмездно.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

ИНФОБОТ ВЪВ ВАЙБЪР ЩЕ ПОМАГА ДА БЪДАТ ЛЕСНО РАЗПОЗНАТИ СИМПТОМИТЕ НА ИНСУЛТ

Инфобот във Вайбър ще помага да бъдат лесно разпознати симптомите на инсулт. Това съобщиха на пресконференция днес от Асоциацията за инсулт и афазия (АИА). Целта е да бъде допълнено познанието в обществото за инсулта, за неговия характер, рисковите фактори, водещи до настъпването му и възможностите за оказване на първа помощ, както и за възможностите за подкрепа, осигурени от държавната и местната власт, неправителствения сектор и неформалните граждански общности. За това информира Zdrave.net на 08.03.2024 г.

„Целта ни е да мотивираме обществото за промяна. Всеки да успее да промени своя личен статус, а и да успее да помогне на свой близък и дори непознат“, каза председателят на АИА инж. Дорина Добрева.

По думите на зам.-министъра на здравеопазването и председател на Надзорния съвет на НЗОК доц. Михаил Околийски 48 309 българи са получили инсулт през миналата година, от които 4 813 са починали. *„Това се случва на фона на извършени малко над 1000 тромболизи. Това е абсолютно недопустимо. Твърде малко са лечебните заведения, които го практикуват. Надяваме се, че с повишаването на средствата за тромболизи и тромбектомии ще бъде увеличен и броят на тези процедури“,* каза той.

Доц. Околийски информира, че се работи по въпроса, ако двете процедури се извършват в една и съща болница, и втората да бъде заплащана 100%, а не както сега – 80%, и отбеляза като успех увеличаването на броя на дните по клиничните пътеки за инсулт в болниците. Той допълни, че другата седмица ще бъде оповестено реимбурсирането на 100% на медикаментите за домашно лечение на сърдечносъдовите заболявания.

„Залагайки сега такъв тип канал за информация, се отваря вратата на следващите поколения да имат точната информация какви са проблемите с инсулта. Инсултът е тежък медицински проблем, който може да се случи във всеки момент на всеки човек и на всяка възраст. Ако 40 000 - 50 000 души годишно получават инсулт, за 10 години това са над 500 000 души. Огромният проблем е, че ние не можем да възстановим функциите на мозъка, когато те са нарушени. Това, което се случва в неврологията в последните години, е практически революция, защото ако пациентът пристигне в болница навреме, може да бъдат възстановени голяма част от мозъчните функции“, каза д-р Филип Алексиев, зам.-председател на Българското дружество по инсулт.

37 000 ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ ЗА ИЗВЪНБОЛНИЧНА ПОМОЩ ВЕЧЕ СА ЧАСТ ОТ ЕЛЕКТРОНЕН РЕГИСТЪР В НЗИС

37 000 лечебни заведения за извънболнична помощ вече са част от електронен регистър в НЗИС. С това цялата информация за тях е публична, а всякакви опити за злоупотреби при регистрацията им, които поставят в риск здравето на хората, са прекратени. Това съобщи Clinica.bg на 18.03.2024 г. като се позова на съобщение от агенция „Медицински надзор“ (ИАНН).

Новият електронен регистър ще даде възможност на пациентите да виждат в е-досиетата си информация за всеки един преглед или изследване в извънболничната помощ, който са направили, дори да не е платен от НЗОК. Новият регистър е достъпен на интернет адрес <https://opendata.his.bg/lzibph/>. В него се съдържа информация за 37 000 лечебни заведения, която включва данни за всички техни филиали и манипулационни, специалности, извършваните дейности, както и за медицинските състави в тях. В регистъра скоро ще бъдат публикувани издадените и подписани електронни удостоверения, което ще улесни достъпа до тях както за управителите на самите лечебни заведения, така и за всички граждани, институции и администрации, които използват тази информация.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ ПРИЕ НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ЕЛЕКТРОННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ЗДРАВНАТА СИСТЕМА 2030 Г.

Министерският съвет прие Националната стратегия за електронно здравеопазване и дигитализация на здравната система 2030 г., информира Zdrave.net като се позова на съобщение от правителствената прес-служба.

Сред целите на стратегията са разработване и прилагане на концепция за телемедицината и въвеждане на иновативни приложения за мобилни услуги за наблюдение на здравето състояние на гражданите; изграждане и/или надграждане и интеграция на информационните системи в електронното здравеопазване с информационни системи в други области, в това число и лекарствоснабдяването, надграждане на софтуерните приложения на изпълнителите на медицинска помощ и аптеки, свързани с новите модели на отчитане, които ще бъдат наложени от НЗИС и за осигуряване на оперативна съвместимост при обмен на медицински данни, със съответната защита на данните и достъп до тях, съобразен с правомощията на съответния медицински специалист; разработване на правила, процедури и мерки за осигуряване на киберсигурността на НЗИС и други системи за електронно здравеопазване. Ще бъде изградена платформа за наблюдение, анализ и контрол на логове, мрежови трафик, системни файлове и управление на инциденти.

Планирано е да бъдат създадени функционалности за анализ на дейностите и резултатите на държавната здравна политика въз основа на големи масиви от здравни данни. Така ще бъде създадена възможност за по-добро използване на здравните данни в научните изследвания и иновациите с цел подпомагане на персонализираното здравеопазване, по-добрите здравни интервенции и по-ефективна система за здравеопазване и социални грижи.

Сред целите на стратегията е и подобряването на знанията и уменията на здравните специалисти за събиране, анализ и защита на здравните данни, включително посредством определяне на изисквания за учебните програми и създаване на програми за обучение през целия живот, които да обхващат специфични набори от цифрови умения.

Седем са стратегическите цели на стратегията. Това са развитие на организационния модел за електронно здравеопазване и изграждане на капацитет за заинтересованите страни с необходим финансов ресурс 20 000 лв.; развитие на регулаторната рамка за електронно здравеопазване с необходим финансов ресурс за 400 000 лв.; безпрепятствен достъп до здравни данни в цялата екосистема на здравеопазването чрез осигуряване на оперативна съвместимост на системите в електронното здравеопазване с необходим финансов ресурс 2 650 000 лв.; осигуряване на адекватни мерки за киберсигурност на системите за електронно здравеопазване и поверителност на здравните данни с необходим финансов ресурс 4 450 000 лв.; въвеждане, развитие и надграждане на Националната здравноинформационна система (НЗИС) и други ИС в сектор здравеопазване, с необходим финансов ресурс 3 700 000 лв.; въвеждане на образование и професионално обучение в подкрепа на развитието на умения в областта на електронното здравеопазване с необходим финансов ресурс за 450 000 лв. и разработване на телемедицина, големи информационни масиви, новаторски решения и нови здравни технологии с необходим финансов ресурс 7 100 000 лв.

Националната система за здравеопазване ще бъде ръководена от министъра на здравеопазването, който ще осъществява и контрола върху здравната информация. Управлението на изпълнението на Стратегията се осъществява от министъра на здравеопазването и администрацията на МЗ.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

НОВИ ПСИХОФИЗИОЛОГИЧНИ И ПСИХОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ ЗА РАБОТЕЩИТЕ В ЙОНИЗИРАЩА СРЕДА ПРЕДЛАГАТ ОТ МИНИСТЕРСТВОТО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Нови психофизиологични и психологични изследвания за работещите в йонизираща среда предлагат от Министерството на здравеопазването в проект за Наредба №11 за здравни норми и изисквания при работа в среда на йонизиращи лъчения. Изменението е по искане на „АЕЦ Козлодуй“, но засяга всички, които осъществяват дейности в ядрени съоръжения, както и инструктори на пълномащабни симулатори и квалифицирани експерти по радиационна защита. За това информира Zdrave.net на 14.03.2024 г.

Причината за изменението е, че Методичното указание, по което се извършват изследванията към момента, е остаряло и несъответстващо на регулацията, свързана с ядрената безопасност.

Според изменението психофизиологични и психологични изследвания се извършват от психолози, притежаващи висше образование, с образователно-квалификационна степен „магистър“ от професионално направление „Психология“, които са преминали обучение за провеждането им, включващо провеждане на тестове, интерпретация на резултатите, поставяне на съответната оценка и изготвяне на обосновано заключение. Срокът на валидност на издаденото заключение за психофизиологична и психологична пригодност е 6 месеца.

Изследванията включват тестове за професионално значимите качества - психофизиологични качества; интелигентност, мислене и вземане на решения; устойчивост на стрес; психични, емоционални и поведенчески отклонения; морална и социална зрялост. Необходимият и достатъчен набор от професионално значими качества, оценявани чрез психофизиологично и психологично изследване, са способност за бързи и точни сензомоторни реакции; внимание; краткосрочна памет; способност за бърза адаптация към промяна в контекста и ситуацията; абстрактно-логическо мислене, аналитични способности; адекватна оценка на динамичния риск и вземане на разумни решения; устойчивост на стрес.

Работещите ще бъдат оценявани и за психични, емоционални и поведенчески отклонения, сред които склонност към физическа агресия, лош контрол над гнева; склонност към противопоставяне и липса на респект към авторитети; враждебни нагласи, проблемни взаимоотношения, неумение за разрешаване на конфликти; манипулативност, ненадеждност, липса на респект към етични норми и организационни правила; склонност към злоупотреба с алкохол или употреба на наркотици и др.

ТЕРИТОРИАЛНИ ЕКСПЕРТНИ ЛЕКАРСКИ КОМИСИИ ЩЕ ИМА ВЪВ ВСИЧКИ ДЪРЖАВНИ И ОБЩИНСКИ БОЛНИЦИ

Териториални експертни лекарски комисии (ТЕЛК) да има във всички държавни и общински болници (с изключение на ведомствените) и комплексните онкологични центрове. В университетските и областните болници пък трябва да има най-малко две ТЕЛК комисии. За това информира Zdrave.net на 21.03.2024 г.

Тези промени в правилника за работата на медицинската експертиза, приети наскоро от Министерския съвет, бяха обнародвани в „Държавен вестник“ на 19 март 2024 г. Така лечебните заведения имат срок от един месец, за да създадат новите телкове, в случай, че нямат такива.

С влезлите в сила промени също така се предвижда освидетелстването и преосвидетелстването да става в тримесечен срок от подаване на заявлението, а при временна неработоспособност срокът за освидетелстване е 15 дни от датата на постъпване на документите в ТЕЛК.

В сила е вече и правилото комисииите да се произнасят само въз основа на подадените документи, без да се извършва клиничен преглед, освен по изключение в точно определени случаи.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

БОЛНИТЕ ОТ COVID-19 ПОДЛЕЖАТ НА САМОИЗОЛАЦИЯ И ЛЕЧЕНИЕ В ДОМА ЗА ПЕРИОД ДО 14 ДНИ ПО ПРЕЦЕНКА НА ЛЕКУВАЩИЯ ЛЕКАР

Болните от COVID-19, с изключение на тези, които са хоспитализирани, подлежат на самоизолация и лечение в дома за период до 14 дни по преценка на лекуващия лекар и в зависимост от тежестта на клинично протичане на заболяването. Това е указано в Наредбата за условията и реда за провеждане на диагностика, профилактика и контрол на COVID-19, обнародвана в днешния брой на "Държавен вестник". Наредбата влиза в сила от днес, събщи БТА на 15.03.2024 г.

Контактните лица на болен от COVID-19 подлежат на медицинско наблюдение за период от 10 дни.

Пациентите, заразени с COVID-19, диагностицирани в болница, се настаняват в структура по инфекциозни болести или се изолират в създадени за целта изолатори в друга структура на лечебното заведение, когато са с хронични заболявания, налагащи интензивно наблюдение и лечение от съответен специалист.

При регистриране на COVID-19 в детска ясла, детска градина или училище контактните деца/ученици от засегнатата група/паралелка се поставят под карантина в рамките на детското заведение или училище за период от 10 дни. В периода на карантината в засегнатата група/паралелка не се приемат нови деца/ученици, а тези от засегнатата група/паралелка, които са контактни на болния, не се преместват в други групи/паралелки. В засегнатата група/паралелка могат да се приемат деца/ученици, ако са преболеждали или имунизирани срещу COVID-19 до 90 дни преди посещението в засегнатата група/паралелка. Болните деца/ученици от COVID-19 се приемат отново в детската ясла, детската градина или в училището след представяне на медицинска бележка от лекар, че детето е клинично здраво и може да посещава колектива.

На задължителна изолация подлежат диагностицираните като положителни за COVID-19, когато такава е разпоредена със заповед на министъра на здравеопазването, издадена по предложение на главния държавен здравен инспектор. На задължителна карантина, когато такава е разпоредена със заповед на министъра на здравеопазването, подлежат контактните лица на болни или на заразноносител на COVID-19, се посочва още в наредбата.

56 ЛЕКАРСТВА ЗА СЪРДЕЧНО-СЪДОВИ ЗАБОЛЯВАНИЯ СТАВАТ БЕЗПЛАТНИ, А НАД 300 – С НАМАЛЕНО ДОПЛАЩАНЕ

От 2 април 2024 г. 56 лекарства за сърдечно-съдови заболявания стават безплатни, а над 300 – с намалено доплащане. За това информира БТА на 22.03.2024 г. като се позова на съобщение от пресслужбата на Министерството на финансите (МФ).

Списъкът с групите лекарства е публикуван на сайта на финансовото ведомство. Във всяка от групите лекарства има поне по един медикамент, който ще бъде безплатен за пациентите. За другите лекарства от същата група пациентът ще доплаща, като за различните им разновидности ще доплаща значително по-малко, отколкото досега - средно с 58%, допълниха от пресслужбата на МФ. За 40 от лекарствата доплащането е под един лев. От Министерството на финансите изразиха положително становище за осигуряване на средства за 100% заплащане от държавата на 56 лекарства за сърдечно-съдови заболявания, сред които за хипертония, аритмия и други често срещани хронични състояния. След положителното становище на МФ и на Министерството на здравеопазването вчера Националният съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти одобри окончателно решението, с което лекарствата ще се реимбурсират на 100% от Националната здравноосигурителна каса.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

НАРЕДБА ПРЕДВИЖДА ДА СЕ УВЕЛИЧИ БРОЯ НА ГЕНЕТИЧНИТЕ ЗАБОЛЯВАНИЯ, ЗА КОИТО ЩЕ СЕ ИЗВЪРШВА НЕОНАТАЛЕН СКРИНИНГ

Увеличаване на броя на генетичните заболявания, за които да се извършва неонатален скрининг, предвижда проект на изменение на Наредба 7 за предоставяне на акушерска помощ на здравно неосигурени жени и за извършване на изследвания извън обхвата на задължителното здравно осигуряване на деца и бременни жени. За това информира Zdrave.net на 20.03.2024 г.

Работна група с участието на представители на медицински специалисти – педиатри, генетици, както и представители на Министерството на здравеопазването, е извършила оценка на целесъобразността и възможностите за включване в обхвата на провежданите у нас масови неонатални скринингови програми на нови заболявания, с което деца с повече заболявания да имат възможност за навременна диагностика и лечение. В момента масов скрининг на новородени деца се извършва за три редки заболявания – фенилкетонурия, вроден хипотиреоидизъм и вродена надбъбречнокорова хиперплазия. Работната група е предложила стартирането на масов неонатален скрининг за още три заболявания – тежки комбинирани имунни дефицити (ТКИД), спинална мускулна атрофия (СМА) и муковисцидоза.

За провеждане на масов неонатален скрининг и при трите заболявания има възможност да се ползва биологична проба от изсушена капка капиллярна кръв върху филтърна бланка. Вземането на пробата се извършва в родилните и неонатологичните структури на болниците, в които са родени децата.

Предлага се наредбата да влезе в сила от 1 юли 2024 г., а самите изследвания да започнат да се правят от началото на 2025 г. За целта през втората половина на тази година трябва да бъдат проведени допълнителни обществени поръчки от страна на МЗ за закупуване на реактиви и консумативи за лабораториите, които ще извършват изследванията – в Специализирана болница за активно лечение по акушерство и гинекология „Майчин дом“ ЕАД (за СМА и ТКИД) и в Специализирана болница за активно лечение по детски болести „Проф. д-р Иван Митев“ ЕАД (за муковисцидоза). Тъй като обаче извършването на скрининговите изследвания в две лаборатории, разположени в различни лечебни заведения, води до затруднения в логистиката и забавяне в обработката на пробите, свързана с транспорт между двете лечебни заведения, дублиране на дейности по регистрацията на пробите и други, се предлага обединяване на дейностите по провеждането на изследванията в единен национален център за неонатален скрининг. Центърът трябва да бъде създаден от болница „Майчин дом“ и Детската болница, а срокът, в който трябва да заработи е 1 януари 2026 г.

ИЗПЪЛНИТЕЛНА АГЕНЦИЯ „МЕДИЦИНСКИ НАДЗОР“ СТАВА ЧЛЕН НА ОРГАНИЗАЦИЯ ЗА ОБМЕН НА ОРГАНИ В ЕВРОПА

Изпълнителна агенция „Медицински надзор“ (ИАМН) става член на FOEDUS European Organ Exchange. ИАМН е подала писмено заявление за членство в организацията и е получила положителен отговор с писмо от началото на тази година, информира Zdrave.net на 22.03.2024 г.

Агенцията вече е участвала като асоцииран партньор в европейския проект FOEDUS Joint Action и се е регистрирала в електронния портал/платформа „FOEDUS“ през 2015 г. Проектът „FOEDUS Joint Action“ е бил активен в периода 2013-2016 г., като в рамките на този период и няколко години след това Платформата „FOEDUS“ не е била обособена като самостоятелен правен субект. Това се случва в края на 2021 г., което налага всички дотогавашни участници в Платформата да отправят официално искане за членство в Асоциацията в съответствие с националното им законодателство.

За да завърши процедурата по пълноправното членство на ИАМН в Асоциацията пък е необходима ратификация на устава на FOEDUS European Organ Exchange със закон, проект на който е внесен в Народното събрание от Министерския съвет.

Членството в Асоциацията не ограничава участието на ИАМН и страната и в други настоящи и бъдещи механизми на ЕС, международни организации за обмен на органи, както и сключването на двустранни споразумения за сътрудничество в сферата на донорството и трансплантацията, уточняват от МС.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

НАЧАЛНАТА ЗАПЛАТА В ДЕТСКОТО И УЧИЛИЩНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ В СОФИЯ ЩЕ БЪДЕ В РАЗМЕР НА 1890 ЛЕВА

„Днес мога да направя конкретно обещание, че ще има необходимото увеличение и ще се изпълни Колективният трудов договор.“ Това обяви на брифинг кметът на София Васил Терзиев по повод протеста на работещите в детското и училищно здравеопазване с искане за увеличение на възнагражденията, който се състоя вчера. Това увеличение ще се случи от 1 април тази година, уточни той, цитиран от БТА.

В редица разговори с Министерския съвет договорихме, че това нещо ще се случи, посочи Терзиев и допълни, че вече се правят всички формални постъпки за това. „Искаме да кажем, че за нас това е изключително важна тема – справедливото възнаграждение на всички заети, подчерта столичният кмет и припомни за вече постигнати увеличения на възнагражденията в областите транспорт, култура и образование. Сега се радвам и че за здравеопазването можем да направим тази тъй важна крачка“, каза още той.

Васил Терзиев обърна внимание, че с Министерския съвет са водени активни разговори да бъдат осигурени средствата и да бъдат изплатени по правилния начин. Постигната е целта за основна заплата от 1 890 лева, уточни той.

Кметът поясни, че е бил внимателен в подхода в тази ситуация, за да не се отвори голям системен проблем. Обясних и на синдикатите, че е много популистко и удобно да се вмени на Общината да доплаща за държавно делегирани дейности, за да се използва справедливият гняв на хората за проблеми, които са се трутали години наред, но това само прави системният проблем още по-дълбок, коментира Терзиев. Той подчерта, че затова настояването е било държавата да влезе в ролята си. Според него иначе това би отворило вратата всеки, работник с държавно делегиран бюджет, да иска компенсирани, което е неправилно, безотговорно и не е държавнически подход. „Най-важното нещо в институционалността е всяка институция да си поеме ролята, а не постоянно да се правят „кръпки“, заяви столичният кмет.

В системата на детското и училищното здравеопазване са заети 2 000 души, като синдикатите настояваха за 35-процентно увеличение на възнагражденията, или основната заплата от 1 350 лв. да се увеличи на 1 890 лв. Първоначално кметът каза, че исканията им могат да бъдат удовлетворени, но частично. Сред обявените искания беше и увеличение на средствата за работно облекло от 450 на 500 лв. годишно, както и ръст на размера на обезщетението при пенсиониране до 9 брутни месечни възнаграждения.

МОБИЛНО ПРИЛОЖЕНИЕ „НАМЕРИ СВОЕТО ЛЕКАРСТВО“ ЩЕ ПОМАГА НА ПАЦИЕНТИТЕ

От днес пациентите, които изпитват затруднения да открият своя лекарствен продукт, могат бързо и лесно да получат достоверна информация за актуалния му статус и наличност в аптечната мрежа. Това е възможно благодарение на мобилното приложение „Намери своето лекарство“, създадено в партньорство между Българската асоциация за развитие на паралелната търговия с лекарства (БАРПТЛ) и Българската асоциация на търговците на едро с лекарства (БАТЕЛ), информира Clinica.bg на 28.03.2024 г.

Подаването на сигнал в новото приложение изисква попълването само на 3 полета, а времето, необходимо за това, е по-малко от 1 минута. В рамките на 48 часа пациентът ще получава детайлен отговор за статуса на търсеното лекарство.

„Към момента работим с партньори от цялата страна – над 700 аптеки, както индивидуални, така и вериги. Това означава, че ако продуктът е наличен, ще можем да предоставим бързо информация за обектите, в които пациентът може да го открие“, обясни Боряна Маринкова, изпълнителен директор на БАРПТЛ. Специалистите припомнят, че понякога недостигът на лекарства се дължи обаче на производствени проблеми или на факта, че медикаментът изобщо не се внася у нас. „Опитът ни показва, че в 41% от случаите, докладвани като недостиг, продуктът всъщност е наличен, а причината пациентът да не го открие в своята аптека, е по-скоро от логистичен характер. Създадохме приложението „Намери своето лекарство“ именно, за да помогнем на тези 41% от пациентите“, коментира Оля Василева, изпълнителен директор на БАТЕЛ. Мобилното приложение „Намери своето лекарство“ може да бъде изтеглено от Google Play за Android устройства и от App Store за Apple.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

36 000 ДУШИ СА ВПИСАНИТЕ В РЕГИСТЪРА НА ЗАВИСИМИТЕ ОТ ХАЗАРТНИ ИГРИ

Близо 2 000 граждани са подали заявление за вписване в регистъра на уязвимите лица от хазарт само от началото на март до момента, съобщават от Националната агенция за приходите (НАП). Над 8 100 са заявили желанието си да ограничат достъпа си до хазартни игри от началото на годината, а от възобновяване на регистъра през 2022 г. до сега вписаните в него са почти 36 000 души. Най-много са лицата от София и Пловдив, информира БНР на 29.03.2024 г.

Регистърът не е публичен. Достъп до него имат само ограничен брой служители. След двегодишно прекъсване, регламентирано със законодателни промени, на 12 декември 2022 г. НАП поднови поддържането на списъка с хора, които смятат, че имат или биха могли да развият хазартна зависимост.

Организаторите на хазартни игри са задължени да не допускат лица, вписани в регистъра. За да спазят това изискване, те трябва да заявят връзка към него през специална електронна услуга за тях. Чрез нея хазартните оператори могат да обменят информация пряко и автоматично с приходната агенция.

Ако вписано в регистъра лице бъде допуснато до хазартна игра, е необходимо да бъде подаден сигнал в Информационния център на приходната агенция по телефон или на имейл, за да бъде извършена незабавна проверка.

Как може да се впише човек пред БНР-Радио София разясни Александър Попов, директор на "Надзор върху хазарта и хазартната дейност" в НАП.

Според психолога д-р Десислава Безинска-Шеинкова регистърът помага на родители и на хора, които са хазартно зависими, но все още има какво да се направи по отношение на превенцията, включително и за ограничаване рекламите на хазартните игри. Проблемът се разраства. При нея се получават по 4-5 обаждания всеки ден за хора с риск или вече с осъзната зависимост.

НЗОК ЩЕ ИЗПРАЩА SMS И СЪОБЩЕНИЕ ПО VIBER ЗА ИЗДАДЕНИТЕ ЕЛЕКТРОННИ ПРОТОКОЛИ

Националната здравно-осигурителна каса ще изпраща SMS и съобщение по Viber за издадените електронни протоколи. за това информира Clinica.bg на 29.03.2024 г. като се позова на съобщение от здравния фонд. От там напомниха и че пациентите вече могат сами да следят онлайн статуса на електронните протоколи за лекарства на сайта на НЗОК. НЗОК оповести за новата услуга през януари. Въвеждането ѝ е важно, защото липсата на информация на пациентите за това какво се случва с протоколите им, създаваше проблеми. Справките се осъществяват чрез идентификатор на пациента (ЕГН, ЛНЧ, ССН) и национален референтен номер на електронния протокол. Чрез услугата хората могат да получат информация за протокола и неговата валидност. Също така за тях е налична и допълнителна информация свързана с процеса на разглеждане и одобряване на протокола и причините за отхвърляне, в случай че протоколът е отказан за одобрение.

НОВИНИ ОТ БЪЛГАРИЯ

НАД 16 600 ДЕЦА СА РОДЕНИ С ФИНАНСОВАТА ПОМОЩ НА ЦЕНТЪРА ЗА АСИСТИРАНА РЕПРОДУКЦИЯ КЪМ МЗ

За изминалите 15 години Центърът за асистирана репродукция (ЦАР) към Министерството на здравеопазването (МЗ) е подпомогнал над 38 000 двойки с репродуктивни проблеми, като е осигурил достъп до клиники, осъществяващи дейност по асистирана репродукция в цялата страна. С организационната и финансова помощ на ЦАР са родени повече от 16 600 деца. Това отчетоха на 29 март от здравното ведомство в навечерието на 15-ата годишнина на Центъра.

„В резултат на високоотговорната съвместна работа с клиниките са постигнати устойчиво нарастващи резултати по отношение на брой клинични бременности, раждания и живородени деца. За изминалата 2023 г. са постигнати общо 1 509 клинични бременности, 1 358 раждания и 1 594 деца, което е около 2% от всички родени деца в страната“, отчитат още от ведомството.

15-годишнината на ЦАР ще бъде отбелязана на 1 април от 16:00 часа в зала „Д-р Владимир Калайджиев“ на Центъра по хигиена. *„15 години, посветени на каузата за повече български деца – най-красивите цветя в градината на нашето щастие!“,* отбелязват от МЗ.

Центърът за асистирана репродукция е създаден през 2009 г. с Постановление на Министерски съвет като специализирана структура за организационно и финансово подпомагане на български граждани за извършване на дейности по асистирана репродукция при лица с безплодие.

НОИ ЗАПОЧНА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА ЗА ПРОФИЛАКТИКА И РЕХАБИЛИТАЦИЯ ЗА 2024 Г.

От 29 март Националният осигурителен институт (НОИ) започва изпълнението на програмата за профилактика и рехабилитация за настоящата година. Договори са подписани с 50 бази, а парична помощ, която се предоставя на осигурените е за 10 дни. За това съобщи БНР.

НОИ покрива нощувките, до четири диагностични и терапевтични процедури дневно и частично 9 лева за храна на ден.

Заболяването трябва да е диагностицирано от лекуващия лекар, който да е установил необходимост от провеждане на рехабилитация.

Хората, които ще се възползват, трябва да имат внесени или дължими осигурителни вноски за шест последователни календарни месеца, предхождащи този, през който се провежда рехабилитацията. В програмата могат да участват и хората с лична пенсия за инвалидност, ако не са навършили възраст за пенсиониране и имат валидно ТЕЛК решение.

НОВИНИ ОТ ЕС

**БЪЛГАРИЯ Е В ТОП 10 НА СТРАНИТЕ С ВИСОКИ НИВА
НА ЗАТЛЪСТЯВАНЕ И НАДНОРМЕНО ТЕГЛО СРЕД МЛАДИТЕ ХОРА**

Достатъчно е само да видим нарастващата обиколка на талията на хора на различна възраст в Европа, за да забележим тенденцията на затлъстяване. Особено тревожно е това при децата, защото може да доведе до здравословни проблеми като диабет, сърдечни болести и други сериозни хронични заболявания. За това информира БНР на 21.03.2024 г.

Експертите от ЕС отбелязват, че за да е в добро здраве и да се чувства добре, всеки човек се нуждае от:

- здравословен начин на хранене;
- редовна физическа активност;
- здравословно телесно тегло.

Нездравословният начин на хранене и липсата на физическа активност могат да доведат до огромни здравословни проблеми и бюджетни разходи. Малките промени в хранителните навици и редовната физическа активност могат да бъдат от голямо значение за здравето и да доведат до намаляване на риска от развитие на хронични болести. Подобряването на начина на живот може да бъде пряко свързано и с повишаването на успеваемостта на децата в училище.

България е в топ 10 на страните с високи нива на затлъстяване и наднормено тегло сред младите хора, обяви доцент Михаил Околийски, заместник-министър на здравеопазването в кабинета "Денков": *"Предвиждаме една мащабна информационна кампания, която да започне през месец март 2024 г., с която с различни послания от обществени фигури, на които гражданите на България вярват - изтъкнати спортисти, писатели, да ги убедят да се погрижат за здравето си, за да останат живи и налични за семейството си и да допринасят към благополучието на обществото"*.

За втора година България се присъедини към призива на Световната федерация за борба със затлъстяването. Кампанията ще се проведе в шест български града: София, Пловдив, Варна, Бургас, Стара Загора и Плевен. Планирана е програма с лекции, с участието на специалисти и популярни личности.

Резултатите от профилактичните прегледи през 2020/2021 г. на Центъра за опазване на общественото здраве и анализи на учениците у нас показват, че 33 985 от тях са с наднормено тегло. Това са 5,3% от всички прегледани. Броят на регистрираните случаи на затлъстяване е 8 837, или 18,6 промила. Най-много са случаите на затлъстяване при учениците в 7 клас – 1 169, което е 30,3 промила от всички на тази възраст. В сравнение с предходната година те са се увеличили с около 1 промил.

Според последните данни отпреди пандемията 25-30% от учениците от началния курс са със свръхтегло, със затлъстяване са 10-12%, или всяко 10-о българче, обясни специалистката по хранене и диететика проф. Донка Байкова, цитирана от Националната мрежа за децата. В гимназиалния курс процентът намалява, но пък се увеличава този на хранителните разстройства – между 14 и 19 г. е бумът на анорексиите – от 12% до 17%.

Около 30% от децата в начална училищна възраст в Европа са с наднормено тегло или затлъстяване. Данните бяха изнесени от Регионалния офис на СЗО в Загреб по повод обявяване на политика за превенция на детското затлъстяване. Очаква се броят на децата, които попадат в една от двете категории, да продължи да нараства през следващите години.

СЗО се позова на европейския доклад за затлъстяването от 2022 г. Според него повече от половината възрастни в Европа са с наднормено тегло. Сред момчетата на възраст между 7 и 9 години 29% са с наднормено тегло, при момичетата на същата възраст процентът е 27.

Действията по отношение на храненето и физическата активност са много важни за промоцията на здравето и профилактиката, а в някои области само координацията на равнище ЕС може да гарантира резултати.

НОВИНИ ОТ ЕС

С приетата стратегия относно храненето, наднорменото тегло и здравословните проблеми, свързани със затлъстяването се цели:

- *Насърчаване на партньорствата, включително между групите, които работят в областта на храненето и физическата активност, частния сектор, правителствата, Европейската комисия и Световната здравна организация (СЗО);*
- *Поставяне на редица предизвикателства пред хранителната индустрия, гражданското общество и медиите, като се призовава за мащабни усилия за подобряване на рецептите на храните, отговорен маркетинг и етикетирание, насърчаване на физическата активност и др.;*
- *Представяне на плановете на Комисията за засилване на мониторинга и докладването, съвместно със СЗО, чрез различни инициативи.*

Европейската комисия финансира няколко инициативи, свързани с храненето и физическата активност, чрез инициативата EU4Health 2021-2027 г. и своята програма за обществено здраве. Тя също така управлява пилотни проекти, финансирани от Европейския парламент, за тестване на новаторски практики.

Програмата "ЕС в подкрепа на здравето" (2021 – 2027 г.) (EU4Health) беше приета в отговор на пандемията от COVID-19 и с цел укрепване на готовността за действие при кризи в ЕС. Пандемията разкри нестабилността на националните здравни системи. Програмата цели справяне с дългосрочните здравни предизвикателства чрез изглаждането на по-силни, по -издръжливи и по-достъпни здравни системи.

Здравеопазването се нуждае от инвестиции и с бюджет от 5,3 млрд. евро за периода 2021 - 2027 г. Програма "ЕС в подкрепа на здравето" представлява безпрецедентна финансова подкрепа от ЕС в областта на здравето. Тя допълва политиките на държавите членки с оглед да се постигнат 4 общи цели и 10 специфични цели:

- **Подобряване и насърчаване на здравето:**
 - ⇒ *Насърчаване на здравето и профилактика на болестите, по-специално раковите заболявания;*
 - ⇒ *Международни инициативи и сътрудничество в областта на здравето.*
- **Защита на хората:**
 - ⇒ *Предотвратяване, подготвеност и реакция при трансгранични заплахи за здравето;*
 - ⇒ *Действия, допълващи създаването на национални резерви от основни продукти от особено значение при кризи;*
 - ⇒ *Създаване на резерв от медицински, здравен и помощен персонал.*
- **Достъп до лекарствени продукти, медицински изделия и продукти от особено значение при кризи:**
 - ⇒ *Осигуряване на наличието и физическата и финансова достъпност на тези продукти.*
- **Укрепване на здравните системи:**
 - ⇒ *Подобряване на здравните данни, цифровите инструменти и услуги, цифровата трансформация на здравеопазването;*
 - ⇒ *Подобряване на достъпа до здравеопазване;*
 - ⇒ *Разработване и прилагане на здравно законодателство на ЕС и основано на факти вземане на решения;*
 - ⇒ *Интегриране на дейността на националните здравни системи.*

НОВИНИ ОТ ЕС

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ СЕ АНГАЖИРА ДА ПОДКРЕПИ ДЪРЖАВИТЕ ПРИ НЕДОСТИГ НА ЛЕКАРСТВА

Европейската комисия признава предизвикателствата, пред които са изправени държавите членки във връзка с недостига на лекарства и се ангажира да ги подкрепи, за да се гарантират необходимите доставки. Въпреки това ЕК счита, че с ограничаването на износа, когато количеството от съответния лекарствен продукт е по-малко от 100% от нужното за задоволяване на нуждите на населението за едномесечен период, се поражда опасения относно свободното движение на лекарствени продукти в рамките на пазара в ЕС. Това се казва в коментарите на ЕК относно проекта на Закона за изменение и допълнение на Закона за лекарствени продукти в хуманната медицина, който предвижда промени във формулата за СЕСПА. За това информира Zdrave.net на 20.03.2024 г.

От ЕК припомнят, че с Договора за функционирането на Европейския съюз се забраняват националните ограничения на износа. Държавите членки могат да предприемат мерки, които засягат износа, само ако те са „подходящи, необходими и пропорционални на преследваната обществена цел“.

„Бихме искали да приканим българските органи чрез разяснения, които следва да бъдат включени в нотифицирания проект, да гарантират, че решенията за включване на лекарствени продукти в Позитивния лекарствен списък, чийто износ за други държави членки е забранен, са пропорционални, т.е. подходящи и необходими за защита на интересите на общественото здраве и подходящи за постигане на техните цели. Освен това, решенията на компетентните органи на държавите членки за ограничаване на износа трябва да бъдат съобщени на Комисията“, се казва в писмото от ЕК.

От Комисията заявяват още, че в случай на критичен недостиг българските власти трябва да ангажират Европейската агенция по лекарствата (ЕМА) като използват структурите и процесите, които ЕМА е създадала за справяне с недостига на лекарства, преди да решат да забранят износа.

ЕК припомня на българските органи задължението им да уведомяват Комисията за всички ограничения на износа, независимо от тяхната форма. Освен това Комисията приканва българските органи да ѝ съобщят при приемането на окончателния текст на съответния проект на техническия регламент.

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ НОТИФИЦИРА ПРОМЕНЕТЕ В ЗАКОНА ЗА ЛЕКАРСТВЕНИТЕ ПРОДУКТИ В ХУМАННАТА МЕДИЦИНА

Промените в Закона за лекарствени продукти в хуманната медицина (ЗЛПХМ) преминаха процедурата по нотификация на Европейската комисия и може да продължи процедурата в Народното събрание, съобщи от пресцентъра на Министерството на здравеопазването на 21.03.2024 г. От там допълни, че процедурата по нотификация не предвижда издаване на положително или отрицателно становище от ЕК.

В съответствие с Директива (ЕС) 2015/1535, на 13.12.2023 г. Министерството на здравеопазването извърши нотификация пред ЕК на законопроекта, с който се променя алгоритъма за изчисление на недостига на лекарствени продукти, включени в Позитивния лекарствен списък, за който се подава информация в Специализираната система за проследяване и анализ на лекарствени продукти (СЕСПА). С текстовете се предлага изчисленията да се извършват, като се вземе предвид 100 % от необходимите количества за задоволяване на здравните потребности на населението за период от един месец, вместо досегашните 65 %. Тази стойност ще се изчислява въз основа на средномесечното потребление на съответния лекарствен продукт за предходните 12 месеца, считано от деня на извършване на анализа, вместо както до сега за период от 6 месеца.

Съгласно Директивата, считано от датата на нотификация на проекта, започва да тече тримесечен период на прекъсване, по време на който законопроектът не може да бъде приет и да влезе в сила.

Този тримесечен период може да бъде удължен с още три месеца, ако от страна на ЕК или от държава членка на ЕС постъпи т.нар. „подробно становище“, с което се изразява несъгласие по предложените текстове. Ако след изтичането на тримесечния отлагателен период не постъпят подробни становища по проекта на акт, то той може да бъде приет.

НОВИНИ ОТ СВЕТА

АЛКОХОЛЪТ Е ОСНОВЕН РИСКОВ ФАКТОР ЗА РАК НА ГЪРДАТА

В Деня на жените – 8-ми март, от Световната здравна организация обръщат внимание върху здравето на нежния пол, информира Clinica.bg на 08.03.2024 г.

Алкохолът е основен рисков фактор сред най-честата онкологична диагноза при жените – ракът на гърдата, предупреждават експертите. В същото време ограничаването му може да предотврати 4 от 10 нови инцидента. Въпреки че пряката връзка между алкохола и рака на гърдата е безспорна, само 21% от дамите в Европа са наясно с нея, изтъкват от СЗО. При мъжете пък запознатите с проблема са едва 10%, макар че този факт е известен от десетилетия.

Причината, поради която алкохолът е толкова вреден, че той разграждането му може да предизвиква мутации в ДНК, които да еволюират в онкологично заболяване. Специално при рака на гърдата консумацията му може да засегне и нивата на естроген, който играе основна роля в отключването на тази диагноза.

Ракът на гърдата в Европа засяга все повече жени, казват още от СЗО. През 2022 г. новите случаи са били 600 000, като експертите смятат, че те съставляват 66% от онкологичните диагнози, причинени от консумация на алкохол. Над половината от всички случаи на рак на гърдата в Европа не са заради прекомерна употреба на алкохол, а заради консумацията на до 2 малки чаши с вино всеки ден, казват още от СЗО. Въпреки че държавите в Европа поеха ангажимент да намалят преждевременната смъртност от незаразни заболявания с 25% до 2025 г., вече 14 години няма промяна в консумацията на алкохол на глава от населението в Европа, допълват от здравната организация. И призовават да се предприемат незабавно мерки в тази посока.

Алкохолът и цигарите са определени като основни канцерогени от 1980 г. насам и жените имат право да знаят това, категорични са здравните експерти

СЗО ПУБЛИКУВА НОВО РЪКОВОДСТВО ЗА ДИАГНОСТИКА НА ПСИХИЧНИ, ПОВЕДЕНЧЕСКИ И НЕВРОЛОГИЧНИ РАЗСТРОЙСТВА

Ново ръководство за диагностика на психични, поведенчески и неврологични разстройства публикува Световната здравна организация (СЗО). За това информира Clinica.bg на 08.03.2024 г.

В него фигурират нови категории към МКБ-11 като комплексно посттравматично стресово разстройство; разстройство, причинено от игри и разстройство, причинено от продължителна скръб. Новото ръководство е за "Клиничните описания и диагностичните изисквания за психични, поведенчески и невроразвитийни разстройства по МКБ-11". То е разработено с помощта на най-новите налични научни доказателства и най-добрите клинични практики. Предназначено да подпомага квалифицираните специалисти по психично здраве и други здравни специалисти в идентификацията и диагностиката в тази област.

Документът предвижда възприемане на подход към психичните, поведенческите и неврологичните разстройства през целия живот, включително обръщане на внимание на това как се проявяват те в детството, юношеството и при по-възрастните хора. Ръководството предоставя и насоки, свързани с културата, за всяко разстройство, включително как проявите му могат да се различават систематично в зависимост от културната среда.

"Точната диагноза често е първата критична стъпка към получаването на подходящи грижи и лечение. Като подкрепя клиницистите в идентифицирането и диагностицирането на психични, поведенчески и невроразвитийни разстройства, това ново диагностично ръководство по МКБ-11 ще гарантира, че повече хора ще имат достъп до качествените грижи и лечение, от които се нуждаят", заяви Девора Кестел, директор на отдел "Психично здраве и употреба на вещества" в Световната здравна организация

НОВИНИ ОТ СВЕТА

Световната здравна организация:

БЛИЗО 7 000 ДОПЪЛНИТЕЛНИ СМЪРТНИ СЛУЧАЯ ОТ ТУБЕРКУЛОЗА СА НАСТЪПИЛИ В ЕВРОПЕЙСКИЯ РЕГИОН НА СЗО ПРЕЗ ТРИТЕ ГОДИНИ НА COVID ПАНДЕМИЯТА

Близо 7 000 допълнителни смъртни случая от туберкулоза са настъпили в Европейския регион на СЗО през трите години на COVID пандемията от 2020 до 2022 г., в сравнение с това, което експертите очакваха въз основа на оценки, правени преди 2020 г., съобщиха от Регионалния офис на СЗО за Европа и Европейския център за превенция и контрол на заболяванията (ECDC) в навечерието на 24 март – Световния ден за борба с туберкулозата. За това информира Zdrave.net на 21.03.2024 г.

Тази повишена смъртност е пряк резултат от пандемията и нямаше да се случи, ако усилията за диагностика и лечение на туберкулоза не бяха прекъснати по време на пандемията, категорични са експертите, подготвили последния доклад за наблюдение и мониторинг на туберкулозата от Регионалния офис на СЗО за Европа и Европейския център за превенция и контрол на заболяванията.

Докладът включва най-новите данни, които показват, че регионът се възстановява, но все още е под въздействието на COVID пандемията по отношение на тестването, диагностиката и грижите за хората с туберкулоза.

„Последният ни доклад разкрива една много тъжна, но напълно предотвратима ситуация – хората, засегнати от туберкулоза, не бяха защитени по време на пандемията и 7 000 ненужно загубиха живота си поради прекъсване на услугите за туберкулоза“, коментира д-р Ханс Клуге, регионален директор на СЗО/Европа.

„Докладът също така извежда на преден план една друга, също предотвратима трагедия, която се разгръща пред очите ни – разпространението на резистентната към лекарства туберкулоза продължава да нараства. Призоваваме националните власти да засилят програмите за тестване за туберкулоза, да диагностицират своевременно и да прилагат най-новите насоки на СЗО“, призова той.

Според директора на ECDC д-р Андреа Амон след пандемията все още има дълъг път за постигане на целите за елиминиране на туберкулозата.

„Навременното укрепване на профилактиката, тестването и лечението са ключови елементи в борбата с туберкулозата и всяко забавяне води до по-нататъшно страдание и смърт. Държавите трябва да действат сега и ECDC остава ангажиран с партньорството и подкрепата на страните от ЕС/ЕИП в усилията им да сложат край на епидемията от туберкулоза“, коментира тя.

През 2022 г. 38 от 53 държави членки на СЗО/Европа отчитат повишени уведомления за туберкулоза.

Общият общ брой достигна повече от 170 000 случая (при над 166 000 случая през 2021 г.), от които над 36 000 случая са докладвани в ЕС/ЕИП (при повече от 33 500 през 2021 г.). Тези увеличени числа вероятно са положителна индикация, че в много страни службите за туберкулоза вече се възстановяват от прекъсванията на COVID пандемията и повече хора се диагностицират и лекуват. Вероятно е също така да отразява наваксването на региона от забавените диагнози поради смущения от различен характер, свързани с пандемията.

Притеснително е, че средно само 6 от 10 лечения на туберкулоза, използващи лекарства от първа линия, са били успешни при излекуване на инфекцията в страните от ЕС/ЕИП, докато като цяло в европейския регион 7 от 10 лечения на туберкулоза са излекували инфекцията на пациентите. Това са най-ниските нива от десетилетие, което показва възможни проблеми със спазването на лечението и вероятни пропуски в мониторинга на резултатите от лечението. Ако е правилно планирано и проведено, лечението на туберкулоза трябва да е успешно при приблизително 9 от 10 пациенти, заразени с щамове, които реагират на антибиотиците рифампицин и изониазид.

НОВИНИ ОТ СВЕТА

Също така поражда загриженост фактът, че лечението на съпътстващата инфекция с туберкулоза и ХИВ е неоптимално. Само 48% от пациентите с туберкулоза и ХИВ в Европейския регион на СЗО и 54% в ЕС/ЕИП, които са започнали лечение на туберкулоза през 2021 г., са били излекувани. За да се ускорят усилията за постигане на крайните цели за туберкулоза, СЗО и ECDC препоръчват следните мерки: увеличаване на усилията за активно намиране и лечение на липсващи случаи на туберкулоза чрез засилване на тестовите за туберкулоза; предоставяне на възможности за превантивно лечение на всички, които се нуждаят от тях; пълно прилагане на съвременни, кратки и изцяло орални схеми на лечение. През 2022 г. разпространението на ХИВ при инциденти с туберкулоза се оценява на 12%, с приблизително 28 000 случая на съпътстваща инфекция в региона. В ЕС/ЕИП има 13 436 случая на туберкулоза с известен ХИВ статус, почти 4% от които са докладвани като ХИВ-позитивни.

Наличните данни показват, че всеки пети човек с коинфекция ХИВ/ТБ в Европейския регион изобщо не е получавал антиретровирусна терапия (АРТ). Картината обаче далеч не е пълна, защото само 20 държави са предоставили информация за приемането на АРТ за ХИВ сред пациенти с туберкулоза и само три от тях бяха в ЕС/ЕИП. Необходими са постоянни усилия за подобряване на докладването на коинфекция с ХИВ, заключават експертите.

Наблюдението на напредъка към целите на новия план за действие за туберкулозата за Европейския регион на СЗО 2023-2030 г. е предизвикателство поради ограничаването или никакво отчитане на някои показатели. Само 20 от 30 индикатора, описани в плана за действие, бяха наблюдавани и оценени с помощта на данни от рутинно наблюдение. Съществува ясна необходимост всички страни в региона, включително от ЕС/ЕИП, да се съсредоточат върху подобряването на данните, като се погрижат те да бъдат по-пълни и да отговорят на критериите за представителност, призовават от СЗО/Европа и ECDC.

ХОЛЕРАТА СЕ РАЗРАСТВА В СВЕТОВЕН МАЩАБ ОТ 2021 ГОДИНА НАСАМ

Милиони хора са изложени на риск от холера поради липса на чиста вода, сапун, тоалетни и недостиг на ваксина срещу холера. Заболяването се разраства в световен мащаб от 2021 година насам. За това информира Zdrave.net на 21.03. 2024 г. като се позова на съобщение от Световната здравна организация (СЗО).

473 000 случая са докладвани на СЗО през 2022 г., като те са двойно повече спрямо 2021 г. Предварителните данни за 2023 г. разкриват ново увеличение, като са съобщени над 700 000 случая. Няколко от огнищата са с висок процент на смъртност, надвишаващ прага от 1%, използван като индикатор за ранно и адекватно лечение. Тези тенденции са трагични, като се има предвид, че холерата е предотвратимо и лечимо заболяване и че през предходните години случаите са намалявали. Понастоящем най-силно засегнатите страни са Демократична република Конго, Етиопия, Хаити, Сомалия, Судан, Сирия, Замбия и Зимбабве. Сега повече от всякога държавите трябва да предприемат многосекторни мерки за борба с холерата.

Членовете на Международната координационна група (МКГ) призовават засегнатите и потенциално засегнатите държави да предприемат спешни мерки, за да осигурят на населението си достъп до чиста вода, хигиенни и санитарни услуги, както и до информация, която е от решаващо значение за предотвратяване на разпространението на холерата. Сериозната разлика в броя на наличните дози ваксини в сравнение с нивото на настоящите нужди оказва безпрецедентен натиск върху световните запаси.

Между 2021 г. и 2023 г. за реакция при епидемии са поискани повече дози, отколкото през цялото предходно десетилетие. През октомври 2022 г. продължаващият недостиг на ваксини наложи МКГ да препоръча една доза, в сравнение с предишната дългосрочна схема с две. Миналата година бяха произведени приблизително 36 милиона дози, докато 14 засегнати държави регистрираха нужда от 72 млн. за еднократна реактивна стратегия.

Прогнозите са, че през 2024 г. световният производствен капацитет ще бъде 37-50 милиона дози, но вероятно ще продължи да бъде недостатъчен, за да задоволи нуждите на милионите хора, пряко засегнати от холера. Понастоящем само един производител, EuBiologics, произвежда ваксината; въпреки че компанията прави всичко възможно, за да увеличи производството, са необходими повече дози. Понастоящем не се очаква нови производители да се присъединят към пазара преди 2025 г.; те трябва да бъдат ускорени. От СЗО призоваха производителите на ваксини, правителствата и партньорите да приоритизират спешното увеличаване на производството на ваксини и да инвестират във всички необходими усилия за предотвратяване и контрол на холерата.

НОВИНИ ОТ СВЕТА

СВЕТОВНАТА ЗДРАВНА ОРГАНИЗАЦИЯ СТАРТИРА НОВА МРЕЖА ЗА КОНТРОЛ И ПРЕВЕНЦИЯ НА КОРОНАВИРУСНИТЕ ИНФЕКЦИИ – COVINET

Световната здравна организация (СЗО) стартира нова мрежа за контрол и превенция на коронавирусните инфекции – CoViNet. Това съобщи Clinica.bg на 28.03.2024 г.

Новата мрежа е създадена за улесняване и координиране на глобалния експертен опит и капацитет за ранно и точно откриване, наблюдение и оценка на SARSCoV-2, MERS-CoV и нови коронавируси от значение за общественото здраве. Понастоящем мрежата включва 36 лаборатории от 21 държави във всички 6 региона на СЗО. Представители на лабораториите се срещнаха в Женева на 26-27 март 2024 г., за да финализират плана за действие за 2024-2025 г., така че държавите членки на СЗО да бъдат по-добре подготвени за ранно откриване, оценка на риска и реагиране на здравни предизвикателства, свързани с коронавируси.

"Тази нова глобална мрежа за коронавируси ще гарантира навременното откриване, наблюдение и оценка на коронавирусите от значение за общественото здраве", изтъкна д-р Мария Ван Керхоув, изпълняващ длъжността директор на отдела за готовност и превенция на епидемии и пандемии на СЗО. Данните, генерирани чрез усилията на CoViNet, ще ръководят работата на Техническите консултативни групи на СЗО по вирусна еволюция (TAGVE), състав на ваксините (TAG-CO-VAC) и други, като гарантират, че глобалните здравни политики и инструменти се основават на най-новата научна информация.

ЕВРОПЕЙСКАТА АГЕНЦИЯ ЗА БЕЗОПАСНОСТ НА ХРАНИТЕ ПРЕДУПРЕДИ ЗА ОПАСНОСТ ОТ ПАНДЕМИЯ ОТ ПТИЧИ ГРИП, АКО ВИРУСЪТ ЗАПОЧНЕ ДА СЕ ПРЕДАВА МЕЖДУ ХОРАТА

Европейската агенцията за безопасност на храните (EFSA) предупреди за опасност от широкомащабна пандемия от птичи грип, ако вирусът започне да се предава между хората, тъй като човекът няма изграден имунитет срещу вируса. За това информира Zdrave.net на 04.04.2024 г.

Предупреждението идва ден след като Тексас съобщи, че щамът А (H5N1) на птичия грип, е бил доказан при лице, което е имало контакт с млечни крави, за които се предполага, че са заразени с вируса.

Разпространението на птичия грип е проблем за правителствата и птицевъдната промишленост поради опустошението, което може да причини на стадата, както и поради риска от предаване от хора. Броят на огнищата на птичи грип е бил по-нисък досега през този сезон, но той се е разпространил географски, включително в Антарктика, както и сред все по-голям брой бозайници, повишавайки риска да се превърне в по-голяма заплаха за хората.

Към днешна дата не е наблюдавано трайно предаване от човек на човек и предаването на птичи грип от заразени животни на хора е рядко. Тези вируси обаче продължават да се развиват в световен мащаб и с миграцията на дивите птици могат да бъдат открити нови щамове носители на потенциални мутации за адаптиране към бозайници, заявиха от EFSA.

„Ако вирусите на птичия грип А(H5N1) придобият способността да се разпространяват ефективно сред хората, може да възникне широкомащабно предаване поради липсата на имунна защита срещу вирусите H5 при хората“, се казва в доклад на EFSA.

Около 887 случая на човешка инфекция с птичи грип H5N1 са докладвани в световен мащаб между януари 2003 г. и 26 февруари тази година, съобщи Световната здравна организация (СЗО) в последния си доклад. От тях 462 са били фатални, което представлява 52% от заразените с птичи грип.

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

ФИКСИРАНИ КУРСОВЕ ПРЕЗ 2024 Г. ЗА ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ, КРЕДИТИРАНИ ОТ БАПЗГ

КУРСОВЕ ПРЕЗ АПРИЛ 2024 Г.

„РАБОТА В УЛТРАЗВУКОВИ ЛАБОРАТОРИИ ПО ИТЕРВЕНЦИОНАЛНА ГАСТРОЕНТЕРОЛОГИЯ. Работа на медицинските специалисти по време на итервенционалните процедури под ултразвуков контрол“ - курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: април, 5-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“
- База за обучение: Отделение по гастроентерология
- Ръководител на курса: проф. д-р Никола Григоров, дм
- **20 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОСТРИ ИНТОКСИКАЦИИ С НАТУРИГЕНЕН ПРОИЗХОД – ДИВОРАСТЯЩИ ГЪБИ. ФИТОИНТОКСИКАЦИИ. УХАПВАНИЯ ОТ ЗМИИ. ОСТРИ ТОКСОАЛЕРГИЧНИ РЕАКЦИИ ПРИЧИНЕНИ ОТ ПЧЕЛИ, ОСИ, СТЪРШЕЛИ“ - курс за специалисти по здравни грижи и лекари с продължителност 3 учебни дни, 24 академични часа

- Начало: 01.04.2024 г., минимум 3-ма курсисти, максимум 10 курсисти
- Организатор: Военномедицинска академия (ВМА)
- База за обучение: Клиника „Спешна токсикология“
- Ръководител на обучението: Проф. д-р К. Канев и доц. д-р Л. Нейкова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ЗДРАВНИ ГРИЖИ ПРИ БОЛНИ С ГЛАУКОМА“ - курс специалисти по здравни грижи с продължителност 5 учебни дни

- Начало: 01.04.2024 г., 5-ма курсисти
- Организатор: Военномедицинска академия (ВМА)
- База за обучение: Клиника „Очни болести“
- Ръководител на обучението: доц. д-р Хр. Видинова, дмн
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„АНЕСТЕЗИОЛОГИЯ И ИНТЕНЗИВНО ЛЕЧЕНИЕ“ - курс за медицински специалисти с продължителност 21 учебни дни, 168 академични часа

- Начало: 01.04.2024 г., минимум 5-ма курсисти, максимум 10 курсисти
- Организатор: Военномедицинска академия (ВМА)
- База за обучение: Катедра „Анестезиология и интензивно лечение“
- Ръководител на обучението: доц. д-р Е. Кържин, дм
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„СЕСТРИНСКИ ГРИЖИ ПРИ ПАЦИЕНТИ С ИЗГАРЯНИЯ“ – курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 01.04.2024 г., 5-10 курсисти
- Организатор: Катедра „Здравни грижи“ към Факултета по обществено здраве на Медицински университет - София
- База за обучение: ФОЗ – УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“
- **20 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„РОЛЯ НА СПЕЦИАЛИСТИТЕ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ В РАЦИОНАЛНОТО ЛЕЧЕНИЕ С АНТИБИОТИЦИ И ОГРАНИЧАВАНЕТО НА АНТИБИОТИЧНАТА РЕЗИСТЕНТНОСТ“ – курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: 01.04.2024 г., 14 курсисти
- Организатор: Медицински колеж „Йорданка Филаретова“ при МУ - София
- База за обучение: МК „Йорданка Филаретова“
- **30 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОСНОВЕН КУРС ЗА ОПЕРАЦИОННИ МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ“ – курс в два модула с продължителност 5 учебни дни

- Начало: 01.04.2024 г., 5-ма курсисти
- Организатор: Аджибадем Сити Клиник Болница „Токуда“ - София
- База за обучение: структура на лечебното заведение
- Лектори: д-р В. Маринов, дм; старша мед. сестра С. Тодорова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА СПЕЦИАЛИСТИТЕ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ ПРИ ПОЛУЧАВАНЕ ОТ ЕКСПЕДИЦИЯ НА ЦТХ (ЛТХ) НА КРЪВНИ СЪСТАВКИ ЗА КЛИНИЧНА УПОТРЕБА И ТРАНСПОРТ. ВРЕМЕННО СЪХРАНЕ-НИЕ В КЛИНИЧНАТА СТРУКТУРА И ПОДГОТОВКА НА КРЪВНИТЕ СЪСТАВКИ ЗА ПРЕЛИВАНЕ В ЗАВИСИМОСТ ОТ ВИДА ИМ“ – курс за специалисти по здравни грижи с продължителност 1 учебен ден, 4 академични часа

- Начало: 04.04.2024 г., минимум 2-ма курсисти, максимум 5-ма курсисти
- Организатор: Военномедицинска академия (ВМА)
- База за обучение: Център по трансфузионна хематология
- Ръководител на обучението: д-р Е. Качамилски и д-р Г. Генова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„СЕСТРИНСКИ ГРИЖИ ЗА ПАЦИЕНТИ С ДИАБЕТ ТИП 1 И ТИП 2“ – курс за медицински сестри с продължителност 2 учебни дни

- Начало: 04.04.2024 г., 12 курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по ендокринология и болести на обмяната
- **12 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„ИМУНОХИСТОЛОГИЧНА МЕТОДИКА“ - курс за медицински лаборанти с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 08.04.2024 г., минимум 2-ма курсисти, максимум 5-ма курсисти
- Организатор: Военномедицинска академия (ВМА)
- База за обучение: Клиника „Обща и клинична патология“
- Ръководител на обучението: д-р Б. Илчева
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„РЕХАБИЛИТАЦИЯ ПРИ ПАЦИЕНТИ С УВРЕЖДАНЯ НА ОПОРНО-ДВИГАТЕЛНИЯ АПАРАТ И НЕРВНАТА СИСТЕМА“ – тематичен курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: 08.04.2024 г., 10 курсисти
- Организатор УМБАЛ по ортопедия „Проф. Б. Бойчев“ - София
- База за обучение: ОФРМ
- **30 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„БОЛНИЧНА ХИГИЕНА“ - курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: 08.04.2024 г., 5-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Св. Анна“ - София
- База за обучение: структура на болницата
- **30 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ЛИТЕРАТУРЕН ПРЕГЛЕД И ОЦЕНКА НА НАУЧНАТА ЛИТЕРАТУРА - Планиране на търсенето; Критерии за включване и изключване; Оценка на търсенето; Оценка на клинични и епидемиологични проучвания“ – курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 08.04.2024 г., 3-20 курсисти
- Организатор: Катедра „Оценка на здравните технологии“ към Факултета по обществено здраве на Медицински университет - София
- База за обучение: ФОЗ – УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“
- **24 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„СПЕШНОСТ В МИКРОБИОЛОГИЯТА. Вземане на проба - правила, транспортиране на проби. Методи и принципи на съхранение“ – курс за специалисти по здравни грижи с продължителност 1 учебен ден

- Начало: 08.04.2024 г., 80 курсисти
- Организатор МБАЛ „Д-р Иван Селимински“ - Сливен
- База за обучение: МБАЛ- Сливен
- Лектор: Д-р Дияна Димова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ВИСОКОСПЕЦИАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ В НЕВРОЛОГИЯТА - РОЛЯ НА СПЕЦИАЛИСТА ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ“ - курс за специалисти по здравни грижи с продължителност 3 учебни дни, 15 академични часа

- Начало: 08.04.2024 г., минимум 1 курсисти, максимум 5-ма курсисти
- Организатор: Военномедицинска академия (ВМА)
- База за обучение: Клиника „Функционална диагностика на нервната система“
- Ръководител на обучението: доц. д-р С. Мантарова, дм
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„ПОДХОД ПРИ ЕКСТРАВАЗАЦИЯ НА ХИМИОТЕРАПЕВТИК“ - курс за медицински сестри с продължителност 1 учебен ден

- Начало: 09.04.2024 г., 8 курсисти
- Организатор: Аджибадем Сити Клиник Болница „Токуда“ - София
- База за обучение: структура на лечебното заведение
- Лектори: д-р И. Амин
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ПРОФЕСИОНАЛЕН СТРЕС. СИНДРОМ НА „ПРЕГАРЯНЕТО“ В МЕДИЦИНСКАТА ПРОФЕСИЯ“ - курс за медицински специалисти с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 10.04.2024 г., 30 курсисти
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по психиатрия
- **20 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„СОЦИАЛНО ЗНАЧИМИ ЗАБОЛЯВАНИЯ НА ОКОТО. КАТАРАКТА И ГЛАУКОМА“ - курс за медицински специалисти с продължителност 1 учебен ден

- Начало: 10.04.2024 г.
- Организатор УМБАЛ „Св. Георги“ - Пловдив
- База за обучение: Клиника по очни болести, ет. 6
- Лектор: Д-р Стоянова
- Ръководител на курса: ст. мед. сестра Яна Гевезова
- Изпит с тест
- **13 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„КРЪВОДАРИЯВАНЕ - ВЗЕМАНЕ НА КРЪВ В ПЛАСТМАСОВИ САКОВЕ“ - курс за специалисти по здравни грижи с продължителност 1 учебен ден, 6 академични часа

- Начало: 11.04.2024 г., максимум 2-ма курсисти
- Организатор: Военномедицинска академия (ВМА)
- База за обучение: Център по трансфузионна хематология
- Ръководител на обучението: д-р Е. Качамилски и кап. д-р Е. Грънчарова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„КОМПЕТЕНЦИИ И ПОВЕДЕНИЕ НА СПЕЦИАЛИСТИТЕ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ ПРИ РАБОТА С ПОРТ-КАТЕТРИ“ - курс в два модула с продължителност 1 учебен ден

- Начало: 10.04.2024 г., 10 курсисти
- Организатор: Аджибадем Сити Клиник Болница „Токуда“ - София
- База за обучение: структура на лечебното заведение
- Лектори: медицинска сестра Д. Кръстева
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„УВРЕЖДАНЕ НА ОКОТО ОТ ЗАХАРЕН ДИАБЕТ“ - курс за медицински специалисти с продължителност 1 учебен ден

- Начало: 11.04.2024 г.
- Организатор УМБАЛ „Св. Георги“ - Пловдив
- База за обучение: Клиника по очни болести, ет. 6
- Лектор: Д-р Миткова
- Ръководител на курса: ст. мед. сестра Яна Гевезова
- Изпит с тест
- **13 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ЕНДОКРИННИ ХИПЕРТОНИИ“ – тематичен курс за медицински специалисти с продължителност 2 учебни дни

- Начало: 11.04.2024 г., 10 курсисти
- Организатор УСБАЛ „Акад. Иван Пенчев“ - София
- База за обучение: Първа клиника по ендокринология и болести на обмяната
- **14 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„РАБОТА НА АНЕСТЕЗИОЛОГИЧНИТЕ СЕСТРИ В АМБУЛАТОРИЯ И ПРИ ЛЕЧЕНИЕ НА ОСТРА И ХРОНИЧНА БОЛКА“ - курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: 14.04.2024, 15 курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“ - София
- База за обучение: КАИЛ
- **32 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОБУЧЕНИЕ ЗА РАБОТА С ЛИГАШУР“ - курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: 14.04.2024, 5-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“ - София
- База за обучение: Операционен блок
- **30 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„СЪВРЕМЕННИ ЛАБОРАТОРНИ МЕТОДИ И ПОДХОДИ В ИМУНОЛОГИЯТА“ - курс за медицински лаборанти с продължителност 5 учебни дни

- Начало: 15.04.2024 г., 10 курсисти
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по клинична имунология с Банка за стволови клетки
- **36 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„СПЕЦИФИЧНИ СЕСТРИНСКИ ГРИЖИ ПРИ ОСЪЩЕСТВЯВАНИ НА ПЛАЗМООБМЕН“ - курс за медицински сестри с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 15.04.2024 г., 10 курсисти
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по нефрология и трансплантация
- **18 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ТАРГЕТИРАНА РАДИОЧЕСТОТНА ТЕРАПИЯ ВЪВ ФИЗИОТЕРАПЕВТИЧНАТА ПРАКТИКА“ - курс специалисти по здравни грижи и лекари с продължителност 2 учебни дни, 10 академични часа

- Начало: 16.04.2024 г., минимум 5-ма курсист, максимум 10 курсисти
- Организатор: Военномедицинска академия (ВМА)
- База за обучение: Втора клиника по физикална и рехабилитационна медицина
- Ръководител на обучението: доц. д-р Хр. Миланова, дм
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ПОЛУЧАВАНЕ НА КРЪВНИ СЪСТАВКИ ОТ ЕДИНИЦА ЦЯЛА КРЪВ“ - курс за специалисти по здравни грижи и лекари с продължителност 2 учебни дни, 8 академични часа

- Начало: 17.04.2024 г., максимум 2-ма курсисти
- Организатор: Военномедицинска академия (ВМА)
- База за обучение: Център по трансфузионна хематология
- Ръководител на обучението: д-р Кр. Терзиева и д-р Дачева
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„НОВОСТИ В ЛЕЧЕНИЕТО НА КИСТИЧНА ФИБРОЗА (МУКОВИСЦИДОЗА) ПРИ ДЕЦА“ - курс за медицински сестри с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 17.04.2024 г., 20 курсисти
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по педиатрия
- **20 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ПСОРИАТИЧЕН АРТРИТ“ - курс за медицински специалисти с продължителност 1 учебен ден
Начало: 17.04.2024 г.

- Организатор УМБАЛ „Св. Георги“ - Пловдив
- База за обучение: Клиника по ревматология, Учебна зала
- Лектор: д-р Величка Попова, д. м.
- Ръководител на курса: ст. мед. сестра Зорница Янкова
- Изпит с тест
- **13 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„КОЛАБОРАЦИЯ МЕЖДУ ДИАГНОСТИЧНИ И ЛЕЧЕБНИ ЗВЕНА В МЕДИЦИНАТА - Етапи на диагностичния и лечебен процес; Ролята на медицинските специалисти в този процес“ - курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 17.04.2024, 5 курсисти
- Организатор: УСБАЛ по детски болести „Проф. Иван Митев“ - София
- База за обучение: Клинична лаборатория
- **18 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОСТЕОПОРОЗА - ПРАВИЛА ЗА ДОБРА КЛИНИЧНА ПРАКТИКА“ - курс за медицински специалисти с продължителност 2 учебни ден

- Начало: 18.04.2024 г., 20 курсисти
- Организатор УСБАЛ „Акад. Иван Пенчев“ - София
- База за обучение: Трета клиника по ендокринология и болести на обмяната
- **14 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ФЛЕБОТОМИЯ“ - курс за медицински сестри с продължителност 1 учебен ден

- Начало: 18.04.2024 г., 10 курсисти
- Организатор: Аджибадем Сити Клиник Болница „Токуда“ - София
- База за обучение: структура на лечебното заведение
- Лектори: медицинска сестра И. Миланова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ИНХАЛАТОРНО ЛЕЧЕНИЕ - ВИДОВЕ, УСТРОЙСТВА, ТЕХНИКА НА ИЗПОЛЗВАНЕ“ - курс за медицински специалисти с продължителност 5 учебни дни

- Начало: 22.04.2024 г., 15 курсисти
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по клинична алергология
- **30 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ВРОДЕНИ И ПРИДОБИТИ ЗАБОЛЯВАНИЯ В УРОЛОГИЯТА. РЕКОНСТРУКТИВНИ ОПЕРАЦИИ“ - курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 24.04.2024, 5-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“ - София
- База за обучение: Клиника по урология и андрология
- **20 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО“ - курс за медицински специалисти с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 24.04.2024 г., 5-15 курсисти
- Организатор: Катедра „Икономика на здравеопазването“ към Факултета по обществено здраве на Медицински университет - София
- База за обучение: ФОЗ – УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“
- **24 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„УПРАВЛЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ В ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ - ПРОБЛЕМИ И ПРИОРИТЕТИ“ – курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 24.04.2024 г., 5-20 курсисти
- Организатор: Катедра „Здравни грижи“ към Факултета по обществено здраве на Медицински университет - София
- База за обучение: ФОЗ – УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“
- **20 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ЕЛЕКТРОКАРДИОГРАФИЯ - Запознаване на курсистите с основите на електрокардиографското изследване – нормално и патологично. Ритъмни и проводни нарушения - тахикардии и брадикардии. Електрокардиограма при остър коронарен синдром с и без ST елевация“ – тематичен курс за специалисти по здравни грижи с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 24.04.2024 г., 10 курсисти
- Организатор: Аджибадем Сити Клиник Болница „Токуда“ - София
- База за обучение: структура на лечебното заведение
- Лектор: доц. д-р В. Трайков, д.м.
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„МИКРОБИОЛОГИЧНА ДИАГНОСТИКА НА ВАГИНАЛНИ ИНФЕКЦИИ И ВАГИНОЗИ“ – курс за медицински лаборанти с продължителност - 1 учебен ден

- Начало: 25.04.2024 г., 10 курсисти
- Организатор: Медицински университет – Пловдив
- База за обучение: Медицински университет – Пловдив
- Лектор: доц. д-р Т. Дерменджиев, дм
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„МЕТОДИ И ТЕХНИКИ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ПОДВИЖНОСТТА НА ШИЯТА, РАМЕННИЯ ПОЯС И ГОРНИЯ КРАЙНИК“ – курс с продължителност 2 учебни дни

- Начало: 25.04.2024 г., 10 курсисти
- Организатор: Медицински колеж „Йорданка Филаретова“ при МУ - София
- База за обучение: МК „Йорданка Филаретова“
- **12 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо**

„ПОДАГРА“ - курс за медицински специалисти с продължителност 1 учебен ден

- Начало: 25.04.2024 г.
- Организатор УМБАЛ „Св. Георги“ - Пловдив
- База за обучение: Клиника по ревматология, Учебна зала
- Лектор: Доц. д-р С. Ламбова
- Ръководител на курса: ст. мед. сестра Зорница Янкова
- Изпит с тест
- **15 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

КУРСОВЕ ПРЕЗ МАЙ 2024 Г.

„ВИСОКО ТЕХНОЛОГИЧНА КРАНИОТОМИЯ.“ – курс за медицински сестри с продължителност 5 учебни дни

- Начало: март, 3-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“
- База за обучение: Клиника по неврохирургия, Операционна
- Ръководител на курса: ст. мед. лаборантка Котупова
- **32 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ГРЪБНАЧНИ ТРАВМИ В ДЕТСКА ВЪЗРАСТ“ – курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: май, 3-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“
- База за обучение: Отделение по детска неврохирургия
- Ръководител на курса: проф. Н. Габровски
- **20 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ТРАНСПЛАНТАЦИИ И ДОНОРСТВО - МЕДИЦИНСКИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА“ – курс за специалисти по здравни грижи с продължителност 1 учебен ден

- Начало: май 2024 г., 80 курсисти
- Организатор МБАЛ „Д-р Иван Селимински“ - Сливен
- База за обучение: МБАЛ- Сливен
- Лектор: Д-р Христо Василев
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„МЕЖДУНАРОДНО ПРАВНА ДЕЙНОСТ И ЗАЩИТА В СФЕРАТА НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО – Частно правни и публично правни аспекти – Реализиране на правоотношения с международен елемент в сферата на здравеопазването; Трансгранично здравно обслужване; Публично-правни международни отношения в сферата на здравеопазването; Международно правна компетентност на органи по защита“ – курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 08.05.2024 г., 3-20 курсисти
- Организатор: Катедра „Оценка на здравните технологии“ към Факултета по общественото здраве на Медицински университет - София
- База за обучение: ФОЗ – УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“
- **24 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ЛАБОРАТОРНИ МЕТОДИ И ТЕХНИКИ В ИМУНОХЕМАТОЛОГИЧНАТА ДИАГНОСТИКА“ – курс за специалисти по здравни грижи и лекари с продължителност 2 учебни дни, 6 академични часа

- Начало: 08.05.2024 г., минимум 2-ма курсисти, максимум 4-ма курсисти
- Организатор: Военномедицинска академия (ВМА)
- База за обучение: Център по трансфузионна хематология
- Ръководител на обучението: д-р А. Гуцурова и д-р Г. Генова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„КЛИНИЧНА РЕФРАКЦИЯ“ - курс специалисти по здравни грижи с продължителност 5 учебни дни

- Начало: 13.05.2024 г., 5-ма курсисти
- Организатор: Военномедицинска академия (ВМА)
- База за обучение: Клиника „Очни болести“
- Ръководител на обучението: доц. д-р Хр. Видинова, дмн
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„КАТАРАКТАЛНА ХИРУРГИЯ“ - курс за операционни медицински сестри с продължителност 1 учебен ден

- Начало: 13.05.2024, 10 курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“ - София
- База за обучение: Клиника по очни болести
- **18 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА ИНТЕНЗИВНОТО ЛЕЧЕНИЕ И ВИДОВЕ ХРАНЕНЕ - ПАРЕНТЕРАЛНО, ЕНТЕРАЛНО И СМЕСЕНО“ - курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: 13.05.2024, 15 курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“ - София
- База за обучение: КАИЛ
- **32 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ПРЕДКОНЦЕПЦИОНАЛЕН СКРИНИНГ ЗА НОСИТЕЛСТВО“ - курс за медицински специалисти с продължителност 1 учебен ден

- Начало: 13.05.2024 г.
- Организатор УМБАЛ „Св. Георги“ - Пловдив
- База за обучение: Отделение по медицинска генетика, Учебна зала
- Лектор: Д-р Христо Иванов, д.м.
- Ръководител на курса: ст. мед. лаборант Снежина Илиева
- Изпит с тест
- **13 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„КОЖНИ ПРОБИ ПРИ ВЪЗРАСТНИ“ - курс за медицински специалисти с продължителност 5 учебни дни

- Начало: 13.05.2024 г., 15 курсисти
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по клинична алергология
- **30 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ПРИНЦИПИ НА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДИЕТИЧНОТО ХРАНЕНЕ“ - курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 13.05.2024, 10 курсисти
- Организатор: УСБАЛ по детски болести „Проф. Иван Митев“ - София
- База за обучение: Структура на болницата
- **18 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„ЕТИЧНИ АСПЕКТИ НА ВЗАИМООТНОШЕНИЕ В МЕДИЦИНСКАТА ПРАКТИКА. ЕТИЧНИ ПОДХОДИ ЗА СПРАВЯНЕ С КОНФЛИКТИ В МЕДИЦИНСКАТА ПРАКТИКА“ – курс за медицински специалисти с продължителност 5 учебни дни

- Начало: 13.05.2024 г., 3-15 курсисти
- Организатор: Катедра „Биоетика“ към Факултета по обществено здраве на Медицински университет - София
- База за обучение: ФОЗ – УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“
- **40 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„СПЕЦИАЛИЗИРАНИ ГРИЖИ В ИНТЕНЗИВНАТА ТЕРАПИЯ“ – курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 13.05.2024 г., 5-10 курсисти
- Организатор: Катедра „Здравни грижи“ към Факултета по обществено здраве на Медицински университет - София
- База за обучение: ФОЗ – УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“
- **20 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ИНТЕРВЮИРАНЕТО КАТО МЕТОД НА ДИАГНОСТИКА В КЛИНИКО-ПСИХОЛОГИЧНАТА ПРАКТИКА“ - курс за специалисти по здравни грижи и психолози с продължителност 5 учебни дни, 30 академични часа

- Начало: 13.05.2024 г., минимум 3-ма курсисти, максимум 8 курсисти
- Организатор: Военномедицинска академия (ВМА)
- База за обучение: Клиника „Психиатрия“
- Ръководител на обучението: кап. М. Стоянова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„КОНФЛИКТИ В ЗДРАВНИТЕ ГРИЖИ“ – курс с продължителност 2 учебни дни

- Начало: 14.05.2024 г., 5-20 курсисти
- Организатор: Катедра „Здравни грижи“ към Факултета по обществено здраве на Медицински университет - София
- База за обучение: ФОЗ – УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“
- **14 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ИЗСЛЕДВАНЕ НА ДАРЕНАТА КРЪВ ЗА ТРАНСМИСИВНИ ИНФЕКЦИИ ЧРЕЗ ИМУНОЕНЗИМНИ МЕТОДИ“ - курс за специалисти по здравни грижи и лекари с продължителност 2 учебни дни, 6 академични часа

- Начало: 15.05.2024 г., минимум 2-ма курсисти, максимум 4-ма курсисти
- Организатор: Военномедицинска академия (ВМА)
- База за обучение: Център по трансфузионна хематология
- Ръководител на обучението: д-р А. Гуцерева и д-р Кр. Терзиева
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

“СУ - ДЖОК - II част - теория и практика“ – курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 15.05.2024 г., 15 курсисти
- Организатор: Медицински колеж „Йорданка Филаретова“ при МУ - София
- База за обучение: МК „Йорданка Филаретова“
- **15 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„КЛИНИКО-ЛАБОРАТОРНА ДИАГНОЗА НА СПЕШНИТЕ СЪСТОЯНИЯ В ДЕТСКА ВЪЗРАСТ“ - курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 15.05.2024, 5 курсисти
- Организатор: УСБАЛ по детски болести „Проф. Иван Митев“ - София
- База за обучение: Структура на болницата
- **18 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„СЛЕДРОДИЛНА ДЕПРЕСИЯ - ПРИЧИНИ, РИСКОВИ ФАКТОРИ, ПРЕВЕНЦИЯ“ - курс за акушерки и медицински сестри с продължителност 2 учебни дни

- Начало: 16.05.2024 г., 5-10 курсисти
- Организатор: Катедра „Здравни грижи“ към Факултета по обществено здраве на Медицински университет - София
- База за обучение: ФОЗ – УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“
- **14 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„МЕТОДИКА НА ДИХАТЕЛНАТА ГИМНАСТИКА“ – курс с продължителност 2 учебни дни

- Начало: 20.05.2024 г., 10 курсисти
- Организатор: Медицински колеж „Йорданка Филаретова“ при МУ - София
- База за обучение: МК „Йорданка Филаретова“
- **12 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ ПРИ СЪДЕБНОМЕДИЦИНСКИТЕ ЛАБОРАТОРНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ“ – курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 20.05.2024 г., 10 курсисти
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по съдебна медицина и деонтология
- **20 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„РОЛЯ НА ГЕНЕТИЧНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ В ПЕРСОНАЛИЗИРАНАТА МЕДИЦИНА“ - курс за медицински специалисти с продължителност 1 учебен ден

- Начало: 20.05.2024 г.
- Организатор УМБАЛ „Св. Георги“ - Пловдив
- База за обучение: Отделение по медицинска генетика, Учебна зала
- Лектор: Д-р Христо Иванов, д.м.
- Ръководител на курса: ст. мед. лаборант Снежина Илиева
- Изпит с тест
- **13 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОБРАЗНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ ПРИ НЕВРОЛОГИЧНИ И ПСИХИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ“ – тематичен курс за рентгенови лаборанти и медицински сестри с продължителност 1 учебен ден

- Начало: 21.05.2024 г., 10 курсисти
- Организатор УМБАЛ по неврология и психиатрия „Св. Наум“ - София
- База за обучение: УМБАЛНП „Св. Наум“
- **8 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„ЕСТЕТИЧНА И ВЪЗСТАНОВИТЕЛНА ХИРУРГИЯ. ФЕЙСЛИФТ. МЕЗОКОНЦИ. ЛИПОСУКЦИЯ“ - курс за медицински специалисти с продължителност 1 учебен ден

- Начало: 21.05.2024 г.
- Организатор УМБАЛ „Св. Георги“ - Пловдив
- База за обучение: Отделение по медицинска генетика, Учебна зала
- Лектор: Доц. Зънзов, д.м.; д-р Кискинов; д-р Иванова; д-р Атанасова, д.м.
- Ръководител на курса: ст. мед. сестра Величка Петкова
- Изпит с тест
- **15 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ВЪЗМОЖНОСТИТЕ НА АНДРОЛОГИЯТА ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА БЕЗПЛОДИЕТО У ДВОЙКИТЕ. ГЕНЕТИЧНО ОБУСЛОВЕНИ СИНДРОМИ И ИНФЕРТИЛИТЕТ ПРИ МЪЖА“ - курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 21.05.2024, 5-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“ - София
- База за обучение: Клиника по урология и андрология
- **20 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ЕСТЕТИЧНА И ВЪЗСТАНОВИТЕЛНА ХИРУРГИЯ. ВЪЗСТАНОВИТЕЛНА ХИРУРГИЯ. ТРУДНО ЗАРАСТВАЩИ РАНИ. VAS-ТЕРАПИЯ“ - курс за медицински специалисти с продължителност 1 учебен ден

- Начало: 22.05.2024 г.
- Организатор УМБАЛ „Св. Георги“ - Пловдив
- База за обучение: Отделение по медицинска генетика, Учебна зала
- Лектор: Д-р Атанасова, д.м.; ст. мед. сестра В. Петкова
- Ръководител на курса: ст. мед. сестра Величка Петкова
- Изпит с тест
- **13 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„СЕСТРИНСКИ ГРИЖИ ПРИ ПАЦИЕНТИ С НЕФРОЛОГИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ“ - курс за медицински сестри с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 27.05.2024 г., 10 курсисти
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по нефрология и трансплантация
- **18 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ХОРМОНИ НА ЩИТОВИДНАТА ЖЛЕЗА. ФУНКЦИИ И МЕТОДИ НА АНАЛИЗ“ - курс за медицински лаборанти и медицински сестри с продължителност 3 учебни дни, 18 академични часа

- Начало: 27.05.2024 г., 3-ма курсисти
- Организатор: МБАЛ-Пловдив към Военномедицинска академия (ВМА)
- База за обучение: Клинична лаборатория
- Ръководител на обучението: д-р Ю. Дичева
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„СИНДРОМ НА ОБСТРУКТИВНА СЪННА АПНЕЯ. ДИАГНОСТИКА И ЛЕЧЕНИЕ . АПАРАТУРА“ - курс за професионалисти по здравни грижи с продължителност 2 учебни дни, 12 академични часа

- Начало: 29.05.2024 г., 5-ма курсисти
- Организатор: Военномедицинска академия (ВМА)
- База за обучение: Клиника „Пневмология и фтизиатрия“
- Ръководител на обучението: доц. д-р М. Енчева, дм
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

КУРСОВЕ ПРЕЗ ЮНИ 2024 Г.

„ПЪРВОНАЧАЛЕН КУРС ЗА ЛЕКАРИ-БОРДНИ, ФЕЛДШЕРИ-БОРДНИ, МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ-БОРДНИ И САНИТАРНИ ИНСТРУКТОРИ-БОРДНИ“ - курс за лекари, фелдшери, медицински сестри и санитарни инструктори на щатна длъжност в Българската армия с изискване за участие в авиомедицинска евакуация с продължителност 10 учебни дни, 80 академични часа

- Начало: 03.06.2024 г., минимум 2-ма курсист, максимум 6-ма курсисти
- Организатор: Военномедицинска академия (ВМА)
- База за обучение: Катедра „Авиационна и морска медицина“ и Център за авиационна, морска физиология и евакуация
- Ръководител на обучението: проф. д-р Л. Алексиев, дм
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ФУНКЦИОНАЛНО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ДИШАНЕТО ПРИ ВЪЗРАСТНИ“ - курс за медицински специалисти с продължителност 5 учебни дни

- Начало: 03.06.2024 г., 15 курсисти
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по клинична алергология
- **30 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„АКТУАЛНИ ПРОБЛЕМИ НА КЛИНИЧНО-ЛАБОРАТОРНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ“ - курс за медицински лаборанти с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 05.06.2024 г., 12 курсисти
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Катедра по клинична имунология
- **20 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОТГОВОРНОСТИ НА МЕДИЦИНСКИЯ СПЕЦИАЛИСТ ПРИ ОПАЗВАНЕ ЗДРАВЕТО И БЕЗОПАСНОСТТА НА РАБОТНОТО МЯСТО“ - курс за медицински специалисти с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 05.06.2024 г., 5-10 курсисти
- Организатор: Катедра „Трудова медицина“ към Факултета по обществено здраве на Медицински университет - София
- База за обучение: ФОЗ – УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“
- **24 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„СОЦИАЛНИ И ЗДРАВНИ ПРОБЛЕМИ НА ДЕЦА С ЕПИЛЕПСИЯ“ – курс с продължителност 2 учебни дни

- Начало: 05.06.2024 г., 5-20 курсисти
- Организатор: Катедра „Здравни грижи“ към Факултета по общественото здраве на Медицински университет - София
- База за обучение: ФОЗ – УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“
- **14 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„РИСКОВИ ФАКТОРИ ЗА СЪРДЕЧНО-СЪДОВИ ЗАБОЛЯВАНИЯ ПРИ ДЕЦА И ЮНОШИ. ПРОМОЦИЯ, ПРЕВЕНЦИЯ И ПРОФИЛАКТИКА“ – курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 10.06.2024 г., 5-20 курсисти
- Организатор: Катедра „Здравни грижи“ към Факултета по общественото здраве на Медицински университет - София
- База за обучение: ФОЗ – УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“
- **24 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„НОВИ ДИАГНОСТИЧНИ МЕТОДИ В МИКРОБИОЛОГИЧНАТА ЛАБОРАТОРИЯ“ – курс за медицински лаборанти с продължителност 2 учебни дни

- Начало: 10.06.2024 г., 10 курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Централна лаборатория по микробиология
- **13 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ЕНДОКРИНОЛОГИЯ НА КЛИМАКТЕРИУМА (МЪЖКИ, ЖЕНСКИ)“ – тематичен курс за медицински специалисти с продължителност 2 учебни ден

- Начало: 10.06.2024 г., 10 курсисти
- Организатор: УСБАЛ „Акад. Иван Пенчев“ - София
- База за обучение: Първа клиника по ендокринология и болести на обмяната
- **20 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„МАНУАЛНИ ТРАКЦИИ И МОБИЛИЗАЦИИ НА ПЕРИФЕРНИ СТАВИ - при заболявания и увреди на нервната система и опорно-двигателния апарат“ – курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 11.06.2024 г., 5-15 курсисти
- Организатор: Катедра „Кинезитерапия“ към Факултета по общественото здраве на Медицински университет - София
- База за обучение: ФОЗ – УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“
- **20 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„СПЕШНИ СЪСТОЯНИЯ В ОФТАЛМОЛОГИЯТА“ - курс за операционни медицински сестри с продължителност 1 учебен ден

- Начало: 11.06.2024, 10 курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“ - София
- База за обучение: Клиника по очни болести
- **8 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„МЕТОДИЧНИ УКАЗАНИЯ И ИЗИСКВАНИЯ СВЪРЗАНИ С ВЗЕМАНЕТО И ТРАНСПОРТИРАНЕТО НА БИОЛОГИЧНИ МАТЕРИАЛИ“ - курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 12.06.2024, 5-ма курсисти
- Организатор: УСБАЛ по детски болести „Проф. Иван Митев“ - София
- База за обучение: Микробиологична лаборатория
- **18 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„СПЕШНИ СЪСТОЯНИЯ В УРОЛОГИЯ. ДИАГНОСТИКА, ПОВЕДЕНИЕ И ЛЕЧЕНИЕ. ПРЕКАНЦЕРОЗНИ СЪСТОЯНИЯ И ТУМОРИ НА МЪЖКАТА ПОЛОВА СИСТЕМА“ - курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 19.06.2024, 5-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“ - София
- База за обучение: Клиника по урология и андрология
- **20 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**
-

„ИНСУЛИНОВА РЕЗИСТЕНТНОСТ. НОМА INDEX. МЕТОДИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ“ - курс за медицински лаборанти и медицински сестри с продължителност 3 учебни дни, 18 академични часа

- Начало: 24.06.2024 г., 3-ма курсисти
- Организатор: МБАЛ-Пловдив към Военномедицинска академия (ВМА)
- База за обучение: Клинична лаборатория
- Ръководител на обучението: д-р Ю. Дичева
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„КАЧЕСТВО НА ЖИВОТ НА ПАЦИЕНТИ С ХРОНИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ“ - курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 26.06.2024 г., 5-20 курсисти
- Организатор: Катедра „Здравни грижи“ към Факултета по обществено здраве на Медицински университет - София
- База за обучение: ФОЗ – УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“
- **20 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОСНОВНИ АСПЕКТИ И ПРИОРИТЕТИ НА ГРИЖИТЕ ПРИ ДЕЦА С ЦЕРЕБРАЛНА ПАРАЛИЗА“ - курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: 26.06.2024 г., 5-20 курсисти
- Организатор: Катедра „Здравни грижи“ към Факултета по обществено здраве на Медицински университет - София
- База за обучение: ФОЗ – УМБАЛ „Царица Йоанна - ИСУЛ“
- **20 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

КУРСОВЕ ПРЕЗ ЮЛИ 2024 Г.

„ОБУЧЕНИЕ НА МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ ПРИ ПОСТАВЯНЕ НА ЕЛЕКТРОКАРДИОСТИМУЛАТОР“ - курс за медицински сестри с продължителност 10 дни

- Начало: юли, 2-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Света Екатерина“
- База за обучение: структура на болницата
- Лектор: проф. С. Йовев, д.м.н
- Ръководител на курса: ст. мед. сестра Цана Симеонова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОБУЧЕНИЕ НА АНЕСТЕЗИОЛОГИЧНИ СЕСТРИ В СЪРДЕЧНОСЪДОВАТА ХИРУРГИЯ“ - курс за медицински сестри с продължителност 10 дни

- Начало: юли, 2-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Света Екатерина“
- База за обучение: Клиника по анестезиология, Операционен блок
- Лектор: Д-р Б. Тенев
- Ръководител на курса: ст. мед. сестра Диана Кръстева
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОБУЧЕНИЕ НА МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ ЗА РАБОТА В КАРДИОЛОГИЧНО ОТДЕЛЕНИЕ“ - курс за медицински сестри с продължителност 10 дни

- Начало: юли, 5-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Света Екатерина“
- База за обучение: Клиника по кардиология
- Лектор: проф. Трендафилова, д.м.н.
- Ръководител на курса: ст. мед. сестра Иванка Желева
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

ЦЕЛОГОДИШНИ КУРСОВЕ ПРЕЗ 2024 Г. ЗА ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ НА ПРОФЕСИОНАЛИСТИ ПО ЗДРАВНИ ГРИЖИ, КРЕДИТИРАНИ ОТ БАПЗГ

УМБАЛ „Александровска“

„КОЖНИ ПРОБИ ПРИ ВЪЗРАСТНИ“ - курс за медицински специалисти с продължителност 5 учебни дни

- Начало: по избор на курсиста, индивидуално обучение
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по клинична алергология
- **30 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ИНХАЛАТОРНО ЛЕЧЕНИЕ - ВИДОВЕ, УСТРОЙСТВА, ТЕХНИКА НА ИЗПОЛЗВАНЕ“ - курс за медицински специалисти с продължителност 5 учебни дни

- Начало: по избор на курсиста, индивидуално обучение
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по клинична алергология
- **30 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ФУНКЦИОНАЛНО ИЗСЛЕДВАНЕ НА ДИШАНЕТО ПРИ ВЪЗРАСТНИ“ - курс за медицински специалисти с продължителност 5 учебни дни

- Начало: по избор на курсиста, индивидуално обучение
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по клинична алергология
- **30 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„СПЕЦИФИЧНИ СЕСТРИНСКИ ГРИЖИ ПРИ ПАЦИЕНТИ, ПОДГОТВЯНИ ЗА БЪБРЕЧНА ТРАНСПЛАНТАЦИЯ И ПРИ ТРАНСПЛАНТИРАНИ С ИНФЕКЦИИ“ - курс за медицински сестри с продължителност 3 учебни дни

- Начало: по избор на курсиста, индивидуално обучение
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по нефрология и трансплантация
- **18 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„СПЕЦИФИЧНИ СЕСТРИНСКИ ГРИЖИ ПРИ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПЛАЗМООБМЕН“ - курс за медицински сестри с продължителност 3 учебни дни

- Начало: по избор на курсиста, индивидуално обучение
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по нефрология и трансплантация
- **18 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„СЕСТРИНСКИ ГРИЖИ ПРИ ПАЦИЕНТИ С НЕФРОЛОГИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ“ - курс за медицински сестри с продължителност 3 учебни дни

- Начало: по избор на курсиста, индивидуално обучение
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по нефрология и трансплантация
- **18 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„СПЕЦИФИЧНИ СЕСТРИНСКИ ГРИЖИ ПРИ ПАЦИЕНТИ ПРИ ПРЕДДИАЛИЗЕН СТАДИЙ“ - курс за медицински сестри с продължителност 3 учебни дни

- Начало: по избор на курсиста, индивидуално обучение
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по нефрология и трансплантация
- **18 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„КОНВЕНЦИОНАЛНИ И ХИБРИДНИ НУКЛЕАРНОМЕДИЦИНСКИ МЕТОДИ – SPECT, PET И КОМБИНАЦИЯТА ИМ С СТ“ - курс за рентгенови лаборанти с продължителност 3 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, индивидуално обучение за 2-ма курсисти
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по нуклеарна медицина
- **18 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„НОВИ НУКЛЕАРНОМЕДИЦИНСКИ МЕТОДИ, ТЕХНИКИ И РАДИОФАРМАЦЕВТИЦИ GA-PEPTIDES“ - курс за рентгенови лаборанти с продължителност 2 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, индивидуално обучение за 2-ма курсисти
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по нуклеарна медицина
- **12 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„КОМПЮТЪР-ТОМОГРАФСКА ОБРАЗНА ДИАГНОСТИКА“ - курс за рентгенови лаборанти с продължителност 10 учебни дни

- Начало: по избор на курсиста, индивидуално обучение
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по образна диагностика
- **60 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„МАГНИТНО-РЕЗОНАНСНА ОБРАЗНА ДИАГНОСТИКА“ - курс за рентгенови лаборанти с продължителност 15 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, индивидуално обучение за 2-ма курсисти
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по образна диагностика
- **90 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„ПРИЛОЖЕНИЕ НА ЛАЗЕР И УЛТРАЗВУК В УРОЛОГИЯТА“ – курс за операционни сестри с продължителност 3 учебни дни

- Начало: по избор на курсиста, индивидуално обучение
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по урология
- **18 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ТРАНСУРЕТРАЛНА ХИРУРГИЯ“ – курс за операционни сестри с продължителност 3 учебни дни

- Начало: по избор на курсиста, индивидуално обучение
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по урология
- **18 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„БИОПСИЯ ПОД ЕХОГРАФСКИ И ЕНДОСКОПСКИ КОНТРОЛ В УРОЛОГИЯТА“ – курс за операционни сестри с продължителност 3 учебни дни

- Начало: по избор на курсиста, индивидуално обучение
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по урология
- **18 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ЛАПАРОСКОПСКИ ОПЕРАЦИИ В УРОЛОГИЯТА“ – курс за операционни сестри с продължителност 3 учебни дни

- Начало: по избор на курсиста, индивидуално обучение
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по урология
- **18 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„КУРС ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ОПЕРАЦИОННИ СЕСТРИ - Организация на работата в операционен блок; Асептика и антисептика; Хирургичен инструментариум и хирургични консумативи“ – курс с продължителност 20 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 2-ма курсисти, индивидуално обучение
- Организатор УМБАЛ „Александровска“ - София
- База за обучение: Клиника по хирургия
- **120 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

УМБАЛСМ "Н. И. Пирогов"

„ОБРАЗНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ В УРОРЕНТГЕНОЛОГИЯТА“ - курс за рентгенови лаборанти с продължителност 5 учебни дни

- Начало: дата по избор на курсистите, 2-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“
- База за обучение: Клиника по образна диагностика
- Ръководител на курса: ст. рентг. лаборант Юлиана Янева
- **40 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„ДЕНТАЛНИ ОБРАЗНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ“ - курс за операционни медицински сестри с продължителност 10 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 4-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“
- База за обучение: Клиника по образна диагностика
- Ръководител на курса: стари рентг. лаборант Юлияна Янева
- **24 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ГРЪДНА ТРАВМА И НЕОТЛОЖНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ НА ОРГАНИТЕ НА ГРЪДНИЯ КОШ“ - курс за операционни медицински сестри с продължителност 5 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 2-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“
- База за обучение: Втора клиника по хирургия
- Ръководител на курса: доц. д-р Ст. Сопотенски
- **24 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„КОМПЮТЪРНА ТОМОГРАФИЯ“ - курс за рентгенови лаборанти с продължителност 10 учебни дни

- Начало: дата по избор на курсистите, 2-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“
- База за обучение: Клиника по образна диагностика
- Ръководител на курса: ст. рентг. лаборант Юлияна Янева
- **80 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ИНТЕРВЕНЦИОНАЛНИ ОБРАЗНО ДИАГНОСТИЧНИ ПРОЦЕДУРИ“ - курс за рентгенови лаборанти с продължителност 10 учебни дни

- Начало: дата по избор на курсистите, 2-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“
- База за обучение: Клиника по образна диагностика
- **80 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ДЕНТАЛНИ ОБРАЗНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ“ - курс за рентгенови лаборанти с продължителност 3 учебни дни

- Начало: дата по избор на курсистите, 2-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“
- База за обучение: Клиника по образна диагностика
- **24 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОБУЧЕНИЕ НА ОПЕРАЦИОННИ МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ В КОРЕМНО-ГРЪДНАТА ХИРУРГИЯ - Организация на работата в операционен блок; Асептика и антисептика; Хирургичен инструментариум и хирургични консумативи“ - курс с продължителност 20 учебни дни

- Начало: дата по избор на курсистите, 10 курсисти
- Организатор: УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“
- База за обучение: Операционен блок
- **125 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„ОБУЧЕНИЕ НА ОПЕРАЦИОННИ СЕСТРИ В КОРЕМНО-ГРЪДНА ЛАПАРОСКОПСКА ХИРУРГИЯ“ - курс с продължителност 10 учебни дни

- Начало: дата по избор на курсистите, 5-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“
- База за обучение: Операционен блок
- **65 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ДИАЛИЗНО ЛЕЧЕНИЕ – АПАРАТУРА И ЗДРАВНИ ГРИЖИ“ - курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: дата по избор на курсистите, 2-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“
- База за обучение: Операционен блок
- **35 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„РАБОТА В УЛТРАЗВУКОВИ ЛАБОРАТОРИИ ПО ИТЕРВЕНЦИОНАЛНА ГАСТРОЕНТЕРОЛОГИЯ. Работа на медицинските специалисти по време на итервенционалните процедури под ултразвуков контрол“ - курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: по желание на курсистите, 5-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“
- База за обучение: Отделение по гастроентерология
- Ръководител на курса: проф. д-р Никола Григоров, дм
- **20 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОВЛАДЯВАНЕ НА СПЕШНИ СЪСТОЯНИЯ “ - курс за медицински сестри с продължителност 10 учебни дни

- Начало: по желание на курсистите, 10-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов“
- База за обучение: МСО
- Ръководител на курса: мед. сестра Славка Маркова
- **62 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

Военномедицинска академия (ВМА)

„ПРЕКВАЛИФИКАЦИЯ НА МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ В ОПЕРАЦИОННИ“ - курс с продължителност 20 учебни дни

- Начало: първо число на всеки месец (без юни, юли и август), максимум 2-ма курсисти
- Организатор: Военномедицинска академия (ВМА)
- База за обучение: Операционен център
- Ръководител на обучението: доц. д-р Хр. Лозанов, дм
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ВОЕННОМЕДИЦИНСКА ПОДГОТОВКА ЗА МЕДИЦИНСКИ ЕКИПИ, УЧАСТВАЩИ В МНОГОНАЦИОНАЛНИ ОПЕРАЦИИ“ - курс за подготовка на кадрови и приети на служба в постоянния резерв лекари, медицински сестри и санитарни инструктори/бойни санитарни, определени за участие в медицински екипи за медицинско осигуряване на военнослужещи от формирования на съюзнически армии при операции на НАТО и ЕС зад граница. Продължителност на курса - 5 учебни дни, 30 академични часа

- Начало: 20 дни преди ротацията, максимум 6-ма курсисти
- Организатор: Военномедицинска академия (ВМА)
- База за обучение: Център за професионално обучение
- Ръководител на обучението: кап. ас. д-р М. Иванова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„ОПРЕСНИТЕЛЕН КУРС ПО ВОЕННОМЕДИЦИНСКО ОСИГУРЯВАНЕ ЗА МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ“
курс за медицински сестри от Въоръжените сили на Република България с продължителност 5 учебни дни, 40 академични часа

- Начало: по заявка на курсистите, 10 курсисти
- Организатор: Военномедицинска академия (ВМА)
- База за обучение: Център за професионално обучение
- Ръководител на обучението: кап. ас. д-р М. Иванова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

Аджибадем Сити Клиник Болница Токуда – София

„ПРЕВЪРЗОЧНА ТЕХНИКА С ПРАКТИЧЕСКИ УПРАЖНЕНИЯ“ - курс за медицински сестри, работещи в хирургични отделения и кабинети, с продължителност 3 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 5-ма курсисти
- Организатор: Аджибадем Сити Клиник Болница „Токуда“ - София
- База за обучение: структура на лечебното заведение
- Лектор: проф. д-р К. Драганов, дмн
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОБУЧЕНИЕ НА ОПЕРАЦИОННИ МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ ПО ОБЩА И ЕНДОСКОПСКА ХИРУРГИЯ“ - курс за медицински сестри, работещи в болнични структури, с продължителност 3 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 5-ма – 3-ма курсисти
- Организатор: Аджибадем Сити Клиник Болница „Токуда“ - София
- База за обучение: структура на лечебното заведение
- Лектор: проф. д-р К. Драганов, дмн
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ВИДЕО - АСИСТИРАНА МЕДИАСТИНОСКОПИЯ. ВИДЕОАСИСТИРАНА ТОРАКОСКОПИЯ“ - курс за медицински сестри, работещи в операционна зала, с продължителност 3 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 5-ма курсисти
- Организатор: Аджибадем Сити Клиник Болница „Токуда“ - София
- База за обучение: структура на лечебното заведение
- Лектор: доц. д-р Цв. Минчев, дм
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ИЗИСКВАНИЯ ЗА ВЗЕМАНЕ, ИДЕНТИФИКАЦИЯ И ЕТИКЕТИРАНЕ НА КРЪВНИ ПРОБИ ЗА ИМУНОХЕМАТОЛОГИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ. ВОДЕНЕ НА ДОКУМЕНТАЦИЯ“ - тематичен курс за лекари, медицински лаборанти и медицински сестри с продължителност 1 учебен ден

- Начало: по избор на курсистите, 3-ма курсисти
- Организатор: Аджибадем Сити Клиник Болница „Токуда“ - София
- База за обучение: структура на лечебното заведение
- Лектор: д-р Е. Алова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОБУЧЕНИЕ ЗА РАБОТА С IN-500 BIO RAD - ШВЕЙЦАРИЯ (АВТОМАТИЗИРАНА СИСТЕМА ЗА ИМУНОХЕМАТОЛОГИЧНА ДИАГНОСТИКА)“ - курс с продължителност 2 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, един - 3-ма курсисти
- Организатор: Аджибадем Сити Клиник Болница „Токуда“ - София
- База за обучение: структура на лечебното заведение
- Лектор: д-р Ем. Алова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„АСИСТЕНЦИЯ ПРИ ОПЕРАЦИИ С РОБОТИЗИРАНА СИСТЕМА „ДА ВИНЧИ“ – курс за операционни медицински сестри и акушерки с продължителност 2 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 2-ма курсисти
- Организатор: Аджибадем Сити Клиник Болница „Токуда“ - София
- База за обучение: структура на лечебното заведение
- Лектор: д-р Л. Танчев
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„УРОЛОГИЧНА ЛАПАРОСКОПИЯ“ – курс с продължителност 2 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 3-ма курсисти
- Организатор: Аджибадем Сити Клиник Болница „Токуда“ - София
- База за обучение: структура на лечебното заведение
- Лектор: д-р А. Попов
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„РОБОТ – АСИСТИРАНА УРОЛОГИЯ“ – курс с продължителност 2 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 3-ма курсисти
- Организатор: Аджибадем Сити Клиник Болница „Токуда“ - София
- База за обучение: структура на лечебното заведение
- Лектор: д-р А. Попов
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ПЕРКУТАННА ХИРУРГИЯ ПРИ НЕФРОЛИТИАЗА“ – курс с продължителност 2 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 3-ма курсисти
- Организатор: Аджибадем Сити Клиник Болница „Токуда“ - София
- База за обучение: структура на лечебното заведение
- Лектор: д-р А. Попов
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

УСБАЛ по акушерство и гинекология „Майчин дом“ – София

- **„ДИАБЕТ И БРЕМЕННОСТ“** – курс за акушерки и медицински сестри с продължителност 5 учебни дни
- Начало: по избор на курсистите, 10 курсисти, индивидуално обучение
- Организатор: УСБАЛАГ „Майчин дом“ - София
- База за обучение: Клиника по патология на бременността
- **30 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ИНТЕНЗИВНИ ГРИЖИ И ЛЕЧЕНИЕ НА НЕДОНОСЕНИ И УВРЕДЕНИ ДЕЦА“ – курс за акушерки и медицински сестри с продължителност 5 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 10 курсисти, индивидуално обучение
- Организатор: УСБАЛАГ „Майчин дом“ - София
- База за обучение: Клиника по неонатология
- **30 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„ОБУЧЕНИЕ ЗА АНЕСТЕЗИОЛОГИЧНИ АКУШЕРКИ - СЪВРЕМЕННИ АНЕСТЕТИЧНИ ТЕХНИКИ И МЕДИКАЦИЯ, ВИДОВЕ АНЕСТЕТИЦИ“ - курс с продължителност 2 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 20 курсисти, индивидуално обучение
- Организатор: УСБАЛАГ „Майчин дом“ - София
- База за обучение: Операционен блок
- **120 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОБУЧЕНИЕ ЗА ОПЕРАЦИОННИ АКУШЕРКИ - Организация на работата в Операционен блок; Асептика и антисептика; Хирургичен инструментариум и хирургични консумативи“ - курс с продължителност 2 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 20 курсисти, индивидуално обучение
- Организатор: УСБАЛАГ „Майчин дом“ - София
- База за обучение: Операционен блок
- **120 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОБУЧЕНИЕ НА ОПЕРАЦИОННИ АКУШЕРКИ ПО ЕНДОСКОПСКА ТЕХНИКА“ - курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 3-ма курсисти, индивидуално обучение
- Организатор: УСБАЛАГ „Майчин дом“ - София
- База за обучение: Операционен блок
- **35 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ПОВЕДЕНИЕ НА АКУШЕРКАТА ПРИ РАЖДАЩИ ПАЦИЕНТКИ С ПРИДРУЖАВАЩИ ЗАБОЛЯВАНИЯ“ - курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 2-ма курсисти, индивидуално обучение
- Организатор: УСБАЛАГ „Майчин дом“ - София
- База за обучение: Родилна зала
- **30 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„УСЛОЖНЕНИЯ В ПОСЛЕРОДОВИЯ ПЕРИОД“ - курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 5-ма курсисти, индивидуално обучение
- Организатор: УСБАЛАГ „Майчин дом“ - София
- База за обучение: Родилно отделение
- **18 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ПРОБЛЕМИ НА ОБЕЗБОЛЯВАНЕТО В АКУШЕРСТВОТО И ГИНЕКОЛОГИЯТА“ - курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 2-ма курсисти, индивидуално обучение
- Организатор: УСБАЛАГ „Майчин дом“ - София
- База за обучение: КАИЛ
- **30 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„ОБУЧЕНИЕ НА АКУШЕРКИ ЗА РАБОТА В ДИАГНОСТИЧНО-КОНСУЛТАТИВЕН БЛОК“ - курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 2-ма курсисти, индивидуално обучение
- Организатор: УСБАЛАГ „Майчин дом“ - София
- База за обучение: ДКБ
- **18 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОБУЧЕНИЕ НА АКУШЕРКИТЕ В ПОДПОМАГАНЕ НА РОДИЛКИТЕ В ПРОЦЕСА НА КЪРМЕНЕ“ - курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 2-ма курсисти, индивидуално обучение
- Организатор: УСБАЛАГ „Майчин дом“ - София
- База за обучение: Родилно отделение
- **18 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

УМБАЛ „Свети Иван Рилски“ – София

„ОБУЧЕНИЕ ЗА РАБОТА В БРОНХОЛОГИЧНО ОТДЕЛЕНИЕ. ОСНОВНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА МЕДИЦИНСКАТА СЕСТРА ПРИ ИНТЕРВЕНЦИОНАЛНИ ПРОЦЕДУРИ В БРОНХОЛОГИЯТА“ - курс с продължителност 10 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 5-ма курсисти, индивидуално обучение
- Организатор: УМБАЛ „Св. Иван Рилски“
- **60 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

УМБАЛ ПО НЕВРОЛОГИЯ И ПСИХИАТРИЯ „СВЕТИ НАУМ“

„ОБУЧЕНИЕ НА МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ В ПРОВЕЖДАНЕ НА ЕМГ ПРИ НЕВРОЛОГИЧНО БОЛНИ“ - курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: по избор на курсиста, 1 курсист
- Организатор УМБАЛ по неврология и психиатрия „Св. Наум“ - София
- База за обучение: УМБАЛНП „Св. Наум“
- **30 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОБУЧЕНИЕ НА МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ В ПРОВЕЖДАНЕ НА ЕВОКИРАНИ ПОТЕНЦИАЛИ ПРИ ПАЦИЕНТИ С МНОЖЕСТВЕНА СКЛЕРОЗА“ - курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: по избор на курсиста, 1 курсист
- Организатор УМБАЛ по неврология и психиатрия „Св. Наум“ - София
- База за обучение: УМБАЛНП „Св. Наум“
- **30 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

УСБАЛ по ортопедия „Проф. Б. Бойчев“

„ЕНДОПРОТЕЗИРАНЕ НА ТАЗОБЕДРЕНА И КОЛЯННА СТАВА“ - курс за операционни сестри с продължителност 15 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 5-ма курсисти
- Организатор УМБАЛ по ортопедия „Проф. Б. Бойчев“ - София
- База за обучение: Операционен блок
- **90 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„ПЕРИОПЕРАТИВНИ ГРИЖИ И ПОВЕДЕНИЕ НА МЕДИЦИНСКАТА СЕСТРА ПРИ ПАЦИЕНТИ В КРИТИЧНО СЪСТОЯНИЕ“ – курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 10 курсисти
- Организатор УМБАЛ по ортопедия „Проф. Б. Бойчев“ - София
- База за обучение: КАИЛ
- **47 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„СЕСТРИНСКИ ГРИЖИ ЗА ПАЦИЕНТИ С ОРТОПЕДИЧНИ ОПЕРАТИВНИ ИНТЕРВЕНЦИИ“ – курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 5-ма курсисти
- Организатор УМБАЛ по ортопедия „Проф. Б. Бойчев“ - София
- База за обучение: КДО ХГК
- **30 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

УМБАЛ „Света Анна“ – София

„ОБУЧЕНИЕ НА ОПЕРАЦИОННИ МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ В УРОЛОГИЧНА ЕНДОСКОПСКА ОПЕРАЦИОННА С РИГИДНИ И ФЛЕКСИБИЛНИ ИНСТРУМЕНТИ“ - курс с продължителност 10 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 5-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Св. Анна“ - София
- База за обучение: структура на болницата
- **60 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОБУЧЕНИЕ НА ОПЕРАЦИОННИ МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ ПО ЕНДОСКОПСКА ХИРУРГИЯ“ - курс с продължителност 10 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, 10 курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Св. Анна“ - София
- База за обучение: структура на болницата
- **60 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОБУЧЕНИЕ НА МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ ЗА РАБОТА В ХИРУРГИЧЕСКО ОТДЕЛЕНИЕ“ - курс с продължителност 10 учебни дни

- Начало: дата по избор на курсистите през април и октомври, 10 курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Св. Анна“ - София
- База за обучение: структура на болницата
- **60 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

УМБАЛ „Света Екатерина“ – София

„АНЕСТЕЗИОЛОГИЯ И ИНТЕНЗИВНО ЛЕЧЕНИЕ“ - курс за медицински сестри, които работят в КАИЛ, в 2 модула по 5 дни

- Начало: по избор на курсистите, 5-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Света Екатерина“
- База за обучение: Клиника по анестезиология и интензивно лечение
- Лектор: доц. Ф. Абединов, дм
- Ръководител на курса: ст. мед. сестра Иванка Ангелова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„ОПЕРАТИВНИ ТЕХНИКИ В СЪРДЕЧНО - СЪДОВАТА ХИРУРГИЯ“ - курс за операционни медицински сестри с продължителност 10 учебни дни

- Начало: по избор на курсистите, един – 2-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Света Екатерина“
- База за обучение: Операционен блок към Клиниката по кардиохирургия.
- Лектор: д-р Б. Колев
- Ръководител на курса: мед. сестра Виолета Бориславова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОБУЧЕНИЕ НА МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ ПРИ ИНВАЗИВНИ ПРОЦЕДУРИ“ - курс за медицински сестри с продължителност 10 дни

- Начало: по желание на курсистите, 3-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Света Екатерина“
- База за обучение: Ангиографски кабинет към Клиниката по кардиология.
- Лектор: проф. Трендафилова, д.м.н.
- Ръководител на курса: ст. мед. сестра Вангелина Вангелова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОБУЧЕНИЕ НА МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ ПРИ ПОСТАВЯНЕ НА ЕЛЕКТРОКАРДИОСТИМУЛАТОР“ - курс за медицински сестри с продължителност 10 дни

- Начало: по избор на курсистите, 1 – 2-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Света Екатерина“
- База за обучение: структура на болницата
- Лектор: проф. С. Йовев, д.м.н.
- Ръководител на курса: ст. мед. сестра Цана Симеонова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОБУЧЕНИЕ НА АНЕСТЕЗИОЛОГИЧНИ СЕСТРИ В СЪРДЕЧНОСЪДОВАТА ХИРУРГИЯ“ - курс за медицински сестри с продължителност 10 дни

- Начало: по избор на курсистите, 1 – 2-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Света Екатерина“
- База за обучение: Клиника по анестезиология, Операционен блок
- Лектор: Д-р Б. Тенев
- Ръководител на курса: ст. мед. сестра Диана Кръстева
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОБУЧЕНИЕ НА МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ ЗА РАБОТА В КАРДИОЛОГИЧНО ОТДЕЛЕНИЕ“ - курс за медицински сестри с продължителност 10 дни

- Начало: по избор на курсистите, 1 – 2-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Света Екатерина“
- База за обучение: Клиника по кардиология
- Лектор: проф. Трендафилова, д.м.н.
- Ръководител на курса: ст. мед. сестра Иванка Желева
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„КАРДИОПУЛМОНАЛНА РЕСУСЦИТАЦИЯ“ - курс за медицински сестри в два модула по 3 дни

- Начало: по избор на курсистите, 5-ма курсисти
- Организатор: УМБАЛ „Света Екатерина“
- База за обучение: Клиника по анестезиология и интензивно лечение
- Лектор: доц. Абединов, д.м.
- Ръководител на курса: главна мед. сестра Ирен Миленкова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

УСБАЛ по детски болести „Проф. Иван Митев“ – София

„ИНТЕНЗИВНА ТЕРАПИЯ В НЕОНАТОЛОГИЯТА“ - курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: дата по избор на курсиста, 1 курсист
- Организатор: УСБАЛ по детски болести „Проф. Иван Митев“ - София
- База за обучение: Клиника по неонатология
- **30 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„НОЗОКОМИАЛНИ ИНФЕКЦИИ В НЕОНАТОЛОГИЯТА“ - курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: дата по избор на курсиста, 1 курсист
- Организатор: УСБАЛ по детски болести „Проф. Иван Митев“ - София
- База за обучение: Клиника по неонатология
- **30 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„АНЕСТЕЗИОЛОГИЧНА ДЕЙНОСТ НА МЕДИЦИНСКАТА СЕСТРА ПРИ ДЕЦА I НИВО“ - курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: дата по избор на курсистите, 5-ма курсисти
- Организатор: УСБАЛ по детски болести „Проф. Иван Митев“ - София
- База за обучение: Интензивно отделение
- **32 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„АНЕСТЕЗИОЛОГИЧНА ДЕЙНОСТ НА МЕДИЦИНСКАТА СЕСТРА ПРИ ДЕЦА II НИВО“ - курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: дата по избор на курсистите, 5-ма курсисти
- Организатор: УСБАЛ по детски болести „Проф. Иван Митев“ - София
- База за обучение: Интензивно отделение
- **32 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„АНЕСТЕЗИОЛОГИЧНА ДЕЙНОСТ НА МЕДИЦИНСКАТА СЕСТРА ПРИ ДЕЦА III НИВО“ - курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: дата по избор на курсистите, 5-ма курсисти
- Организатор: УСБАЛ по детски болести „Проф. Иван Митев“ - София
- База за обучение: Интензивно отделение
- **32 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„ОБУЧЕНИЕ ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА БЕГ ИЗСЛЕДВАНЕ“ - курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: дата по избор на курсистите, 2-ма курсисти
- Организатор: УСБАЛ по детски болести „Проф. Иван Митев“ - София
- База за обучение: ЕЕГ кабинет
- **30 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„БЕЛОДРОБНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ В ДЕТСКА ВЪЗРАСТ“ - курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: дата по избор на курсистите, 2-ма курсисти
- Организатор: УСБАЛ по детски болести „Проф. Иван Митев“ - София
- База за обучение: Клиника по пулмология
- **32 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ТРИАЖ В ПЕДИАТРИЧНАТА ПРАКТИКА“ - курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: дата по избор на курсистите, 2-ма курсисти
- Организатор: УСБАЛ по детски болести „Проф. Иван Митев“ - София
- База за обучение: Структура на болницата
- **18 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ПРИЛОЖЕНИЕ НА ПОРТ-СИСТЕМИ В ДЕТСКА ВЪЗРАСТ“ - курс с продължителност 3 учебни дни

- Начало: дата по избор на курсистите, 5-ма курсисти
- Организатор: УСБАЛ по детски болести „Проф. Иван Митев“ - София
- База за обучение: Структура на болницата
- **18 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ТОНАЛНА ПРАГОВА АУДИОМЕТРИЯ“ - курс с продължителност 5 учебни дни

- Начало: дата по избор на курсистите, 3-ма курсисти
- Организатор: УСБАЛ по детски болести „Проф. Иван Митев“ - София
- База за обучение: Клиника по УНГ
- **32 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

Русенски университет „Ангел Кънчев“

„ПРОБЛЕМИ НА РАННОТО ДЕТСКО РАЗВИТИЕ, ПРОФИЛАКТИКАТА, ПРОМОЦИЯТА НА ЗДРАВЕТО И ПЪРВА МЕДИЦИНСКА ПОМОЩ - ПРОГРАМА ЗА ПЕРИОДИЧНО ОБУЧЕНИЕ“ - курс с продължителност 120 учебни часа за медицински сестри, акушерки, лекарски асистенти и фелдшери работещи в детски ясли

- Начало: дата по избор на курсистите
- Организатор: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- База за обучение: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА ПРЕД МЕДИЦИНСКИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ ОТ УЧИЛИЩНО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“ - курс с продължителност 2 дни, 16 учебни часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 8-10 курсисти
- Организатор: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- База за обучение: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- Лектор: доц. Д. Константинова, д. оз
- **17 Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ПАЛИАТИВНИ СЕСТРИНСКИ ГРИЖИ“ - курс с продължителност 2 дни, 16 учебни часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 8-10 курсисти
- Организатор: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- База за обучение: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- Лектор: доц. Гр. Колева, д. оз.
- **16 Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ЕСТЕТИЧНА ДЕРМАТОЛОГИЯ“ - курс за медицински сестри и акушерки с продължителност 2 дни, 16 учебни часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 5-6 курсисти
- Организатор: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- База за обучение: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- Лектор: доц. д-р Д. Грозева
- **18 Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ПРИЛОЖНА ВЕНЕРОЛОГИЯ“ - курс за медицински сестри и акушерки с продължителност 1 ден, 8 учебни часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 5-6 курсисти
- Организатор: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- База за обучение: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- Лектор: доц. д-р Д. Грозева
- **10 Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ПСИХО-СОЦИАЛНА КОМУНИКАЦИЯ В МЕДИЦИНСКАТА ПРАКТИКА“ - курс за медицински сестри и акушерки с продължителност 2 дни, 16 учебни часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 10 курсисти
- Организатор: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- База за обучение: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- Лектор: доц. Д. Георгиева, дп
- **18 Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„МЯСТО НА МЕДИЦИНСКАТА СЕСТРА В СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ ЗА ДЕЦА И ВЪЗРАСТНИ“ - курс с продължителност 2 дни, 16 учебни часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 8-10 курсисти
- Организатор: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- База за обучение: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- Лектор: доц. Д. Константинова, д. оз.
- **15 Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„СЕСТРИНСКИ ГРИЖИ ПРИ ВЪЗРАСТНИ И СТАРИ ХОРА“ - курс с продължителност 2 дни, 16 учебни часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 8-10 курсисти
- Организатор: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- База за обучение: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- Лектор: доц. Д. Георгиева, дп
- **18 Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„SKIN TO SKIN“ – МЕТОД НА КАЧЕСТВЕНА АКУШЕРСКА И СЕСТРИНСКА ГРИЖА – курс с продължителност 2 дни, 16 учебни часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 8-10 курсисти
- Организатор: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- База за обучение: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- Лектор: проф. Ив. Сербезова, дп
- **18 Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ПРАВА НА ПАЦИЕНТА“ - курс с продължителност 3 дни, 25 учебни часа

- Начало: дата по избор на курсистите
- Организатор: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- База за обучение: ЦПЗ
- Лектор: доц. д-р Н. Ангелова, дм
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОПАСНО ПОВЕДЕНИЕ НА БОЛЕДУВАНЕ“ - курс с продължителност 3 дни, 25 учебни часа

- Начало: дата по избор на курсистите
- Организатор: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- База за обучение: ЦПЗ
- Лектор: доц. д-р Н. Ангелова, дм
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„СЪВРЕМЕННИ ПОДХОДИ В КОНТРАЦЕПЦИЯТА – НОВИ МЕТОДИ И ТЕХНОЛОГИИ“ - курс – за медицински сестри и акушерки, педагози, психолози и педагогически съветници с продължителност 2 дни, 16 учебни часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 10 курсисти
- Организатор: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- База за обучение: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- Лектор: гл. ас. К. Велчева
- **16 Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„СЕСТРИНСКИ ДЕЙНОСТИ И ГРИЖИ В ИНВАЗИВНАТА КАРДИОЛОГИЯ“ – курс с продължителност 2 дни, 16 учебни часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 8-10 курсисти
- Организатор: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- База за обучение: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- Лектор: доц. Ир. Христова, д.оз.
- **21 Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„СЕСТРИНСКИ ДЕЙНОСТИ И ГРИЖИ В ИНВАЗИВНАТА КАРДИОЛОГИЯ“ – курс с продължителност 2 дни, 16 учебни часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 8-10 курсисти
- Организатор: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- База за обучение: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- Лектор: доц. Ир. Христова, д.оз.
- **21 Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ОПЕРАЦИОННА ТЕХНИКА – ДЕЙНОСТИ И ИЗИСКВАНИЯ В РАЗЛИЧНИТЕ НАПРАВЛЕНИЯ НА ХИРУРГИЯТА“ – индивидуален курс за медицински сестри и акушерки с продължителност 12 дни, 96 учебни часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 8-10 курсисти
- Организатор: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- База за обучение: Русенски университет „Ангел Кънчев“, УМБАЛ „Канев“
- Лектори: доц. Гр. Колева, старша мед. сестра Кр. Герова
- **103 Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„СЪВРЕМЕННИ СРЕДСТВА ЗА ХИГИЕННА ГРИЖА – „КЪПАНЕ БЕЗ ВОДА“ – курс – за медицински сестри и акушерки, здравни асистенти и болногледачи с продължителност 2 дни, 16 учебни часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 6-8 курсисти
- Организатор: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- База за обучение: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- Лектори: доц. Д. Георгиева, дп; доц. Ир. Христова, д.оз.; доц. Гр. Колева, д. оз.
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ИНДИВИДУАЛНИ КЛИНИЧНИ СЛУЧАИ В ОБУЧЕНИЕТО НА МЕДИЦИНСКИ СЕСТРИ И АКУШЕРКИ“ – курс с продължителност 1 ден, 8 учебни часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 6-8 курсисти
- Организатор: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- База за обучение: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- Лектори: доц. Цв. Христова, дп
- **8 Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„СЪВРЕМЕННИ ПРАКТИКИ ПРИ ГРИЖИ ЗА ДЕЦА С ХРАНОСМИЛАТЕЛНИ РАЗСТРОЙСТВА“ – курс с продължителност 1 ден, 8 учебни часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 6-8 курсисти
- Организатор: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- База за обучение: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- Лектор: гл. ас. Й. Луканова, дп
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„ПРИНЦИПИ НА УЛТРАЗВУКОВАТА ДИАГНОСТИКА В АКУШЕРСТВОТО И ГИНЕКОЛОГИЯТА“ - курс с продължителност 5 дни, 32 учебни часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 5-ма курсисти
- Организатор: Русенски университет „Ангел Кънчев“
- База за обучение: САГБАЛ „Д-р Щерев“ гр. София
- Лектор: проф. д-р Таня Тимева
- **39 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

Център за професионално обучение към Сдружение „Агенция Здраве и грижи“ – Враца

„ХРАНЕНОТО ПРИ ДЕЦА ОТ ЯСЛЕНА И ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ. ИЗГОТВЯНЕ НА ДНЕВЕН И СЕДМИЧЕН ХРАНИТЕЛЕН РЕЖИМ ЗА ХРАНЕНО“ - курс за професионалисти по здравни грижи с продължителност 1 учебен ден, 8 академични часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 10-15 курсисти
- Организатор: Център за професионално обучение към Сдружение „Агенция Здраве и грижи“ - Враца
- Лектор: проф. Пенка Маринова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ВЪТРЕБОЛНИЧНИ ИНФЕКЦИИ. ПРОФИЛАКТИКА НА ВЪТРЕБОЛНИЧНИТЕ ИНФЕКЦИИ“ - курс за професионалисти по здравни грижи с продължителност 1 учебен ден, 8 академични часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 10-15 курсисти
- Организатор: Център за професионално обучение към Сдружение „Агенция Здраве и грижи“ - Враца
- Лектор: проф. Пенка Маринова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ДОМАШНИ ГРИЖИ. ФОРМИ НА ДОМАШНИТЕ ГРИЖИ. ПАТРОНАЖНА ГРИЖА.ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДОМАШНАТА ГРИЖА. ДОКУМЕНТАЦИЯ“ - курс за професионалисти по здравни грижи с продължителност 2 учебни дни, 16 академични часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 10-15 курсисти
- Организатор: Център за професионално обучение към Сдружение „Агенция Здраве и грижи“ - Враца
- Лектор: проф. Пенка Маринова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„СЕСТРИНСКИ ПРОЦЕС – СЕСТРИНСКА АНАМНЕЗА, ДИАГНОЗА И ПЛАН ЗА ГРИЖИ“ - курс за професионалисти по здравни грижи с продължителност 1 учебен ден, 8 академични часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 10-15 курсисти
- Организатор: Център за професионално обучение към Сдружение „Агенция Здраве и грижи“ - Враца
- Лектор: проф. Пенка Маринова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„КОМУНИКАЦИИ. ИЗГРАЖДАНЕ НА ПРОФЕСИОНАЛНИ УМЕНИЯ. КОМУНИКАЦИИ В ПАЛИАТИВНИТЕ ГРИЖИ. РАЗГОВОР ЗА СЪОБЩАВАНЕ НА ЛОШАТА НОВИНА“ - курс за професионалисти по здравни грижи с продължителност 1 учебен ден, 8 академични часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 10-15 курсисти
- Организатор: Център за професионално обучение към Сдружение „Агенция Здраве и грижи“ - Враца
- Лектор: доц. Анна Маринова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„КОНФЛИКТИ. КОНФЛИКТИ В ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО“ - курс за професионалисти по здравни грижи с продължителност 1 учебен ден, 8 академични часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 10-15 курсисти
- Организатор: Център за професионално обучение към Сдружение „Агенция Здраве и грижи“ - Враца
- Лектор: проф. Пенка Маринова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ЗАГУБА. ВИДОВЕ ЗАГУБА. ПРИВЪРЗАНОСТ И ЗАГУБА. ЗАГУБАТА В ЖИВОТА. РЕАКЦИИ КЪМ ЗАГУБАТА“ - курс за професионалисти по здравни грижи с продължителност 1 учебен ден, 8 академични часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 10-15 курсисти
- Организатор: Център за професионално обучение към Сдружение „Агенция Здраве и грижи“ - Враца
- Лектор: проф. Пенка Маринова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ЕТИЧНИ ПРОБЛЕМИ В ПАЛИАТИВНИТЕ ГРИЖИ И ДОМАШНИТЕ ГРИЖИ. КОНСУЛТАЦИЯ ПО ЕТИЧЕН ПРОБЛЕМ“ - курс за професионалисти по здравни грижи с продължителност 2 учебни дни, 16 академични часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 10-15 курсисти
- Организатор: Център за професионално обучение към Сдружение „Агенция Здраве и грижи“ - Враца
- Лектор: проф. Пенка Маринова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„БОЛКА. ЛЕЧЕНИЕ НА БОЛКАТА. ФИЗИЧЕСКИ ПРОБЛЕМИ В ПАЛИАТИВНАТА ФАЗА“ - курс за професионалисти по здравни грижи с продължителност 1 учебен ден, 8 академични часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 10-15 курсисти
- Организатор: Център за професионално обучение към Сдружение „Агенция Здраве и грижи“ - Враца
- Лектор: доц. Николай Йорданов
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

ПРЕДСТОЯЩИ КУРСОВЕ

„БЪРНАУТ СИНДРОМ. ФАКТОРИ ЗА ПОЯВАТА МУ. ТЕСТ ЗА ОЦЕНКА. ПРОФИЛАКТИКА“ - курс за професионалисти по здравни грижи с продължителност 1 учебен ден, 8 академични часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 10-15 курсисти
- Организатор: Център за професионално обучение към Сдружение „Агенция Здраве и грижи“ - Враца
- Лектор: проф. Пенка Маринова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ГРИЖИ ЗА ВЪЗРАСТНИ ХОРА. КОМПЛЕКСНИ ГРИЖИ ЗА ВЪЗРАСТНИ ХОРА“ - курс за професионалисти по здравни грижи с продължителност 2 учебни дни, 16 академични часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 10-15 курсисти
- Организатор: Център за професионално обучение към Сдружение „Агенция Здраве и грижи“ - Враца
- Лектор: проф. Пенка Маринова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„ГРИЖИ ЗА БОЛНИ С ДИАБЕТ. ПРОФИЛАКТИКА НА УСЛОЖНЕНИЯТА. ГРИЖИ ЗА ДИАБЕТНО СТЬПАЛО“ - курс за професионалисти по здравни грижи с продължителност 1 учебен ден, 8 академични часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 10-15 курсисти
- Организатор: Център за професионално обучение към Сдружение „Агенция Здраве и грижи“ - Враца
- Лектор: проф. Пенка Маринова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

„СЕСТРИНСКИ ГРИЖИ ПРИ ПСИХИЧНИ ЗАБОЛЯВАНИЯ“ - курс за професионалисти по здравни грижи с продължителност 2 учебни дни, 16 академични часа

- Начало: дата по избор на курсистите, 10-15 курсисти
- Организатор: Център за професионално обучение към Сдружение „Агенция Здраве и грижи“ - Враца
- Лектор: проф. Пенка Маринова
- **Кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ за продължаващо обучение**

Повече подробности за курсовете и възможностите за записване можете да видите в сайта на БАПЗГ, раздел „Продължаващо обучение“

ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ

ПРОДЪЛЖАВАЩО ОБУЧЕНИЕ

БАПЗГ има договори за продължаващо обучение с различни университети и лечебни заведения в страната. За всеки курс се издава удостоверение с определен брой кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ.

**Повече подробности:
в сайта на БАПЗГ
или на тел. 02 915 69 11.**

КУРСОВЕ ЗА ДИСТАНЦИОННО ОБУЧЕНИЕ

Българската асоциация на професионалистите по здравни грижи предлага 20 курса за дистанционно продължаващо обучение.

Темите можете да видите на сайта на Асоциацията (www.nursing-bg.com) в раздел "Обучение". Там има и указания как става записването за предпочетен от Вас курс.

Завършилите даден курс получават удостоверение с определен брой кредитни точки по Единната кредитна система на БАПЗГ.

Регистрацията се осъществява в платформата за дистанционно обучение на БАПЗГ на адрес: <http://learning.nursing-bg.com>

КАК ДА СЕ АБОНИРАТЕ ЗА СПИСАНИЕ "ЗДРАВНИ ГРИЖИ"

*Уважаеми професионалисти
по здравни грижи,*

Абонаментът се осъществява от:

Фирма "ДОБИ ПРЕС" ЕООД
(тел. 02 963 30 82)

и

"БЪЛГАРСКИ ПОЩИ" ЕАД
Каталожният номер на списание
"Здравни грижи" е 1332

**Годишен абонамент:
за книжния вариант - 18.00 лв.
за електронния вариант - 10.00 лв.
15 кредитни точки по ЕКС на БАПЗГ**

Внимание:

*Съхранявайте документа,
удостоверяващ Вашия личен
абонамент и представете негово
копие в съответната Регионална
колегия на БАПЗГ, за да бъдат
регистрирани кредитните точки
в Националния регистър на
БАПЗГ.*

Електронният бюлетин е ежемесечно издание на БАПЗГ. Приемник на в-к "Здравни грижи", приложение на сп. "Здравни грижи"

Редакционен екип:

Проф. д-р Станка Маркова -
главен редактор

Румяна Милева - редактор

За контакти:

гр. София 1680
Ул. "Казбек" № 62
Тел.: +359 29156927
Факс: +359 29549753
GSM: +359 882 447 230

www.nursing-bg.com